

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA *projektu*

„Analýza možnosti rozšíření ekologické akvakultury v ČR“

IREAS centrum, s. r. o.

(Finální verze 25. 9. 2025)

Obsah

Seznam zkratk	3
Manažerský souhrn	4
Executive summary	8
Úvod a kontext zakázky	14
1. Metodický postup	15
2. Popis aktuální situace v ekologické akvakultuře	17
2.1 Ekologická akvakultura v EU: obecná východiska a trendy	17
2.2 Ekologická akvakultura ve vybraných státech (Rakousko, Německo, Polsko, Slovensko a Maďarsko)	22
2.3 Východiska a aktuální stav zavedení ekologické akvakultury v ČR	38
2.4 Základní informace o legislativě ČR relevantní k ekologické akvakultuře	44
3. Současný stav chovu ryb v ČR a dopady v případě rozšíření ekologické akvakultury	47
3.1 Východiska pro současný stav a specifika chovu ryb v ČR ovlivňující rozvoj EA	47
3.2 Potenciální dopady EA na produkční podniky a chov ryb	53
3.3 Potenciální dopady EA na spotřebitele	62
4. Analýza dopadu cílů strategií EU zahrnujících tematiku ekologické akvakultury v ČR	67
4.1 Analýza dopadu cílů Zelené dohody pro Evropu a na ni navazujících strategií na sektor akvakultury v ČR	67
4.2 Posouzení možnosti rozšíření ekologické akvakultury – existující a potenciální bariéry	75
4.3 Analýza dopadů na sektor akvakultury v případě implementace EA (vč. ekonomického vyčíslení)	87
5. Proces certifikace ekologické produkce v akvakultuře	94
5.1 Předpoklady a podmínky k získání certifikace ekologické produkce v akvakultuře	94
5.2 Postup pro získání osvědčení/certifikace	99
6. Příležitosti a možnosti pro posílení systému certifikace v oblasti ekologické akvakultury	102
6.1 Analýza a popis příležitostí certifikace v oblasti ekologické akvakultury	102
6.2 Posouzení systému certifikace pro hospodaření v akvakultuře	109
Závěry a doporučení	115
Seznam použitých zdrojů	124
Příloha č. 1: Typologie rybníků	128
Příloha č. 2: Cenové nabídky Bio produkce a konvenční produkce ryb v Rakousku a v Česku (srpen 2025)	131
Příloha č. 3: Cenové nabídky konvenčního kapra v ČR (2025)	134

Seznam zkratek

AEO	Agroenvironmentální opatření
BFT	Biofloc technologie
ČIA	Český institut pro akreditaci, o.p.s.
ČR	Česká republika
ENRF	ENRF – Evropský námořní a rybářský fond (anglicky European Maritime and Fisheries Fund)
ENRAF	Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (anglicky ENRAF – European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund)
EA	Ekologická akvakultura
EGTOP	Expert Group for Technical Advice on Organic Production (česky Skupina expertů pro technické poradenství v oblasti ekologické produkce)
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations (česky Organizace pro výživu a zemědělství Spojených národů)
FROV	Fakulta rybářství a ochrany vod
ha	Hektar
CHKO	Chráněná krajinná oblast
JČU	Jihočeská univerzita
Kč	Koruna česká
LPIS	Land Parcel Identification System (česky Systém identifikace zemědělských parcel)
MZe	Ministerstvo zemědělství
OA	Organic Aquaculture
OP	Operační program
OPR	Operační program Rybářství
RAS	Recirkulační akvakulturní systém
ŘO	Řídicí orgán
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
VNSPA	Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu

Manažerský souhrn

Tato zpráva představuje závěry projektu „Analýza možnosti rozšíření ekologické akvakultury v ČR“. Účelem projektu bylo vypracování analýzy, která bude sloužit jako nástroj pro podrobné posouzení dopadů klíčových strategií Evropské komise na sektor akvakultury v České republice. Analýza má za cíl poskytnout nezbytné informace a doporučení pro implementaci a rozvoj ekologické akvakultury (dále jen EA) v souladu s evropskými environmentálními a klimatickými cíli, a to v kontextu současných výzev a trendů v oblasti udržitelnosti potravinových systémů. Projekt realizovala společnost IREAS centrum, s. r. o.

Ekologická akvakultura (EA) představuje směr hospodaření s rybami a dalšími vodními organismy, který reaguje na postupně rostoucí poptávku po udržitelných potravinách a současně na potřebu snižovat environmentální dopady zemědělské a potravinové produkce. V kontextu Evropské unie se předpokládá příspěvek EA k naplňování cílů Zelené dohody pro Evropu, Strategie pro biologickou rozmanitost 2030 a strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“.

Metodika řešení projektu zahrnovala tři hlavní části. První částí byla desk-research analýza dostupných dat z Eurostatu, FAO, Ministerstva zemědělství ČR a Rybářského sdružení ČR. Druhou částí byla komparativní analýza zkušeností vybraných států EU, zejména Rakouska a Německa, kde má EA již několikaletou tradici, a zároveň jsou reflektovány i zkušenosti Polska, Maďarska a Slovenska. Třetí částí byly řízené rozhovory s podniky, certifikačními orgány, zástupci státní správy a neziskového sektoru. Důraz byl kladen na identifikaci motivací, bariér, zkušeností s certifikací i potenciálu pro další rozvoj. Výstupy těchto rozhovorů umožnily identifikovat klíčové souvislosti rozvoje EA v českém prostředí.

Ekologická akvakultura v EU a vybraných státech

V EU se ekologická akvakultura rozvíjí od 90. let minulého století. Rakousko a Německo vytvořily první standardy ještě před zavedením evropské legislativy. Postupně byla pravidla v rámci EU harmonizována prostřednictvím nařízení 834/2007 a později 2018/848. Produkce EA v EU mezi roky 2014 a 2023 vzrostla na více než 100 tisíc tun, přičemž hlavními producenty jsou Irsko, Itálie a Nizozemsko, kteří pokrývají více než čtyři pětiny celkové evropské produkce EA.

V Rakousku je ekologická akvakultura spíše menšího rozsahu, avšak díky regionálním značkám (např. Waldviertler Karpfen) má významný marketingový dopad a představuje přibližně 5 % z celkové národní produkce akvakultury. Ze zkušeností Rakouska vyplývá zcela zásadní skutečnost, kterou je nutné reflektovat jako klíčový faktor ovlivňující potenciální dopady EA na produkční

podniky v ČR. Jedná se o nutnost pečlivé typologizace a identifikace potenciálně vhodných rybníků pro EA, neboť ekologický chov ryb není možné provozovat na jakémkoliv rybníku. V Německu byl podíl EA vyšší než 25 % celkové akvakulturní produkce, nicméně dominantní podíl na nárůstu produkce mají zejména mušle/slávky, a ostatní druhy ryb tvoří jen marginální podíl. Německá zkušenost ukazuje význam standardů Naturland, které zahrnují nejen environmentální aspekty, ale i sociální a pracovní podmínky.

Současný stav chovu ryb a potenciálu EA v České republice

Česká republika se dlouhodobě vyznačuje vysokým podílem produkce kapra, která tvoří více než 80 % celkového objemu. Tradice spočívá zejména v rybníčním hospodaření, které se vyznačuje extenzivním až polointenzivním hospodařením s nezastupitelnou ekologickou a krajinnotvornou funkcí. České rybníkářství tak představuje dlouhodobě šetrný způsob hospodaření v krajině a zároveň naplňuje parametry, které vedou k udržitelnému systému chovu. Zavedené způsoby chovu hlavního druhu kapra odráží historický a také geopolitický vývoj v druhé polovině 20. století. Výsledkem tohoto vývoje bylo jednak sjednocení výrobních metod, organizace práce i plánování produkce, posílení finanční stránky i odborného zázemí, a zejména došlo k určité standardizaci postupů a mechanismů v současném chovu ryb v ČR. Součástí produkčního rybářství v ČR jsou tudíž přístupy (např. použití hypofýzy při výtěru), které stabilizují produkci ryb a celkové výsledky nejsou meziročně významně rozkolísané. V tomto kontextu jsou parametry ekologického chovu ryb dle podmínek stanovených EU vnímány ze strany rybářských podniků logicky za nepřijatelné a ekonomicky neudržitelné. Dle hodnocených zkušeností a dosavadní dobré praxe by však EA měla být postavena na zcela jiných základech a orientována na jiné segmenty trhu v porovnání s konvenční produkcí ryb, a zejména je nutné zdůraznit, že se netýká a ani nemůže týkat všech lokalit českého produkčního rybářství.

V tomto kontextu je produkce EA v ČR v současnosti prakticky nulová – mezi lety 2014 a 2023 se pohybovala kolem jedné tuny ročně. Zapojeno je pouze minimum podniků a zpravidla se jedná o biofarmy, případně jiné zemědělské podnikatele provozující i další aktivity v rámci diverzifikace ekonomické činnosti spojené např. s ubytovacími službami, pohostinství, agroturistikou apod. V tomto smyslu není možné tudíž hovořit o „produkci EA“ tak, jak ji vnímá EU. Jedinou výjimkou je působení společnosti Štičí líhěň Esox, která představuje pouze jediný produkčně orientovaný rybářský podnik v seznamu ekologických chovatelů ryb. Systém certifikace prostřednictvím akreditovaných certifikačních institucí tak v ČR využívá jen zanedbatelný počet biofarem.

Dopady a ekonomické aspekty rozšíření EA

Potenciální rozvoj EA může mít i několik pozitivních dopadů. Přinesl by diverzifikaci produkce, posílení environmentálních standardů, vyšší atraktivitu pro část spotřebitelů a možnost zapojit se do rostoucího evropského trhu s biopotravinami. V kombinaci s regionálními značkami by mohl posílit i mimoprodukční funkce, například agroturistiku. Na druhé straně však rozvoj EA naráží na řadu bariér, zejména nízkou produkční kapacitu, chybějící tradici, omezenou spotřebitelskou poptávku, a především vyšší výrobní náklady. Podle empirických výpočtů lze odhadnout, že náklady na produkci ryb v ekologickém režimu jsou přibližně o 50 až 70 % vyšší než u konvenčního chovu. To znamená, že pokud se konvenční kapr produkuje s náklady kolem 70 Kč/kg, ekologická varianta by mohla vycházet na 110 až 120 Kč/kg. U lososovitých ryb (pstruh, siven) by rozdíl byl ještě vyšší.

Pro pokrytí nákladových rozdílů indukovaných během provozu EA by bylo nutné zavést systém kompenzačních plateb. V této zprávě jsou sestaveny ekonomické odhady pro kompenzační platby v EA, inspirované současným systémem podpor mimoprodukčních funkcí rybníků. Uváděné varianty mají zatím modelový charakter a do budoucna je nutné je doplnit o širší vzorek lokalit v ČR (příp. i zahraničí), aby byly uznatelné i při provádění ex-ante hodnocení zjednodušených metod vykazování Auditním orgánem Ministerstva financí. Při modelovém výpočtu lze uvažovat, že při zapojení 100 ha rybníků do EA s průměrnou produkcí 500 kg/ha by bylo potřeba kompenzovat zvýšené náklady z veřejných financí ve výši přibližně 2,5 mil. až 4,5 mil. Kč ročně. V případě rozšíření na 400 ha (cca 1 % ploch produkčních rybníků) by to znamenalo cca 10 až 18 mil. Kč ročně. Tyto částky odpovídají běžným mechanismům podpor v jiných segmentech ekologického zemědělství a jsou z hlediska OP Rybářství reálně financovatelné.

Při reflexi zkušeností většiny států EU s jejich postupným náběhem produkce EA vychází jejich průměrný podíl roční produkce EA na celkové produkci akvakultury přibližně na 1 % (toto se netýká situace největších producentů EA). Tento poznatek je zcela zásadní pro formulování reálných cílů rozvoje EA i v rámci ČR, která se v této tematice nachází teprve v prvopočátku jejího možného rozvoje. V ČR bude nezbytné zmapovat produkční potenciál EA, nicméně podle názoru zhotovitele je vhodné při dalších diskuzích nejen se zástupci českého rybářského sektoru, ale i s pracovníky Evropské komise, zvažovat úroveň přibližně 0,2 až 0,5 % podílu produkce EA (cca 37 až 94 tun) v horizontu roku 2030 za předpokladu, že se intenzivně zahájí systematická podpora této tematiky částečně ještě v současném programovém období 2021–2027, a zejména pak v příštím programovém období 2028–2034. Výše uvedený podíl 0,5 % se může jevit nízký, nicméně v této tematice stále existuje řada bariér, které jsou detailně analyzovány v této studii, a které

bude nutné dále řešit. Následující období do roku 2030 by tudíž mělo být označováno jako startovací pro rozvoj EA v ČR, protože nejde jen o kapacitu a potenciál produkce EA, ale zároveň o nastavení obchodních modelů pro vybrané segmenty trhu. Pokud by se v letech 2026 až 2029 podařilo EA nastartovat úspěšně, tak by bylo možné stanovovat po roce 2030 výrazně ambicióznější cíle.

Certifikace a příležitosti k posílení systému

Proces certifikace v ekologické akvakultuře je vázán na evropské nařízení 2018/848 a jeho prováděcí akty. Producenti musí splňovat požadavky na welfare ryb, složení krmiv a environmentální standardy. Certifikace v ČR je zajišťována akreditovanými soukromými společnostmi, ale praxe ukazuje, že povědomí producentů je minimální a systém je zatím málo využíván.

Příležitostí pro ČR je vybudování komplexního systému podpory, který propojí certifikaci, finanční kompenzace, osvětu a vzdělávání. Rozvoj by mohl být podpořen prostřednictvím pilotních projektů, které by ukázaly proveditelnost EA v českých podmínkách. Inspirací mohou být modelové podniky v zahraničí, kde se spojuje produkce s edukací a cestovním ruchem.

Závěry a doporučení

Rozvoj EA v ČR v souvislosti s evropskými politikami nemůže být komplexně zajištěn bez podpůrných opatření. Ekonomická analýza ukazuje, že nákladové rozdíly oproti konvenčnímu chovu jsou značné a bez investičních podpor a kompenzačních plateb nemusí být rybářské podniky i nadále dostatečně motivovány pro přechod na režim EA (míněno alespoň u části své produkce). V tomto kontextu je třeba posílit osvětu zástupců rybářských podniků, spotřebitelů a posílit tržní podporu.

Hlavním průřezovým doporučením je nutnost uchopit celou tematiku EA systematictěji a zároveň připravit nejen příslušný systém podpory bioprodukce ryb, ale také ho zřetelně odlišit od současného systému konvenční produkce, která plní řadu ekologických a krajinných funkcí, což je již na trhu prezentováno jako forma udržitelného chovu ryb. Pro toto průřezové doporučení byla sestavena sada dílčích doporučení, která je rozčleněna do tří základních okruhů:

- **Okruh doporučení č. 1: Příprava a nastartování systému podpory EA v ČR**
 - Doporučení 1.1 — Zmapovat situaci produkčních rybníků, identifikovat vhodné lokality pro rozvoj EA

- Doporučení 1.2 — Zahájit přípravy systému kapitálové podpory EA v ČR v rámci OP Rybářství 2021-2027 a zejména v rámci OP Rybářství 2028-2034
- Doporučení 1.3 — Podpora vzdělávání a osvěty producentů
- **Okruh doporučení č. 2: Poskytování systematické podpory EA v ČR**
 - Doporučení 2.1 — Provozní fáze — platby na ha (roční kompenzace plus veřejné statky)
 - Doporučení 2.2 — Podpora osvěty spotřebitelů
- **Okruh doporučení č. 3: Řešení možností a limitů podmínek pro EA**
 - Doporučení 3.1 — Cíleně podpořit inovace a rozvoj výzkumu v tématice ekologické akvakultury
 - Doporučení 3.2 - Mezinárodní harmonizace a spolupráce v tematicce EA

Design možného nastavení podpory EA v ČR by měl reflektovat dvě odlišné fáze potenciální implementace ekologických chovů ryb, tj.:

- Fáze iniciace / stimulace rozvoje EA – zejména infrastrukturní investice pro fungování EA, které zajistí plnění stanovených podmínek pro EA dle Nařízení EU 2018/848 (viz doporučení 1.2);
- Fáze provozu EA – zajištění kompenzačních plateb za nižší rentabilitu ekologického chovu ryb, která by měla být dostatečně motivační pro zahájení ekologického chovu ryb na vybraných vhodných lokalitách (viz doporučení 2.1).

Executive summary

This report presents the conclusions of the project, 'Analysis of the possibilities of expanding organic aquaculture in the Czech Republic'. The project aimed to develop an analysis to serve as a tool for assessing the impact of the European Commission's key strategies on the aquaculture sector in the Czech Republic. The analysis aims to provide the necessary information and recommendations for implementing and developing organic aquaculture (hereafter referred to as OA) in accordance with European environmental and climate objectives, considering current challenges and trends in food system sustainability. The project was implemented by IREAS centrum, Ltd.

OA is a form of managing fish and other aquatic organisms that responds to the growing demand for sustainable food, while also reducing the environmental impact of agricultural and food production. Within the European

Union, OA is expected to contribute to achieving the objectives of the European Green Deal, the 2030 Biodiversity Strategy, and the 'Farm to Fork' strategy.

The project solution methodology comprised three main parts. The first part involved analysing available data from Eurostat, the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), the Ministry of Agriculture of the Czech Republic, and the Fishery Association of the Czech Republic. The second part involved a comparative analysis of the experiences of selected EU countries, particularly Austria and Germany, where OA has a long-standing tradition, while also reflecting on the experiences of Poland, Hungary and Slovakia. The third part comprised controlled interviews with companies, certification bodies, state administration representatives and non-profit sector representatives. The focus was on identifying motivations, barriers and experiences with certification, as well as the potential for further development. These interviews enabled us to identify the key contexts of the development of OA in the Czech environment.

Organic aquaculture in the EU and selected other countries

The EU has been developing organic aquaculture since the 1990s. Austria and Germany established the first standards prior to the introduction of European legislation. These were gradually harmonised throughout the EU through Regulations 834/2007 and 2018/848. EU's OA production increased to over 100 thousand tonnes between 2014 and 2023, with Ireland, Italy and the Netherlands being the main producers, accounting for over four-fifths of total European OA production.

In Austria, organic aquaculture is on a small scale, but thanks to regional brands such as Waldviertler Karpfen, it has a significant marketing impact and represents around 5% of total national aquaculture production. Austria's experience highlights a key factor that must be considered when evaluating the potential impact of OA on production companies in the Czech Republic. This requires careful identification and classification of potentially suitable ponds for OA, as organic fish farming cannot be carried out in just any pond. In Germany, OA accounted for more than 25% of total aquaculture production; however, mussels and mussel farming were the main drivers of this increase, with other fish species accounting for only a small proportion. The German experience highlights the importance of Naturland standards, which encompass environmental, social, and working conditions.

The current status of fish farming and its OA potential in the Czech Republic

The Czech Republic has long been characterised by a high proportion of carp production, accounting for over 80% of the total volume. This tradition is based mainly on pond farming, which is characterised by extensive to semi-intensive farming and has an irreplaceable ecological and landscape-forming function. Thus, Czech pond farming represents an environmentally friendly, long-term way of farming the landscape, while also meeting the parameters that lead to a sustainable farming system. The established methods of farming the main species of carp reflect historical and geopolitical developments in the second half of the 20th century. This resulted in the unification of production methods, work organisation and production planning, strengthening the financial side and professional background, and, in particular, standardising procedures and mechanisms in current fish farming in the Czech Republic. Consequently, some production fisheries in the Czech Republic employ approaches (e.g. the use of the pituitary gland during spawning) to stabilise fish production, resulting in consistent outcomes from year to year. In this context, fishing companies logically perceive the parameters of organic fish farming according to the conditions set by the EU as unacceptable and economically unsustainable. However, based on evaluated experience and current best practice, organic aquaculture (OA) should be founded on completely different principles and oriented towards different market segments compared to conventional fish production. It is especially important to emphasise that OA does not and cannot apply to all Czech production fisheries.

In this context, OA production in the Czech Republic is currently practically zero; between 2014 and 2023, it averaged around one ton per year. Only a few companies are involved, and these are typically organic farms or agricultural entrepreneurs carrying out additional activities, such as accommodation services, hospitality and agritourism, as part of their diversification. Therefore, it is not possible to speak of 'OA production' as perceived by the EU. The only significant exception is Štičí Líhěň Esox, a production-oriented fishing company and the only one of its kind on the list of organic fish farmers. The certification system through accredited certification institutions is therefore used by only a negligible number of organic farms in the Czech Republic.

The impacts and economic aspects of expanding OA

The potential development of OA may also have several positive impacts. These include diversification of production, strengthening of environmental standards, greater consumer appeal and the opportunity to participate in the growing

European organic food market. In combination with regional brands, it could also strengthen non-production functions, such as agritourism. However, the development of OA faces several barriers, including low production capacity, a lack of tradition, limited consumer demand and, most importantly, higher production costs. According to empirical calculations, the costs of fish production in an organic regime are estimated to be 50–70% higher than in conventional farming. Therefore, if the production cost of conventional carp is around 70 CZK/kg, the organic variant could cost between 110 and 120 CZK/kg. For salmonid fish (e.g. trout and grayling), the difference would be even greater.

In order to offset the cost differences incurred during the operation of the EA, a system of compensatory payments would need to be introduced. This report provides economic estimates for these payments, inspired by the current system of support for the non-production functions of ponds. The models presented are currently hypothetical and, in the future, they will need to be supplemented with a wider sample of locations in the Czech Republic (and possibly abroad) to be accepted for an ex-ante assessment of simplified reporting methods by the Ministry of Finance's Audit Authority. The model calculation considers that including 100 hectares of ponds in the EA, with an average production of 500 kg/hectare, would necessitate compensating for increased costs from public finances of approximately 2.5 to 4.5 million CZK per year. If the EA were to be expanded to cover 400 hectares (approximately 1% of production pond areas), the cost would be around 10 to 18 million CZK per year. These amounts correspond to common support mechanisms in other organic farming segments and are realistically financeable from the Fisheries OP's perspective.

Reflecting on the experience of most EU countries with the gradual start-up of OA production, the average share of OA production in total aquaculture production is approximately 1%. This does not apply to the largest OA producers. This finding is essential for formulating realistic development goals for OA in the Czech Republic, which is currently in the early stages of development in this area. It will be necessary to map the production potential of OA in the Czech Republic. However, in the opinion of the contractor, a level of approximately 0.2–0.5% (approx. 37–94 tons) is appropriate to aim for by 2030, provided systematic support for this area is initiated in the current programming period (2021–2027) and especially in the next (2028–2034). While the above-mentioned share of 0.5% may seem low, there are still a number of barriers in this area which are analysed in detail in this study and which will need to be addressed further. The period until 2030 should therefore be considered the starting point for developing OA in the Czech Republic because it involves not only the capacity and potential for OA production but also setting up business models for selected market segments. If

OA were successfully launched between 2026 and 2029, significantly more ambitious goals could be set after 2030.

Certification and opportunities to strengthen the system

The certification process for organic aquaculture is governed by European Regulation 2018/848 and its associated legislation. Producers must meet requirements relating to fish welfare, feed composition, and environmental standards. In the Czech Republic, certification is provided by accredited private companies, but awareness among producers is low and the system is not widely used.

One opportunity for the Czech Republic would be to establish a comprehensive support system that incorporates certification, financial compensation, awareness and education. This development could be supported through pilot projects demonstrating the feasibility of OA in Czech conditions. Model enterprises abroad that combine production with education and tourism could provide inspiration.

Conclusions and recommendations

The development of OA in the Czech Republic in connection with European policies cannot be ensured comprehensively without support measures. An economic analysis shows that cost differences compared to conventional farming are significant, and without investment support and compensation payments, fishing enterprises may lack the motivation to switch to the OA regime, at least for part of their production. In this context, it is necessary to raise awareness among representatives of fishing enterprises and consumers, and to strengthen market support.

The main cross-cutting recommendation is to grasp the entire topic of OA more systematically, while also preparing a relevant support system for organic fish production and clearly distinguishing it from the current system of conventional production. The latter performs a number of ecological and landscape-forming functions and is already presented on the market as a form of sustainable fish farming. A set of partial recommendations has been compiled to support this cross-cutting recommendation, divided into three basic areas:

- **Recommendation Area No. 1: Preparation and launch of the OA support system in the Czech Republic**
 - Recommendation 1.1 — Map the situation of production ponds and identify suitable locations for OA development

- Recommendation 1.2 — Start preparing for the OA capital support system in the Czech Republic, as part of the Fisheries Operational Programme for 2021–2027 and, in particular, for 2028–2034.
- Recommendation 1.3 — Support education and awareness among producers.
- **Recommendation area No. 2: Provision of systematic OA support in the Czech Republic**
 - Recommendation 2.1 — Operational phase — payments per ha (annual compensation plus public goods)
 - Recommendation 2.2 — Support for consumer awareness
- **Recommendation area No. 3: Addressing the possibilities and limits of conditions for OA**
 - Recommendation 3.1 — Targeted support for innovation and research development in the field of organic aquaculture
 - Recommendation 3.2 — International harmonisation and cooperation in the field of OA

The design of a potential support setup for OA in the Czech Republic should reflect the two distinct phases of the potential implementation of organic fish farming.

- The OA development initiation/stimulation phase, which particularly involves infrastructure investments to ensure the fulfilment of the conditions set out in EU Regulation 2018/848 (see recommendation 1.2).
- The OA operation phase, which ensures compensatory payments for the lower profitability of organic fish farming. These payments should be sufficiently motivating to encourage the start of organic fish farming in suitable locations (see recommendation 2.1).

Úvod a kontext zakázky

Tento dokument představuje závěrečnou zprávu projektu „Analýza možnosti rozšíření ekologické akvakultury v ČR“, jehož účelem je vypracování analýzy, která bude sloužit jako nástroj pro podrobné posouzení dopadů klíčových strategií Evropské komise na sektor akvakultury v České republice. Analýza má za cíl poskytnout nezbytné informace a doporučení pro implementaci a rozvoj ekologické akvakultury (dále jen EA) v souladu s evropskými environmentálními a klimatickými cíli, a to v kontextu současných výzev a trendů v oblasti udržitelnosti potravinových systémů. Projekt realizuje společnost IREAS centrum, s. r. o.

Hlavním cílem veřejné zakázky je posoudit konkrétní dopady strategií Evropské komise (Zelené dohody pro Evropu a na ni navazujících strategií, tj. Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy) zaměřených na ochranu životního prostředí a klimatu, podporu biodiverzity a udržitelnost potravinových systémů, a to zejména ve vztahu k sektoru akvakultury v České republice. Záměrem je identifikovat klíčové oblasti, které mohou ovlivnit rozvoj ekologické akvakultury, a vyhodnotit možné příležitosti a výzvy spojené s rozšířením ekologických metod chovu ryb v ČR. Na základě provedených analýz jsou sestavena konkrétní doporučení, která umožní efektivněji implementovat ekologické principy do praxe a podpořit udržitelný rozvoj celého sektoru akvakultury v souladu s evropskými i národními cíli. Analýza bude základem pro následné kroky pro financování a implementaci konkrétních projektů a možného využití podpory z OP Rybářství ve druhé polovině aktuálního programového období 2021–2027 a také v OP Rybářství pro období 2028+.

Obsah analýzy dle zadávací dokumentace je zaměřen na následující témata:

- Kapitola 2 - Popis aktuální situace v EA v ČR, vč. základní informace o legislativě, produkci a uvádění produktů ekologické akvakultury na trh, dále popis EA v sousedních státech (Rakousko, Německo, Polsko, Slovensko a Maďarsko);
- Kapitola 3 - Popis současného stavu chovu ryb a dopady na produkční podniky a spotřebitele v ČR v případě rozšíření EA;
- Kapitola 4 - Analýza dopadu cílů strategických dokumentů EU k EA na sektor akvakultury v ČR, včetně posouzení možnosti rozšíření EA, analýzy existujících nebo potenciálních bariér, které mohou mít významný vliv na plnění cílů;
- Kapitola 5 - Předpoklady a podmínky k získání certifikace ekologické produkce v akvakultuře (bioproduktu ekologického zemědělství);
- Kapitola 6 - Analýza a popis příležitostí pro posílení systému certifikace v oblasti EA.

1. Metodický postup

Metodický postup této analýzy odpovídá zadávací dokumentaci a zahrnoval zejména následující kroky:

- 1) Hloubkový desk-research situace EA v ČR a EU, včetně hloubkové situační analýzy ve vybraných sousedních zemích, vč. práce se širokým spektrem podkladů a dosavadních analýz či odborných studií k EA, dále práce se sekundárními daty Eurostat, Rybářského sdružení ČR, MZe k EA apod.;
- 2) Příprava podkladů pro realizaci empirického šetření, tj. okruhů otázek dle různých typů respondentů, vč. průběžných konzultací se zadavatelem;
- 3) Realizace řízených rozhovorů se zástupci rybářských podniků v členění dle typu hospodaření, dále neziskových organizací a státní správy. Vzorek podniků akvakultury zahrnoval i podniky se zpracovnou ryb (detaily viz dále);
- 4) Sestavení analýz dílčích témat stanovených v zadávací dokumentaci (viz výše v úvodu rozlišení témat dle kapitol v analýze), ekonomické vyčíslení pro nově navržený systém financování EA;
- 5) Závěrečná syntéza poznatků a zjištění doplněná sadou doporučení pro systémové uchopení problematiky EA v ČR.

V rámci zadávací dokumentace bylo stanoveno, že empirické šetření by rovněž mělo zahrnout i podniky zaměřené mj. na produkci měkkýšů a korýšů. Podle ověření z databáze Státní veterinární správy¹ ke schváleným zařízením akvakultury vyplývá, že v ČR nebyl ke dni 29. 5. 2025 schválený žádný podnik, který by se zaměřoval ve své činnosti na měkkýše. Podle zkušeností zhotovitele se v ČR vodní měkkýši nechovají, případné podniky zaměřené na měkkýše jsou identifikovatelné v hobby sektoru/akvaristice. Dostupné jsou pouze 3 podniky zaměřující se na korýše, z toho byl ale jeden podnik v likvidaci, tj. Decapoda, s.r.o., a druhý podnik podle znalostí zhotovitele nefunguje, tj. Macrofarm, s.r.o. Proto dodavatel zahrnul do empirického šetření pouze společnost Pure Shrimp, s.r.o. zaměřující se na produkci korýšů (krevety).

S ohledem na zkušenosti týmu dodavatele IREAS centrum, s.r.o. z minulých zakázek realizovaných pro ŘO OPR byly po konzultaci se zadavatelem v období od 1.6.2025 do 30.7.2025 realizovány rozhovory se všemi zástupci různých typů respondentů. Navíc v srpnu 2025 byly uskutečněny dva rozhovory, tj. se zástupcem společnosti Štičí líheň ESOX, která jako jediná představuje produkční rybářský podnik v ČR s certifikací pro EA, a dále ještě rozhovor se zástupcem certifikační instituce společnosti KEZ. V následující tabulce je uveden přehled respondentů pro rozhovory.

¹ Viz: <https://www.svscr.cz/registrovane-subjekty-svs/hospodarstvi-schvaleneho-produkcniho-podniku-akvakultury/>

Tabulka č. 1.1: Struktura respondentů realizovaných řízených rozhovorů

Č.	Typ subjektu / Téma	Název subjektu
1	Velký podnik akvakultury	Rybářství Kolář, a.s.
2	Střední podnik akvakultury	Klatovské rybářství a.s.
3	Střední podnik akvakultury	Rybářství Kardašova Řečice s.r.o.
4	Střední podnik akvakultury	Rybářství Třeboň a.s.
5	Střední podnik akvakultury	Rybníkářství Pohořelice a.s.
6	Malý podnik akvakultury	Rybářství Litomyšl
7	Malý podnik akvakultury	Rybářství Hluboká cz. s.r.o.
8	Malý podnik akvakultury	Rybářství Chlumec nad Cidlinou, a.s. <i>Pozn.: Detailně vyplněný dotazník a poskytnuty doplňkové informace prostřednictvím emailu.</i>
9	Malý podnik akvakultury	Štičí líheň Esox
10	Mikropodnik akvakultury	Rybářství Smolík
11	Mikropodnik akvakultury	Rybářství Vysočiny v.o.s.
12	Podnik – RAS + rybníky + zpracovna Střední podnik akvakultury	Blatenská ryba, spol. s r.o.
13	Podnik – RAS + zpracovna Malý podnik akvakultury	Tilapia s.r.o.
14	Podnik – RAS + zpracovna + rostlinná a živočišná výroba	ZAS Mžany a.s.
15	Podnik – RAS + rybníky Mikro/malý podnik akvakultury	BioFish s.r.o.
16	Podnik – RAS Mikro/malý podnik akvakultury	NDCON s.r.o.
17	Podnik – RAS Malý podnik akvakultury	CHANA – DW, s.r.o.
18	Podnik – průtočné systémy + zpracovna	Pstruhařství Skalní mlýn
19	Podnik – průtočné systémy + tradiční druhy ryb	Pstruhový ráj spol. s r. o.
20	Podnik – průtočné systémy	Pstruhařství ČRS Kaplice, spol.s r.o.
21	Podnik zaměřený na korýše Oblast chovu: Korýši; Typ hospodářství: Uzavřený systém (recirkulace) - Líheň	Pure Shrimp s.r.o.
22	Univerzita – Ekologie chovu ryb, RAS	JČU, FROV Laboratoř řízené reprodukce a intenzivního chovu ryb
23	Univerzita – RAS	JČU, FROV Laboratoř řízené reprodukce a intenzivního chovu ryb
24	NNO	Rybářské sdružení, ČR
25	NNO – výzkumná organizace	ENKI o.p.s. (Třeboň)
26	Státní správa – Certifikace	Státní veterinární správa
27	Státní správa	Ministerstvo zemědělství Odbor environmentálního a ekologického zemědělství
28	NNO / Státní správa	Český institut pro akreditaci, o.p.s. (Pozn.: Národní akreditační orgán založený vládou ČR)
29	Certifikační orgán pro EA	KEZ o.p.s.

2. Popis aktuální situace v ekologické akvakultuře

V této kapitole je zaměřena pozornost na popis aktuální situace v ekologické akvakultuře ve čtyřech dílčích kapitolách v následujícím tematickém rozlišení:

- 2.1 Ekologická akvakultura v EU: obecná východiska a trendy
- 2.2 Ekologická akvakultura ve vybraných státech (Rakousko, Německo, Polsko, Slovensko a Maďarsko)
- 2.3 Východiska a aktuální stav zavedení ekologické akvakultury v ČR
- 2.4 Základní informace o legislativě ČR relevantní k ekologické akvakultuře

Návaznost jednotlivých kapitol je velmi důležitá s ohledem na to, že pro pochopení situace a možnosti rozšiřování ekologické akvakultury v ČR je nezbytné mít základní přehled a znalosti nejen o situaci v EU, ale také ve vybraných sousedních státech.

2.1 Ekologická akvakultura v EU: obecná východiska a trendy

Ekologická akvakultura (dále jen EA) představuje v ekologicky orientované produkci relativně nový směr. Než došlo na konci první dekády nového milénia k první standardizaci parametrů ekologické akvakultury na úrovni EU, tak některé země si již od 90. let a v první dekádě nového milénia řešily tuto tematiku na národní úrovni individuálně. Zcela první standard ekologické akvakultury byl podle autorů Bergleiter et al. (2009) stanoven v roce 1994 v Rakousku pro kapra obecného (*Cyprinus carpio*). Jednalo se tehdy o iniciativu rakouských rybníkářů v rámci „ARGE Biofisch“, kteří začali chovat ryby podle národní směrnice BIO-AUSTRIA a postupem času se do této iniciativy až do roku 2020 zapojilo přibližně 30 ekologických rybích farem (Umweltberatung, 2020, str. 3). V Německu působí od roku 1982 národní asociace pro ekologické zemědělství *Naturland*, která již v roce 1996 vytvořila „*Naturland Standards for Organic Aquaculture*“ (*Standardy Naturlandu pro ekologickou akvakulturu*) v reakci na nadměrný rybolov v oceánech (Naturland, 2025a). Podobně ve Velké Británii působí od poloviny minulého století *Soil Association*, která postupně během 90. let rozvíjela standardy pro EA ve Velké Británii a v roce 1998 se podařilo poprvé certifikovat ekologickou produkci lososa atlantského, přičemž příslušné standardy jsou od roku 2000 již plně součástí britské legislativy (Soil Association, 2025). První globální kritéria pro ekologickou akvakulturu byla stanovena Mezinárodní federací hnutí za ekologické zemědělství (IFOAM) v roce 2000. Podle zjištění švýcarského Výzkumného ústavu ekologického zemědělství (FiBL, 2025) vyplývá, že v některých zemích (např. ve Španělsku, Francii a Dánsku) jsou pravidla pro EA integrována do národní legislativy týkající se primárně ekologického zemědělství. Tato pravidla jsou založena na principech

extenzivních systémů chovu hospodářských zvířat a implementují ochranu životního prostředí, dobré životní podmínky zvířat a do jisté míry i sociální kritéria, vč. aspektu ziskovosti (FiBL, 2025).

S ohledem na výše uvedené různorodé přístupy uplatňované vůči EA na úrovni jednotlivých států došlo k určitému posunu a sjednocení na úrovni EU. Toto sjednocení bylo provedeno prostřednictvím legislativy schválené na konci první dekády nového milénia. Jednalo se zejména o Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, a zejména navazující prováděcí Nařízení Komise (ES) č. 889/2008, kterým se stanovila prováděcí pravidla, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrolu, a které zároveň obsahovalo i dílčí kapitolu týkající se EA. Na tomto legislativním základu s účinností od roku 2009 se začaly v některých zemích rozvíjet prvky ekologické akvakultury již podle unijních pravidel. Přehled hlavních milníků EA je v tabulce č. 2.1.

Tabulka č. 2.1: Historie ekologické akvakultury až do první standardizace na úrovni EU

Rok	Pravidla / Produkt ekologické produkce	Země	Certifikující instituce
1994	Kapr obecný (<i>Cyprinus carpio</i>)	Rakousko, Německo	
1995	Losos atlantický (<i>Salmo salar</i>)	Irsko	Naturland
1998	Losos atlantický	Velká Británie	Soil Association
1999	Modrá slávka (<i>Mytilus edulis</i>)	Irsko	
2000	Standard pro EA	Velká Británie	
2000	Standard pro EA	Francie	Agriculture Biologique
2001	Základní standardy EA	GLOBALNÍ ÚROVEŇ	IFOAM
2004	Standard pro EA	Dánsko	Økologisk
2005	Pražma zlatá (<i>Sparus aurata</i>)	Francie	
2005	Treska obecná (<i>Gadus morhua</i>)	Velká Británie	
2009	Legislativa v oblasti EA	EU	European Commission

Zdroj: volně převzato a upraveno z Bergleiter et al. (2009) a FAO/NACA (2012, str. 551)

Pozn.: IFOAM – International Federation of Organic Aquaculture Movements

V současné době je pro EA platné Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/848 ze dne 30. května 2018 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, které zrušilo předchozí nařízení Rady (ES) č. 834/2007. Zvláště důležitý je čl. 15 vymezující stručně rámec pravidel produkce pro řasy a živočichy pocházející z akvakultury, přičemž detailní popis těchto pravidel je uveden v Příloze II tohoto Nařízení, *část III: Pravidla produkce řas a živočichů pocházejících z akvakultury*.² Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/464 ze dne 26. března 2020 jsou stanovena některá prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)

² Obsah této přílohy byl zařazen odborníky IREAS i do struktury řízených rozhovorů v rámci empirického šetření tohoto projektu a vyhodnocení v této analýze. Diskuse byly vedeny nejen se zástupci rybářských podniků, ale i dalších odborníků a jsou vyhodnoceny dále v této zprávě.

2018/848, zejména v příloze II jsou podrobná pravidla týkající se intenzity chovu a zvláštních charakteristik produkčních systémů a systémů pro oddělení chovů od okolního prostředí v případě živočichů pocházejících z akvakultury.

Z hlediska trendů v EA je vhodné se podívat na vývoj sledované produkce nejen za celou EU, ale také dle situace u vybraných členských států. Trendy v produkci naznačují potenciál i limity určitých druhů ryb či akvakulturních živočichů v ekologickém režimu produkce. Tabulka č. 2.2 zahrnuje data Eurostat a uvádí vývoj produkce EA v období 2014 až 2023 (roční údaje; tuny živé váhy) nejen za jednotlivé státy EU, ale také za Island a Norsko. Za poslední sledovaný rok 2023 nejsou dostupná data za některé státy, např. Německo a Dánsko. Z dat vyplývá, že produkce EA se od roku 2014 do roku 2023 zdvojnásobila z úrovně 47 tis. tun na přibližně 105 tis. tun ročně. Z 27 zemí EU však z 86 % zajišťovaly produkci EA pouze tři státy, tj. Irsko (52 %), Itálie (16 %) a Nizozemí (18 %). V případě zemí střední a východní Evropy, které vstoupily do EU v roce 2004 a 2007 je možné identifikovat buď nulové hodnoty produkce EA (většina států), nebo vývoj s určitým nárůstem a následným poklesem (např. Bulharsko, Maďarsko), případně vývoj s určitou menší stabilizovanou produkcí doprovázenou dílčími ročními odchylkami (např. Slovinsko a Litva).

Tabulka č. 2.2: Produkce ekologické akvakultury (roční, tuny živé váhy)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Belgie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	:
Bulharsko	0	80	1 400	2 000	1 500	3 004	2 500	1 836	1 600	805
ČR	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0
Dánsko	2 047	2 934	3 182	2 803	2 966	6 003	5 487	6 700	8 552	:
Německo	801	621	1 758	270	6 596	:	6 746	8 573	4 361	:
Estonsko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Irsko	25 610	31 227	40 873	42 711	27 264	30 872	30 430	32 955	34 366	54 652
Řecko	1 835	720	1 130	1 495	1 452	1 267	1 574	1 601	2 898	3 148
Španělsko	1 360	2 709	3 401	4 393	6 329	6 340	7 476	4 891	4 023	4 307
Francie	:	:	:	:	3 485	5 511	9 111	:	3 715	:
Chorvatsko	340	300	100	135	285	291	280	444	744	1 500
Itálie	5 281	5 492	6 044	8 952	9 608	:	10 167	23 690	22 187	17 069
Kypr	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lotyšsko	3	7	2	8	7	8	8	12	0	0
Litva	1 182	1 300	734	818	605	613	710	614	556	1 126
Lucembursko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maďarsko*	2 672	3 498	2 672	3 238	3 240	2 970	1 743	1 740	1 740	1 740
Malta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nizozemí	0	0	5 195	3 611	3 751	8 536	7 978	15 277	13 912	19 406
Rakousko	:	:	217	230	233	:	:	239	:	483
Polsko	13	18	19	17	32	160	282	416	275	225
Portugalsko	1 300	1 300	1 100	1 100	:	:	:	:	:	:
Rumunsko	4 542	6 384	5 913	:	1 619	1 493	975	352	243	181
Slovinsko	:	32	65	564	630	651	713	610	440	501

Slovensko	0	0	0	0	0	0	0	0	:	9
Finsko	:	0	:	0	0	0	0	0	0	0
Švédsko	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
EU celkem	46 987	56 623	73 805	72 345	69 602	67 720	86 180	99 951	99 613	105 152
Island	:	:	:	:	:	17 482	15 735	15 728	:	:
Norsko	16 000	16 600	17 200	13 611	16 696	17 771	26 999	50 964	54 111	:

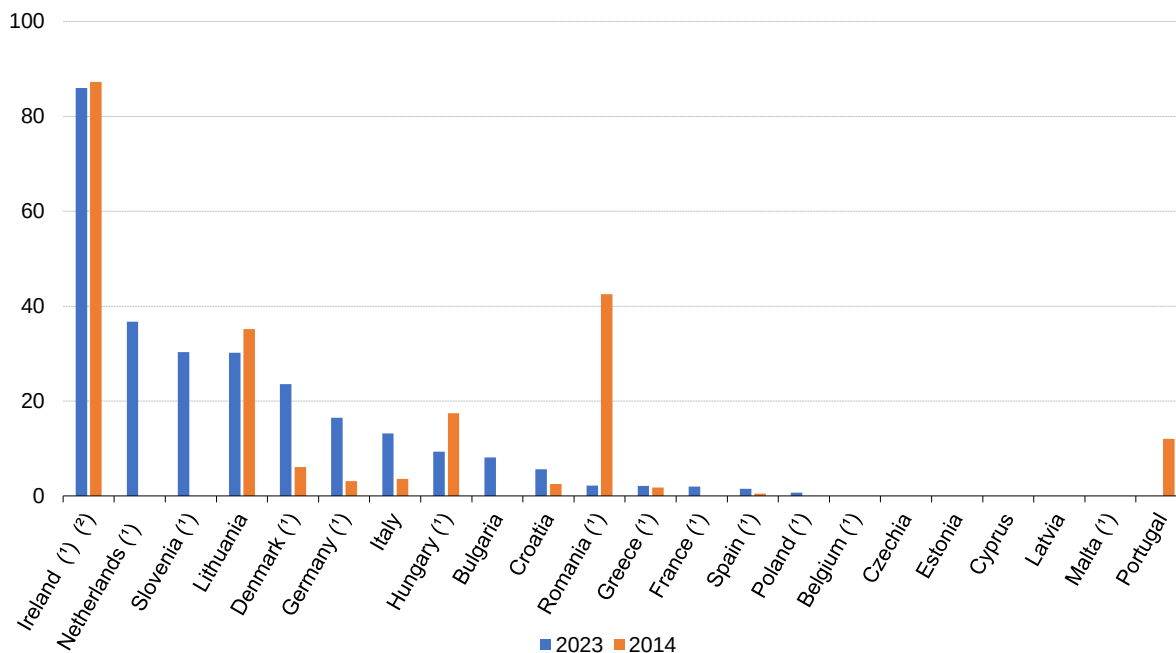
Zdroj: Eurostat (2024). Dataset: Organic production of aquaculture products

Pozn.: V případě Maďarska jsou údaje za roky 2021, 2022 a 2023 odhadem (estimated).

Dvojtečka ":" znamená nedostupnost dat.

Celková produkce akvakultury v EU dosáhla v roce 2023 úrovně 1 050 637 tun (Eurostat, 2025), a tato produkce je v dlouhodobém období stabilizovaná, protože v roce 2010 dosáhla celková produkce akvakultury v EU 1 034 762 tun, a v roce 2019 činila 1 147 182 tun, což jsou pořád přibližně podobné hodnoty celkové produkce EU. Vývoj EA na celkové produkci se v celkových hodnotách za všechny státy EU v poslední dekádě neustále zvyšuje, protože ještě v roce 2014 byl podíl přibližně 5 %, v roce 2020 byl podíl kolem 8 %, a v roce 2023 dosáhl podíl 10 %.

Obr. č. 2.1: Produkce ekologické akvakultury (% podíl na celkové produkci akvakultury, vybrané členské státy EU, 2023)

Zdroj: Eurostat (2025). Aquaculture statistics. Dostupné on-line: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Aquaculture_statistics#Organic_Aquaculture

Pozn.: Poznámka: Lucembursko nemá žádnou tržní produkci. Francie, Portugalsko, Švédsko; údaje nejsou k dispozici. Rakousko, Francie, Slovinsko, Finsko a Švédsko; údaje nejsou k dispozici za rok 2014.

(1) Údaje za rok 2022: Irsko, Slovinsko, Nizozemsko, Dánsko, Německo, Maďarsko, Rumunsko, Řecko, Francie, Španělsko, Polsko, Belgie, Malta a Finsko.

(2) Odhadovaná celková produkce akvakultury.

Velmi zajímavý pohled nabízí porovnání podílu produkce EA na celkové produkci ve vybraných členských státech EU za roky 2014 a 2023 (viz obr. č. 1). Dle Eurostat (2025) vyplývá, že řada zemí EU se zabývá produkcí akvakultury podle kritérií

ekologického chovu. V Irsku byla v roce 2022 drtivá většina (přibližně 86 %) produkce akvakultury (zejména losos) chována ekologicky. Tento dosažený podíl byl mezi zeměmi EU jednoznačně nejvyšší (viz obr. č. 1). Další nejvyšší podíly mezi zeměmi EU byly v Nizozemsku (přibližně 36 % v roce 2022), Slovinsku (přibližně 30 % v roce 2022), Litvě (přibližně 30 % v roce 2023) a v Dánsku (24 % v roce 2022). Tyto podíly ostře kontrastovaly s ostatními zeměmi EU, včetně tří s nejvyšší úrovní produkce akvakultury v roce 2023; podíl produkce EA na celkové produkci akvakultury byl v Řecku, Francii a Španělsku (všechny v roce 2022) méně než 2 %. Produkce EA v řadě zemí EU v období mezi lety 2014 a 2023 rychle rostla. V Itálii se produkce EA v tomto období zvýšila přibližně o 12 000 tun. V roce 2022 dosáhla produkce EA v Nizozemsku a Dánsku 22 500 tun, zatímco v roce 2014 byla produkce EA nízká nebo žádná. Naproti tomu došlo k poklesu produkce EA, zejména v Rumunsku, ale také v Maďarsku, přičemž obě země dohromady v roce 2022 vyprodukovaly přibližně o 5 000 tun méně než v roce 2014. Detailní pohled na důvody vývoje produkce EA v případě Maďarska jsou uvedeny v následující kapitole.

Dosažené hodnoty za jednotlivé státy naznačují velkou proměnlivost a v zásadě vedoucí pozici pouze několika málo států EU v produkci EA. Z tohoto důvodu je důležitá reflexe i struktura EA produkce podle druhů ryb či živočichů akvakultury. Statistiky Eurostat nejsou v takovém detailu dostupné za roky 2021 až 2023 za všechny státy, resp. řada údajů v dílčích statistikách je dle Eurostatu stále nedostupná. Proto lze nalézt poslední ucelenou komparativní analýzu struktury produkce EA ve studii EUMOFA (2022, str. 11). Z této studie vyplynuly následující poznatky k situaci v roce 2020 z hlediska produkce EA dle druhů:

- zcela dominantním druhem byly mušle (slávky), které měly podíl přibližně 57 % na celkové produkci EA. Hlavními producenty byly Nizozemsko, Itálie, Německo, Dánsko, Francie a Španělsko s produkcí přesahující 3 000 tun. Produkce je obzvláště vysoká v Dánsku (ekologická produkce tvoří 73 % národní produkce), Irsku (34 %) a Německu (29 %);
- Losos byl druhým hlavním druhem s podílem přibližně 17 % na celkové produkci EA. Produkoval se pouze v Irsku. Produkce v EU se od Brexitu snížila, protože Spojené království je dlouhodobě významným producentem;
- Pstruh byl třetím druhem s přibližně 6 % podílem na celkové produkci EA, přičemž Francie se na produkci podílela polovinou (s 2 346 tunami), následovaná Španělskem (917 tunami) a Dánskem (642 tunami). Podíl produkce ekologických pstruhů v EU je 2 %. Od roku 2015 se produkce ekologicky chovaných pstruhů v EU snížila v důsledku silného poklesu v Dánsku a v menší míře ve Francii a Itálii;

- Kapr byl čtvrtým druhem s podílem cca 4 % na celkové produkci EA, a hlavními producenty byly Maďarsko, Rumunsko a Litva. Produkce v roce 2020 však byla dvakrát nižší než v roce 2015;
- Ústřice tvořily zhruba 3 % produkce EA, přičemž bio produkce se téměř výhradně nachází ve Francii. Produkce se od roku 2015 zvýšila;
- Dalšími druhy byly mořský vlk evropský/mořan zlatý s 1,5 % podílem produkce EA, které z dominantní části naplňovalo Řecko (tj. téměř 57 % produkce mořského vlku evropského).

2.2 Ekologická akvakultura ve vybraných státech (Rakousko, Německo, Polsko, Slovensko a Maďarsko)

Dle požadavku zadávací dokumentace tohoto projektu je tato kapitola zaměřena na popis EA v sousedních státech (Rakousko, Německo, Polsko, Slovensko a Maďarsko) včetně uvedení přehledu jejich současné legislativy a právního rámce. Před samotným představením popisu situace v jednotlivých zemích je vhodné se podívat jednak na porovnání trendů produkce EA v těchto zemích a zároveň také na detail struktury produkce v jejich EA. V tabulce č. 2.3 je uveden vývoj produkce EA za tyto vybrané státy v období 2014 až 2023, ze které poměrně jednoznačně vyplývá, že **vyjma Rakouska byla produkce EA v poslední dekádě u těchto států značně nestabilní**. V tabulce č. 2.4 jsou údaje produkce EA v detailu dle druhů, které v době zpracování této analýzy byly dostupné v kompletní podobě jen za rok 2020. Z hlediska druhů lze produkci EA charakterizovat tím, že dominantní podíl na nárůstu produkce mají zejména mušle/slávky, které na příklad v roce 2020 tvořily 96 % celkové produkce EA v Německu. Naopak v případě tradičních druhů ryb (zejména kapr obecný) byla zaznamenána buď nulová nebo zcela marginální produkce v řádu jednotek tun (tj. Německo a Slovensko), nebo evidentní nárůst v prvních letech následovaný silným poklesem (zejména Maďarsko a Polsko). Údaje za Rakousko nejsou sice vždy za každý rok dostupné, nicméně dlouhodobě se udržovaly lehce kolem úrovně nad 200 tun ročně, a pouze v posledním sledovaném roce 2023 bylo zaznamenáno zdvojnásobení produkce EA. Souvislosti u jednotlivých států jsou uvedeny dále v této kapitole.

Tabulka č. 2.3: Vývoj produkce EA za vybrané státy (tuny živé váhy)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rakousko	:	:	217	230	233	:	:	239	:	483
Německo	801	621	1 758	270	6 596	:	6 746	8 573	4 361	:
Polsko	13	18	19	17	32	160	282	416	275	225
Slovensko	0	0	0	0	0	0	0	0	:	9
Maďarsko*	2 672	3 498	2 672	3 238	3 240	2 970	1 743	1 740	1 740	1 740

Zdroj: Eurostat (2024). Dataset: Organic production of aquaculture products

Pozn.: V případě Maďarska jsou údaje za roky 2021, 2022 a 2023 odhadem. ":" znamená nedostupnost dat.

Tabulka č. 2.4: Přehled produkce EA u vybraných států včetně detailu produkce za rok 2020

Stát	Objem produkce EA *	Celková produkce akvakultury (FAO)	% podíl EA na celkové produkci	Detail produkce EA
Rakousko	233	4 527	5,1 %	147 t kapra, 52 t pstruha duhového a 2 t mořského pstruha (2018)
Německo	6 746	32 258	20,9 %	6 500 t mušle/slávky, 250 t pstruhů, 15 t kaprů a 35 t ostatních druhů (2020)
Polsko	282	47 700	0,6 %	Převážně produkce kaprů, palem a kaprovitých ryb (2020)
Slovensko	0	2 296	0,0 %	Nebyla hlášena žádná produkce.
Maďarsko	1 743	18 373	9,5 %	Asijské kapři /Chinese carps (tolstolobik bílý, tolstolobik pestrý, amur bílý), kapr obecný a dravé ryby (candát, štika, sumec velký) (2020)

Zdroj: volně převzato ze studie EUMOFA (2022, str. 12), tabulka upravena na vybrané státy

* Pozn.: Údaje jsou v tunách za rok 2020 nebo poslední rok, za který jsou údaje k dispozici.

Rakousko

Ekologická akvakultura v Rakousku – základní popis

Rakousko je vnitrozemský a nejhornatější stát v Evropě hned po Švýcarsku a má přibližně 100 tis. km vodních toků (Pozn.: V ČR 75 tis. km), z čehož 86,7 tis. km nese rybí populace. V roce 2021 činila celková vykázaná produkce akvakultury 4 920 tun, která na rozdíl od České republiky meziročně kontinuálně narůstá. V Rakousku je rovněž vysoká spotřeba produktů rybolovu a akvakultury, která v roce 2021 dosáhla hodnoty 12,65 kg na obyvatele. Nejdůležitějšími produkovánými druhy ryb jsou pstruh duhový, pstruh potoční a kapr obecný (FAO, 2025a). Dle údajů v tabulce č. 2.5 vyplývá, že podíl produkce EA dosáhl cca 5 %, tj. 240 tun v roce 2022, které zajišťovalo 41 rybářských podniků.

Willer et al. (2024) poukázali na to, že bioakvakultura (EA) je podporována v rámci operačních programů ENRF (2014–2020) a ENRAF (2021–2027) a víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu, včetně investiční podpory a informování spotřebitelů. Vzhledem k tomu, že financování je specifické pro daný projekt a neexistuje žádný účelově vázaný rozpočet na bioprodukci, nejsou statistiky o výdajích na podporu bioakvakultury k dispozici. EA v Rakousku se zaměřuje především na chov kaprů a jiných vedlejších ryb, a dále na produkci lososovitých ryb. Akvakultura v Rakousku je rozdělena do tří hospodářských pododvětví. Ekologická akvakultura je v Rakousku méně rozvinutá než v jiných zemích, ale existuje zde zájem o její rozvoj, zejména v kontextu rostoucí poptávky po biopotravinách (Willer et al., 2024).

Tabulka č. 2.5: Velikost odvětví akvakultury (produkce a spotřeba) a význam EA v Rakousku

Ukazatel	Hodnota a komentář
Celková produkce akvakultury	4 920 tun (2021, rakouská statistika); 35.410 tisíc EUR (2023, EUMOFA)
Spotřeba produktů rybolovu a akvakultury (2021)	12,65 kg na obyvatele (2023, EUMOFA)
Změna spotřeby	0,2 % (2021/2020)
Počet rybářských podniků	542 (2021)
EA – podíl na celkové produkci	2022–239 tun, tj. cca 5 %
Počet rybářských podniků v EA	41 (2022)

Zdroj: Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025a), dále doplněno o údaje z Willer, Lampkin a Reinecke (2024)

Ačkoliv celková produkce EA není v Rakousku nijak výrazně vysoká, tak tento stát lze zařadit jako docela významného iniciátora ekologické produkce v akvakultuře pod značkou „bio“. Již v roce 1994 vznikla iniciativa rakouských rybníkářů „ARGE Biofisch“, kteří chovali ryby podle směrnic BIO-AUSTRIA. Rok 1994 tak byl důležitý i proto, že tehdy se začaly v Rakousku rozvíjet ekologické standardy pro různé oblasti, včetně akvakultury. Standard pro kapra byl jedním z prvních, který byl takto definován. Místní ekologické rybí produkty lze rozpoznat podle jejich ochranných známek: kapr, pstruh, siven, plotice a lín se zde chovají v ekologické kvalitě (Umweltberatung, 2020, str. 3). První standard ekologické akvakultury pro kapra obecného (*Cyprinus carpio*) v Rakousku v roce 1994 zavedla organizace AMA (Agrarmarkt Austria)³ ve spolupráci s rakouským ministerstvem zemědělství a lesnictví. Kromě dlouhodobého důrazu na ekologické prvky v zemědělském hospodaření v Rakousku měla zásadní vliv na rozvoje EA také ekonomika podnikání v sektoru rybářství. Podle poznatků Regendy (2021, str. 88) vyplývá, že rakouské rybářské podniky byly dlouhodobě pod cenovým tlakem dovozu levného a kvalitního kapra ze sousední České republiky. S ohledem na odlišný geopolitický vývoj v Rakousku po druhé světové válce v porovnání s dnešní ČR, tak zůstala struktura rybářských podniků víceméně roztržštěná do malých rodinných hospodářství, jejichž primárním zdrojem aktivit nejsou vždy aktivity spojené jen s rybníkářstvím, ale také další příjmy (rostlinná/živočišná výroba, lesnictví).

Zástupci rybářské sektoru v Rakousku tak začali postupně zvažovat možnosti, jak se více vymezit vůči levnému dovozu z ČR a zároveň uspět u relativně koupěschopné rakouské spotřebitelské poptávky. Možností se tak stal rostoucí význam bioproduktů ve společnosti, který se stále více odráží v nákupním chování. Jedním z důvodů nárůstu je ekologický aspekt a zejm. otázka ochrany klimatu, která se dostává do povědomí společnosti (Šrámková & Bayerová, 2022). I proto se ekologická akvakultura v Rakousku již od 90. let řídí pravidly ekologického

³ Rakouská organizace, která se zabývá mimo jiné certifikací a standardizací v oblasti zemědělství a potravin.

zemědělství, což znamená důraz na udržitelné postupy, omezené používání chemických látek a ochranu životního prostředí, a v tomto smyslu Rakousko také dosahuje ze zemí EU jeden z nejvyšších podílů ploch ekologického zemědělství (Jeníková, 2016).

V případě Rakouska je potřebné rovněž zmínit ochrannou známku „Waldviertler Karpfen“ (Waldviertelský kapr), která již od roku 1999 poskytuje specifický režim marketingové ochrany regionální produkce akvakultury. Podle Sommer et al. (2024) vyplývá, že výše uvedená iniciativa „ARGE Biofisch“ vznikla právě v regionu Waldviertel, a jejím cílem je do té doby rozvíjet a propagovat chov ryb v souladu s ekologickými zásadami. Waldviertel odvozuje svůj název od hojnosti lesů. Nachází se v severozápadní části rakouské spolkové země Dolní Rakousko a je ohraničen na jihu Dunajem, na jihozápadě Horním Rakouskem, na severovýchodě a severu Českou republikou a na východě Manhartsbergem. Podle Regendy (2021, str. 87) se v regionu pod touto značkou produkuje a prodává až 90 % ryb, přičemž 60 % je dokonce v bio kvalitě (tj. režim ekologické akvakultury). Ochranná známka „Waldviertler Karpfen“ tak garantuje nejen regionální původ akvakulturní produkce, ale také plnění řady ekologických pravidel při akvakulturní činnosti (tj. nesmí se používat průmyslová hnojiva, chemické látky a krmiva s obsahem rybí moučky, přirozená potrava tvoří důležitou složku výživy ryb, intenzita produkce je omezena do 500 ks/ha apod.). Výsledkem je pak dosažená kvalita rybího masa, jejíž náklady na produkci jsou však řádově výrazně vyšší v porovnání s relativně podobnou produkcí v Česku. V tomto smyslu je nezbytné zdůraznit následující poznatek Regendy (2021, str. 89): „Koncept ekologického chovu ryb nestojí primárně na prodeji živých ryb. Chovatelé se snaží prodat svou produkci co nejvýhodněji. Hledají trh, který je ochoten vyšší cenu zaplatit. Tím je v Rakousku především aglomerace Vídně. Tam je dostatek bohatých a vzdělaných lidí, kteří si mohou dovolit utrácet za kvalitní potraviny víc“. Z toho vyplývá, že produkce ekologické akvakultury nejenže nemůže konkurovat konvenční akvakultuře, ale musí identifikovat i zcela odlišné modely prosazení bio produkce na trhu.

Box 1: Příklad biorybí farmy Guta Hornezza – ekologická akvakultura jako cesta k zážitkové turistice a propagace rybářství

Příklady ekologické akvakultury v praxi často ukazují určité specifické modely fungování a hledání cesty od samotné náročné produkce až po „vidličku“ spotřebitele. Dobrým příkladem je v tomto směru biorybí farma Guta Hornezza, která se nachází v obci Preding v Západním Štýrsku, přibližně 30 km jihozápadně od Grazu. Tato rybí farma nabízí poznatky a poučení k tomu, že ekologickou akvakulturu lze využít jako nástroj propagace chovu ryb, rybářského řemesla, s nutností většího propojení formou zážitkové turistiky. Tento příklad tudíž nelze jen tak zahrnout mezi tradiční aktivity produkčního rybářství, nicméně kromě menších rodinných farem lze v určité míře realizovat i většími rybářskými podniky s dlouhodobou historií a silnou regionální identitou (viz např. Expozice treboňského rybníkářského dědictví v Třeboni).

Biorybí farma Guta Hornezza tak nabízí filmovou cestu historií, nahlédnutí do historického vývoje chovu ryb od baroka až po současnost a také pochopení různých životních stádií ryb. Prohlídka rybníčního komplexu, včetně vysvětlení bio certifikovaného chovu ryb. Zároveň návštěvníci se mohou vyzkoušet různá praktická cvičení, naučit se filetovat ryby (vč. podrobného návodu na filetování kapra), absolvovat prohlídku rybníčního komplexu (tj. samostatné prozkoumání komplexu s mapou lokality) a ochutnávku různých druhů ryb.

ROVNICE GUTA HORNEZZA:

„Bioryba = obývací pokoj plný vody a v něm jen jedna ryba – tak jednoduché!“

Z této rovnice je evidentní, že nákladovost ekologické akvakultury je v tomto případě silně kompenzována jinými doprovodnými aktivitami, resp. primární není produkce ekologické akvakultury, ale činnosti spojené s osvětou a zážitkovou turistikou.

Příklady bioprodukce farmy: <https://www.bio-austria.at/biobauer/biohof-gut-hornegg/>

Popis celé koncepce prohlídky od baroka až po rybářství: <https://www.bio-austria.at/a/konsument/bio-erlebnisse-steiermark/>

Zdroj: <https://www.gut-hornegg.at/>

Legislativa a právní rámec k ekologické akvakultuře v Rakousku

Podle FAO (2025a) vyplývá, že rakouský rybolov spadá do kompetence Spolkového ministerstva zemědělství, regionů a cestovního ruchu. Samotnou správu rybolovu zajišťuje devět poloautonomních regionálních vlád, které jsou s federálním ministerstvem v kontaktu. Konkrétní parametry pro fungování EA se řídí aktuální legislativou EU, která je implementována do rakouského práva, zejména Nařízení (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů. Stávající standardy ARGE Biofisch byly od 90. let výrazně přísnější v porovnání s unijní legislativou, naopak v současné době jsou již srovnatelné ve svém nastavení.

Ekologická akvakultura se proto řídí obecnými legislativními zákony, které platí pro akvakulturu jako celek, a týkají se welfare chovu ryb, ochrany vod, hygienických předpisů, kontroly chorob z akvakultury, zajištění udržitelnosti: (Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025a):

- Legislativa EU k ekologické produkci je implementována zákonem *EU-QuaDG* (BGBl. I Nr. 130/2015, novelizováno až do BGBl. I Nr. 139/2024), stanovuje obecné požadavky pro ekologickou produkci, včetně akvakultury zahrnující problematiku krmiv, kontroly, certifikace (viz KVG, 2025);
- Rakouský zákon o vodách (WRG 1959)
- Nařízení o statistice akvakultury z roku 2012
- Nařízení o ekologii povrchových vod v oblasti kvality (QZV *Ökologie OG*)
- Nařízení o dosažení cíle v oblasti kvality (*Chemistry Surface Water – QZV*) – Úplné právní ustanovení pro vyhlášku o cílech kvality povrchových vod.

- Nařízení o kontrole chorob z akvakultury – *Aquakultur-Seuchenverordnung*⁴ - upravuje požadavky na zdraví a hygienu vodních živočichů a produktů akvakultury, jakož i opatření pro prevenci a kontrolu chorob vodních živočichů.
- Nařízení o emisích z odpadních vod (*AEV Aquakultur*) – stanovuje limity pro vypouštění odpadních vod z akvakulturních zařízení s cílem minimalizovat znečištění vody živinami, úbytkem kyslíku a zbytky léčiv;
- Zákon o ochraně zvířat (*TSchG*) - obsahuje obecná ustanovení o ochraně zvířat, která se vztahují i na chované ryby v zařízeních akvakultury;
- Zákon o kontrole veterinárních léčiv (*TAKG*) - Zabývá se používáním léčivých přípravků u zvířat, včetně akvakultury.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že ekologická akvakultura v Rakousku má poměrně dobrou a zejména dlouhodobou tradici v postupném vytváření příslušných environmentálních i rybochovných standardů. Zatím stále EA představuje menší nicméně se stále rozvíjejí segment s evidentním potenciálem dalšího růstu, a to s ohledem na dlouhodobou rostoucí poptávku po biopotravinách a zájmu spotřebitelů o udržitelné postupy. V Rakousku lze zároveň vymezit velmi silnou a koupěschopnou poptávku po produkci EA zejména v metropolitní oblasti hlavního města Vídně.

Německo

Ekologická akvakultura v Německu – základní popis

Podle FAO (2025b) pokrývají řeky, jezera a rybníky přibližně 780 000 hektarů země, z nichž většina je využívána k rybolovu. Rybolov v jezerech a řekách produkuje značné množství ryb, které uloví 1,5 milionu rekreačních rybářů. Německo si udržuje důležitý průmysl zpracování ryb, který je značně závislý na zahraničních zdrojích dodávek surovin. V roce 2021 se spotřeba ryb na osobu pohybovala kolem 12,5 kg. Přestože toto množství v posledních letech stagnuje, tak stárnoucí populace si stále více uvědomuje pozitivní dopad ryb na zdraví. Ryby se nakupují převážně v konzervované a mražené formě.

Tabulka č. 2.6: Velikost odvětví akvakultury (produkce a spotřeba) a význam EA v Německu

Ukazatel	Hodnota a komentář
Celková produkce akvakultury	32 586 Tn; 147 518 tisíc EUR (2021)
Spotřeba produktů rybolovu a akvakultury (2021)	12,51 kg na obyvatele (2021)
Změna spotřeby	2 % (2020/2020)
Počet rybářských podniků	Přibližně 2 400 farem (> 0,3 ha nebo 200 m²) produkuje v Německu ryby a mořské plody ve sladkých i mořských vodách. Celkem je v zařízeních

⁴ viz <https://www.noegv.at/noe/Veterinaer/Aquakultur-Seuchenverordnung.html>

	akvakultury zaměstnáno přibližně 1 800 osob a předpokládá se, že je zde zaměstnáno dalších přibližně 3 200 neplacených vlastníků a rodinných příslušníků.
EA – podíl na celkové produkci	26,3 % (2021)
Počet rybářských podniků v EA	V roce 2020 produkovalo v Německu 112 akvakulturních farem bioprodukty, v porovnání s 234 společnostmi v roce 2016.

Zdroj: Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025b), Eurostat (2024)

Produkce EA byla v posledních letech podle údajů Eurostat (2024) značně nestabilní (viz tabulka č. 2.2 v předchozí kapitole). Do roku 2020 produkce EA kontinuálně a významně rostla až dosáhla v roce 2020 hodnot celkem 6746 tun, a v roce 2021 celkem 8573 tun EA. Naopak v roce 2022 byla dosažena v podstatě poloviční hodnota předchozího roku, tj. 4361 tun. Celkově se však produkce EA v porovnání se situací v roce 2015 násobně zvýšila, přičemž podle EUMOFA (2022) na to měl nejzásadnější vliv hlavní produkovaný druh, tj. slávky jedlé (většinu mořské produkce tvoří mušle chované při dně v moři) s 6 500 tunami, což představovalo 96 % celkové produkce ekologické akvakultury, následované ve výrazně menším množství pstruhy a kapry.

Na základě národních údajů bylo v Německu v roce 2020 **celkem 112 akvakulturních farem produkujících produkty EA**, přičemž tento počet byl přibližně poloviční v porovnání se situací v roce 2016, kdy v EA působilo 234 společností. Ekologicky orientované rybí farmy jsou většinou menšího rozsahu z hlediska produkce a orientují se na pstruha duhového (24 farem) a kapra obecného (23 farem). **Tyto akvakulturní farmy produkující EA jsou obecně malé podniky a ekologická produkce je jejich vedlejší činností**, což vysvětluje vysoký počet provozovatelů ve srovnání s produkovaným objemem. Naopak počet ekologických farem produkujících slávky v období 2016 až 2020 byl malý a zastoupený pouze 3 dominantními společnostmi. Kromě farem na chov slávek je pozorován obecný pokles počtu provozovatelů u všech ostatních typů produkce, tj. mínus 45 % u pstruha duhového a mínus 76 % u kapra obecného. Právě výrazný pokles producentů EA v případě posledních dvou jmenovaných druhů je zcela zásadní pro reflexi možností budoucího rozvoje tohoto segmentu v České republice. Podle Vavrečky (2018, str. 10) se v první polovině minulé dekády výrazně snížila nejen intenzita produkce kapra, ale také podíl produkce býložravých ryb z důvodu většího důrazu veřejnosti na ochranu přírody. Ekonomika podnikání u těchto druhů ryb evidentně představuje velkou roli při rozhodování rybářských podniků o dalším působení v oboru.

Podobně jako je tomu v Rakousku, tak i v Německu je dlouhodobý zájem o rozvoj ekologických forem zemědělského hospodaření, včetně akvakultury. To lze dokládat aktivitami **organizace Naturland, která v roce 1996 vytvořila první standardy pro ekologickou akvakulturu v Německu**. Naturland na těchto standardech průběžně pracuje a ve spolupráci s vědci a odborníky z praxe je dále

aktualizuje. Tyto standardy se zaměřují zejména na vymezení parametrů dobrých životních podmínek zvířat, ochrany ekosystémů a spravedlivých pracovních podmínek v celém hodnotovém řetězci. Naturland certifikuje nejen ryby, ale také korýše, slávky a řasy. Kromě ekologické akvakultury vytvořila společnost Naturland i standardy pro udržitelný rybolov (*Naturland Wild Fish*), které byly zavedeny od roku 2007 a jsou zaměřeny zejména na řemeslný rybolov a na rybolov, který je obzvláště dobrým příkladem na moři a ve vnitřních jezerech a řekách. Naturland (2025b)

V současné době Naturland certifikuje více než 12 různých druhů ryb po celém světě. Kromě domácího pstruha a atlantského lososa certifikují také slávky, krevety teplovodní, mořského okouna, pangasia, makrořasy (mořské řasy) a v poslední době i mikrořasy. Standardy Naturland regulují celý proces produkce ryb a mořských plodů od chovu až po zpracování. Patří sem mimo jiné přísné kontroly, používání certifikovaných, organických surovin a vyhýbání se problematickým přísadám. Standardy Naturlandu pro ekologickou akvakulturu zahrnují požadavky na chov ryb pro širokou škálu druhů. Kromě obecných standardů pro ekologickou akvakulturu existují také další požadavky na chov specifické pro jednotlivé druhy a systémy, které se vztahují na každý druh. Certifikované farmy Naturlandu z celého světa jsou povinny dodržovat stanovené standardy společenské odpovědnosti. V zájmu zvířat i přírody stanovují i přísnější limity pro hustotu chovu v porovnání s požadavky legislativy EU. Na příklad u Pstruha se povoluje ve standardech Naturland max. 20 kg ryb na metr³, přičemž nařízení EU o ekologické produkci povoluje 25 kg ryb. Zároveň také požadují pravidelné testování vody, sedimentů, krmiva a konečných produktů. Výroba rybího krmiva s certifikací Naturland je regulována jako součást jejich standardů pro zpracování krmiva. Používání antibiotik a tradičních léčiv u krevet je zakázáno a jejich použití u ryb je přísně omezeno. Naturland (2025c)

Box 2: Příklad standardů pro EA organizace Naturland pro kapra

Kapr (Cyprinus carpio)

Způsob chovu: Extenzivní rybníční chov

Produkční cyklus: 24–36 měsíců, 1,5 kg

1. Přírodě blízký design rybníků

V průměru by alespoň 30 % obvodu rybníka mělo představovat přirozenou biotopovou strukturu do šířky alespoň 2 m ve formě helofytické zóny, rákosu a/nebo převalých stromů/keřů.

2. Výstavba rybníků, kvalita vody

2.1 Přítoková voda nesmí vykazovat žádnou nebo pouze mírnou kontaminaci antropogenního původu. Hodnota pH by měla být mezi 6,0 a 9,0. Výslovně se doporučuje uzavřít dohodu s bezprostředními sousedy, kteří používají konvenční zemědělské metody (s ohledem na přítokovou vodu), o vytvoření plánu hospodaření s hranicemi slučitelného s EZ. Vliv na životní prostředí a využívané vodní plochy musí být pravidelně monitorován.

2.2 Chov ryb v umělých nádobách (polyester, beton atd.) není povolen. Takové nádoby jsou povoleny pouze pro krátkodobý pobyt generačních ryb a jejich mláďat za účelem rozmnožování a pro údržbu ryb po výlovu (maximálně 8 týdnů).

2.3 Musí být přijata preventivní opatření a vytvořeny konstrukce, které zabrání úniku živočichů (např. strukturální bariéry, operativní opatření). Hráže vybudované kolem rybníků musí být dostatečně vysoké a pevné. Jakékoli vypouštění do přírodních systémů musí prokazovat vhodnou síť a/nebo bariéry. Opatření musí být pravidelně kontrolována a konstrukce udržovány v dobrém stavu.

3. **Hustota osazení a krmivo**

3.1 Hustota osazení nesmí překročit stav, kdy alespoň 50 % výnosu ryb je dosaženo z přirozené dostupnosti krmiva. Pouze v případě podávání krmiva bohatého na bílkoviny (např. hrách a fazole) je maximální povolený výnos 1 200 kg kapra na hektar plochy rybníka za rok.

3.2 V případě polykulturního chovu kaprů a jiných druhů (např. štik, candátů, línů) platí celkový maximální výnos 1 500 kg na hektar za rok.

3.3 Rybí moučka a rybí olej nejsou v krmivu povoleny.

4. **Zdraví a hygiena**

Rybníky se musí znovu naplnit nejpozději do března/dubna (střední Evropa). Chovné rybníky lze znovu naplnit i později v průběhu roku. Pokud jsou nutná hygienická opatření (např. pro kontrolu pijavic), je povoleno aplikovat na vlhké dno rybníka pálené vápno (CaO) a hydratované vápno (Ca(OH)₂) (max. 200 kg/ha za rok). Jeho aplikace do rybníka (max. 150 kg/ha za rok) za účelem stabilizace pH a pro srážení suspendovaných organických látek je povolena v kritických povětrnostních situacích.

5. **Organické hnojení**

Organické hnojivo lze do rybníka aplikovat v rozsahu max. 0,25 DE/ha (20 kg N/ha). Do tohoto výpočtu je třeba vhodně zohlednit počet vodních ptáků chovaných na rybnících.

6. **Přeprava, porážka**

Jako maximální hustota přepravy se stanoví: C3: 1 kg/2 l, C2: 1 kg/3 l, C1: 1 kg/4 l. Doporučuje se omračovat kapry kombinací elektrického omračování a následného úderu do hlavy.

Zdroj: Naturland (2025b), Naturland (2025d)

Box 3: Obecný kontext standardů pro EA organizace Naturland pro pstruha

Pstruh obecný (*Salmo trutta*) a **Pstruh duhový** (*Oncorhynchus mykiss*)

Způsob chovu: Průtočné systémy

Produkční cyklus: 18–36 měsíců, 300–500 g

Produkce: Německo, Rakousko

Ať už se jedná o pstruha obecného z Německa nebo o jeho sesterský druh, o něco většího pstruha duhového z Ameriky, Naturland stanovuje, že oba musí být chováni přirozenými metodami s nízkým dopadem na životní prostředí. Normy také specifikují, že musí být respektovány dobré životní podmínky ryb a krmivo pro ryby certifikováno jako bio. Pstruh z Naturlandu musí mít také dostatek prostoru v jeho přirozeném prostředí. Přísné normy povolují maximálně 20 kilogramů ryb na metr krychlový vody. Pro srovnání, nařízení EU o bioprodukcii povoluje 25 kilogramů ryb. Naturland do svého certifikačního systému zahrnuje i pstruha duhového.

Zdroj: Naturland (2025b)

Legislativa a právní rámec k ekologické akvakultuře v Německu

Ekologická produkce je v německém VNSPA, tj. NASTAQ 2021-2030, chápána jako určitá možnost do budoucna, jak čelit některým sektorovým výzvám. V tomto smyslu lze chápat i určitý přísnější normy a přístup uplatněné ze strany Naturland (viz výše) pro ekologickou akvakulturu. Podle NASTAQ (2020, str. 24) mj. vyplývá, že navzdory vysoké kvalitě produktů a udržitelné produkci se rybníkářské farmy v Německu neustále potýkají s konkurencí svého hlavního produktu, tj. kapra, s jinými, tržněji dostupnými druhy ryb. Z tohoto důvodu je v rámci národní rybářské politiky věnována větší pozornost rozvoji nových trhů a podpoře profesionálního marketingu. Dle národní strategie je v současném období kladen velký důraz právě na rozšíření sortimentu produktů prostřednictvím zvýšeného zpracování, ekologické produkce, marketingu rybích a druhotných ryb a chovu dalších sladkovodních ryb, které směřují ke stabilizaci a posílení dalších příležitostí příjmů rybářských podniků. Sice nenápadnou, ale poměrně důležitou poznámkou je důraz na diverzifikaci při rozvoji dalších zdrojů příjmů z rybolovu a také posílení podmínek navázaných na cestovní ruch a gastronomii. Jak vyplývá i z předchozího textu nejen k příkladu Německa, tak zvláště v případě ekologické produkce se jeví jako elementární záležitost propojit příslušné aktivity s diverzifikací a v jistém smyslu tak i oddělit EA od konvenční produkce akvakultury.

Kromě aplikovaného Nařízení (EU) č. 2018/848, které se týká ekologické produkce a označování ekologických produktů, včetně části III upravující produkční pravidla pro řasy a akvakulturu, tak jsou v Německu platné i další národní předpisy podle kterých se musí řídit mj. i EA:

- Zákon o ekologickém zemědělství (*Öko-Landbaugesetz ÖLG*) – plně navazuje na unijní legislativu k ekologickému zemědělství a upravuje organizaci dozorových orgánů a kontroly ekologických produktů včetně akvakultury;
- Spolkový zákon o mořském rybářství (*Bundes-See-Fischereigesetz*);
- Zákon o dobrých životních podmínkách zvířat (*Tierschutzgesetz a Tierschutz-Schlachtverordnung*) – zahrnuje i welfare podmínek pro ryby;
- Nařízení o porážce zvířat na ochranu zvířat (*Die Tierschlachtverordnung-TierSchIV*) - upravuje ochranu zvířat během porážky nebo usmrcování a zajišťuje provádění nařízení (ES) č. 1099/2009, tj. stanoví specifické požadavky na omračování, usmrcování a související činnosti, aby se zajistilo, že zvířata budou porážena v souladu s normami pro welfare zvířat;
- Zákon o vodních zdrojích (*Wasserhaushaltsgesetz - WHG*) – hlavní německý zákon o vodním hospodářství, reguluje vypouštění odpadních vod, odběry a další povolení pro akvakulturu provozy na pozemku;
- Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí (*Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung – UVP*) – zákon o posuzování vlivů na životní prostředí, relevantní pro rozsáhlé projekty akvakultury;

- Na federální úrovni upravuje zákon o městském a venkovském plánování – (*Raumordnungsgesetz – ROG*) – zákon o územním plánování, který může ovlivňovat lokalizaci akvakulturních zařízení;
- Spolkový zákon o ochraně přírody (*BNatSchG*) je ústředním zákonem pro ochranu přírody a krajiny v Německu a stanoví základy pro ochranu zvířat, rostlin a jejich stanovišť. Spolkové nařízení o ochraně druhů (*BartSchV*) je právní vyhláška vydaná na základě *BNatSchG* a upravuje zvláštní ochranu určitých, obzvláště ohrožených druhů zvířat a rostlin.

Polsko

Ekologická akvakultura v Polsku – základní popis

Polské odvětví akvakultury má dlouhou historii a zkušenosti s produkcí kapra obecného, kterého během 90. let minulého století postupně doplnila produkce pstruha duhového, který už v současné době dominuje celkové polské akvakulturní produkci. V poslední dekádě vykazovalo Polsko také postupně narůstající spotřebu ryb, která v roce 2021 dosáhla úrovně 13,68 kg na obyvatele za rok. Povědomí polských spotřebitelů o spotřebě ryb a mořských plodů roste. Vybírají rybí produkty s větší opatrností a pozorností, získávají informace o produktech a jsou ovlivněni kampaněmi na podporu spotřeby a zdravotních přínosů ryb a mořských plodů. Za nejpopulárnější důvod rostoucí spotřeby ryb se považuje zvyšování povědomí o zdraví. V posledních letech Polsko zaznamenalo dynamický rozvoj *sushi* barů a restaurací, včetně velkých řetězců *sushi* barů (Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu, 2025c).

V porovnání s relativně dlouhodobě budovanou tradiční akvakulturou představuje EA v Polsku zcela marginální segment, i když z hlediska vývoje produkce EA došlo k relativně silnému rozvoji a významným meziročním přírůstkům v zejména v letech 2018 až 2021, tj. z úrovně 32 t ročně na 416 t ročně. Následně došlo ke snížení produkce EA na polovinu z maximálně dosažené hodnoty. Většina ekologických farem se zaměřuje na chov ryb, jako jsou pstruzi a kapři, ale existuje prostor pro diverzifikaci.

Tabulka č. 2.7: Velikost odvětví akvakultury (produkce a spotřeba) a význam EA v Polsku

Ukazatel	Hodnota a komentář
Celková produkce akvakultury	46,9 tisíc Tn; 191,9 mil. € (2024, VTHVR)
Spotřeba produktů rybolovu a akvakultury (2021)	13.68 kg na obyvatele
Změna spotřeby	- 4 % (2024, EUMOFA)
Počet rybářských podniků	1269 podniků a 6403 zaměstnanců v roce 2021
EA – podíl na celkové produkci	0,5 % (Eurostat, 2024)
Počet rybářských podniků v EA	11 rybářských podniků v roce 2020

Zdroj: Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025c), Eurostat (2024)

Podle provedeného výzkumu EUMOFA (2022, str. 27) vyplývá, že výrobní náklady u ekologického chovu kaprů v Polsku byly přibližně o 30 % vyšší ve srovnání s konvenčním chovem kaprů. Pokud jde o produkci pstruhů, odhaduje se, že náklady jsou také vyšší kvůli nákladům na krmivo, okysličení vody a nižší hustotě obsádky. Rovněž byly identifikovány i další bariéry pro rozvoj EA (EUMOFA, 2022, str. 28), které zahrnovaly zejména drahé bio krmivo, ztráty ve fázi produkce (v důsledku nemocí nebo predace – nekompenzovány vyššími cenami), zanedbatelná poptávka po bio kaprech na trhu u spotřebitelů, neexistence veřejné podpory bio produkce, neexistence žádných dodavatelů certifikovaných krmiv pro pstruhy přímo v Polsku. Tyto aspekty vedly k výrazně nižší ziskovosti v porovnání s konvenčním chovem ryb. Rovněž neexistuje žádný marketing pro bio rybí produkty, což se promítá do nízkého povědomí o EA. Existují však určité pozitivní předpoklady pro koncepční rozvoj EA v Polsku, neboť jak uvádí Vavrečka (2018, str. 9) je konzumace ryb méně sezónní v porovnání s ČR a zároveň rybářské podniky disponují vlastními provozy na zpracování ryb, k jejichž významnému rozvoji došlo od roku 2004, tj. po vstupu do EU (viz také FAO, 2025c). S ohledem na zkušenosti s EA v Rakousku a Německu, kde se produkcí tradičních ryb (tj. pstruh, kapr) v režimu EA zabývají spíše menší rodinné farmy, tak i v Polsku je výhodou, že tyto rybářské podniky nabízejí kromě své produkce dodávané na trh také možnosti zážitkového sportovního rybolovu, vč. možnosti pronájmu potřebného rybářského vybavení (Vavrečka, 2018). Kombinace EA s dalšími formami aktivit v rámci diverzifikace rybářského sektoru je klíčovým předpokladem pro rozvoj a stabilizaci tohoto specifického segmentu.

Legislativa a právní rámec k ekologické akvakultuře v Polsku

Stejně jako v ostatních zemích EU, tak i v Polsku je Nařízení (EU) 848/2018 a dalších prováděcích dokumentů v Polsku implementováno Zákonem o ekologickém zemědělství z června 2009, který se průběžně novelizuje a upravuje pravidla pro implementaci právních předpisů EU v oblasti ekologického zemědělství. Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova je příslušným orgánem odpovědným za implementaci právních předpisů EU a členských států v oblasti ekologického zemědělství, jakož i za schvalování soukromých kontrolních orgánů. Inspekce zemědělské a potravinářské kvality je odpovědná za dohled nad kontrolními orgány. Balené bioprodukty prodávané v Polsku musí být označeny logem EU pro ekologické zemědělství. U produktů dovážených ze třetích zemí je použití loga EU pro ekologické zemědělství volitelné. Povinné národní označení bioproduktů neexistuje. (Organic Export Info, 2025a; PCB, 2025). Ve vazbě na EA jsou v Polsku platné i následující obecné národní právní předpisy (Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu, 2025c):

- Zákon o ekologickém zemědělství ze dne 25. června 2009 - reguluje ekologickou produkci, včetně živočišné produkce v akvakultuře;
- Zákon o vnitrozemském rybolovu ze dne 18. dubna 1985 - upravuje rybolov v sladkovodních vodách i práva a povinnosti provozovatelů chovů;
- Zákon o vodním právu ze dne 20. července 2017 - stanovuje právní režim vodních toků, vypouštění odpadních vod a vodní povolení, což má zásadní vliv na udržitelné praktiky v akvakultuře;
- Nařízení ministra zemědělství a rozvoje venkova ze dne 14. října 2008 o podrobných veterinárních požadavcích na provozování činností týkajících se akvakultury;
- Pravidla pro lov ryb a zásady chovu a lovu ostatních vodních organismů, tj. Oznámení ministra námořního hospodářství a vnitrozemské plavby ze dne 25. září 2018 o oznámení konsolidovaného znění nařízení ministra zemědělství a rozvoje venkova o rybolovu a podmínkách chovu, rozmnožování a lovu jiných organismů žijících ve vodě (ISAP, 2018);
- Zákon ze dne 11. března 2004 o ochraně zdraví zvířat a boji proti infekčním chorobám zvířat (Pozn.: aplikuje se i na živočichy v akvakultuře).

Slovensko

Ekologická akvakultura na Slovensku – základní popis

Podle EUMOFA (2022) patří Slovensko do skupiny států, které nevykazují žádnou produkci ekologické akvakultury a na národní úrovni nejsou k dispozici žádné bližší informace. Do této skupiny států, ve kterých neexistuje žádná produkce ekologické akvakultury, dále patří Kypr, Estonsko, Finsko, Lucembursko, Malta a Švédsko. Tento stav přetrvává i do současné doby, což dokládá i tabulka č. 2.2 v kapitole 2.1 této zprávy.

Na Slovensku přitom jsou přitom dobré podmínky a možnosti rozvoje EA, protože podle FAO (2025d) mají jednak dlouhou tradici sladkovodního rybolovu, soustředěného v mnoha rychle tekoucích řekách v horských oblastech, stejně jako v jezerech a nádržích. Rybolov je tradičním způsobem obživy sahajícím až do 15. století. Existuje více než 200 přírodních jezer, z nichž pouze tři jsou vyhrazena pro rybolov. Existuje 42 velkých a 194 malých nádrží o celkové ploše 221 km²–80 procent z nich je využíváno k rybolovu. Hlavní bariérou rozvoje EA je v případě Slovenska slabá koupěschopná poptávka (navíc koncentrovaná pouze v Bratislavě) doprovázená menší informovaností o tématu EA.

Tabulka č. 2.8: Velikost odvětví akvakultury (produkce a spotřeba) a význam EA na Slovensku

Ukazatel	Hodnota a komentář
Celková produkce akvakultury	2.417 Tn; 6,990 tisíc EUR (2021)
Spotřeba produktů rybolovu a akvakultury (2021)	10,32 kg na obyvatele (2021)
Změna spotřeby	2 % (2021/2020)
Počet rybářských podniků	V roce 2021 bylo v odvětví akvakultury zaměstnáno 385 stálých a 354 sezónních pracovníků. 119 podniků akvakultury v roce 2020.
EA – podíl na celkové produkci	0 % (Eurostat, 2024)
Počet rybářských podniků v EA	0

Zdroj: Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025d), Eurostat (2024)

Legislativa a právní rámec k ekologické akvakultuře na Slovensku

Legislativa týkající se ekologické akvakultury na Slovensku je v souladu s právními předpisy Evropské unie, zejména s Nařízením (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů. Na národní úrovni je ekologická akvakultura upravena zákonem č. 282/2020 o ekologické zemědělské výrobě, zahrnuje akvakulturu, který definuje podmínky pro ekologickou certifikaci, evidenci subjektů a kontrolní mechanismy. Tato legislativa zahrnuje pravidla týkající se krmení ryb, kvality vody, hustoty osádky, léčiv a welfare zvířat. Správu ekologické produkce provádí *Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP)*, který dohlíží na dodržování pravidel a vydává certifikáty ekologické produkce, dosud však jen pro ekologické zemědělství, a nikoliv ekologickou akvakulturu. Legislativní dokumenty mající vazbu na ekologickou akvakulturu:

- Zákon č. 282/2020 Z. z. – o ekologické zemědělské výrobě, zahrnuje akvakulturu, reguluje ekologické zemědělství včetně chovu ryb jako součást ekologického hospodaření. Také obsahuje registraci provozovatelů, certifikaci, film kvality, inspekce a ochranu značky „bio“;
- Nařízení vlády č. 290/2008 – zdravotní požadavky pro akvakulturu – nařízení o veterinárních požadavcích na živočichy pocházející z akvakultury a produkty akvakultury a o prevenci a tlumení některých nález vodních živočichů
- Zákon č. 364/2004 Sb., o vodách a o změně zákona č. 372/1990 Sb., o trestných činech (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů – ochrana vodního prostředí a biodiverzity;
- Zákon č. 39/2007 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 194/1998 Sb., o chovu zvířat a o změně zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání fyzických osob (chovný zákon o zvířatech), ve znění pozdějších předpisů.

Maďarsko

Ekologická akvakultura v Maďarsku – základní popis

Maďarsko je vnitrozemský stát, který podle FAO (2025e) významně využívá v akvakultuře svou rybníkovou soustavu o rozloze 26 100 ha. Spotřeba ryb na obyvatele je obecně dlouhodobě velmi nízká (i v porovnání s ČR), nicméně lze pozorovat v posledních letech postupný meziroční nárůst. Za účelem zlepšení spotřeby rybích produktů byl vyvinut národní marketingový program. Odvětví rybolovu funguje pod záštitou Odboru pro lov, rybolov a vodní hospodářství Ministerstva zemědělství a rozvoje venkova. V posledních letech se výzkumné a vývojové projekty v oblasti akvakultury zaměřily na zlepšení spolupráce mezi výzkumnými ústavy, univerzitami a soukromým sektorem. Chovatele ryb v zemi zastupují dvě sdružení, a to Maďarský svaz chovatelů ryb a Maďarský svaz akvakultury. Sportovní rybářské svazy jsou členy regionálních rybářských svazů, které společně tvoří Maďarský národní rybářský svaz.

Podle dat Eurostat (2024) vyplývá (viz také tabulka č. 2.2 v kap. 2.1), že EA se v Maďarsku významně rozvíjela až do roku 2018, kdy dosáhla úrovně ekologické produkce 3240 t, nicméně následně byl znatelný kontinuální pokles, a to až na 50 % z uvedené maximální hodnoty. Na základě kvalitativní zpětné vazby zpracované EUMOFA (2022, str. 23) vyplynulo, že se mezi produkováné druhy v EA řadí mnoho druhů kaprovitých ryb, tj. asijský (někdy též čínští) býložraví kapři (tolstolobik bílý, tolstolobik pestrý, amur bílý), kapr obecný a dravé ryby (candát, štika, sumec velký).

Tabulka č. 2.9: Velikost odvětví akvakultury (produkce a spotřeba) a význam EA v Maďarsku

Ukazatel	Hodnota a komentář
Celková produkce akvakultury	18,9 tisíc Tn; 55,4 mil. € (2024, VTHVR)
Spotřeba produktů rybolovu a akvakultury (2021)	6.73 kg na obyvatele
Změna spotřeby	3 % (2024, EUMOFA). Pozn.: Ještě v roce 2016 však byla spotřeba výrazně nižší na úrovni 3,78 kg/rok.
Počet rybářských podniků	375 podniků, 1269 zaměstnanců na plný úvazek, 193 zaměstnanců na částečný úvazek; dočasné/příležitostné zaměstnání ve výši 22 254 člověkodnů.
EA – podíl na celkové produkci	9,2 %. Pozn.: Od roku 2021 však Eurostat (2024) uvádí odhadovanou produkci EA na úrovni 1740 t za rok a tato hodnota se ve výkazech nijak nemění. Je tudíž otázkou, do jaké míry je tato hodnota dostatečně věrohodná.
Počet rybářských podniků v EA	4 ekologické akvakulturní farmy ve srovnání s pěti v roce 2015 s celkovou produkční plochou 3,169 ha (EUMOFA, 2022)

Zdroj: Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025e), Eurostat (2024)

Hlavním problémem EA, který je spojený s výrazným poklesem produkce v porovnání s vývojem v minulé dekádě souvisí jednoznačně s cenou produkce v EA a výrobními náklady, které jsou podle EUMOFA (2022, str. 24) přibližně o 20 %

vyšší než u konvenční akvakultury. Stejně tak hodnotí i další překážky a důvody klesajícího trendu v Maďarsku (EUMOFA, 2022, str. 24):

- Vyšší cena je na národním trhu překážkou u ryb ve srovnání s jinými druhy masa (vepřové a drůbeží), stejně tak jako porovnání EA produkce oproti konvenčnímu chovu;
- Rozdíl mezi ekologickými a konvenčními polointenzivními rybníky nemusí být spotřebitelům nutně jasný;
- Nízká dostupnost ekologického krmiva.

Z výše uvedeného vyplývá, že vytváření podmínek pro rozvoj EA nemůže být řešeno samostatně bez komplexnějšího a zejména koncepčního uchopení na národní úrovni. Obecně je zřejmé, že rybářské podniky v Maďarsku jsou schopny zajistit produkci v režimu EA, nicméně vzniklá příslušná produkce bude vždy mít problémy na trhu, pokud nebude dostatečně oddělena od produktů konvenční akvakultury a zároveň nebude také dobře zacílena na konkrétní typy spotřebitelů, kteří budou nejen ochotni zaplatit vyšší cenu za produkt EA, ale také budou vyžadovat další doprovodné služby (příběh ekologické ryby, příběh ekologické produkce, zážitková až gurmánská úroveň). K tomu může přispět určitá výhoda Maďarska, která spočívá v dlouhodobé tradici konzumace typických rybích jídel ve specializovaných restauracích, tzv. halászcsernákch, které jsou lokalizované převážně v rekreačních oblastech a podél významných dopravních komunikací (viz Vavrečka, 2018, str. 10).

Legislativa a právní rámec k ekologické akvakultuře v Maďarsku

Legislativní rámec ekologické akvakultury v Maďarsku je plně v souladu s unijní legislativou, resp. národní právní předpisy doplňují implementaci klíčových nařízení EU, což je v případě EA zejména Nařízením Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů. V Maďarsku je hlavním dozorovým orgánem pro ekologickou produkci Ministerstvo zemědělství (*Agrárminisztérium*), které spolupracuje s akreditovanými kontrolními organizacemi provádějícími inspekce a certifikace ekologických producentů. Provozovatelé ekologických akvakulturních zařízení musí být registrováni a pravidelně kontrolováni v souladu s národními i unijními normami. Balené ekologické produkty prodávané v Maďarsku musí být označeny logem EU pro ekologické zemědělství, přičemž povinné národní logo neexistuje. (Organic Export Info, 2025b).

Níže jsou uvedeny klíčové legislativní dokumenty týkající se EA v Maďarsku (Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu, 2025e):

- Regulace EU o ekologickém zemědělství – V Maďarsku plně implementováno, doplněno národní vyhláškou *MARD Decree 34/2013* (V.14.) definující detaily certifikace, značení a prodeje ekologických produktů;
- Zákon č. CII z roku 2013 o chovu ryb a ochraně ryb – základní právní rámec pro rybí farmaření a ochranu druhů. Komplexní zákon pokrývá práva a požadavky na chov ryb, registraci provozoven, ochranu druhů a pravidla pro rybí farmy;
- Legislativní nařízení č. 6 z roku 1986, kterým se vyhlašuje Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů, podepsaná v Bonnu dne 23. června 1979;
- Zákon LIII z roku 1995 o obecných pravidlech ochrany životního prostředí;
- Zákon LIII z roku 1996 o ochraně přírody;
- Zákon LVII z roku 1995 o vodním hospodářství – detailní regulace vodního hospodaření, povolování odběru vody pro rybníky a farmy, podmínky ekologické ochrany vod, poplatky za užití vody atd.;
- Zákon XLVI z roku 2008 o potravinovém řetězci a jeho úředním dohledu – zahrnuje vyhlášky jako *Decree No. 34/2011* (dotace na líhně a marketing ryb), *Decree No. 87/2012* (zdraví zvířat při přepravě), a další, důležité pro hygienu, sledovatelnost a bezpečnost produktů akvakultury.

2.3 Východiska a aktuální stav zavedení ekologické akvakultury v ČR

Základní východiska ekologické akvakultury v ČR jsou poměrně dobře popsána ve strategickém dokumentu „*Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030*“ – dále jen VNSPA (viz MZe, 2021). Z tohoto dokumentu vyplývá, že EA je v ČR provozována sice již dlouhodobě, nicméně má zcela marginální význam. Tento aspekt potvrzuje také tabulka č. 2.2 v této studii (viz kap. 2.1) týkající se produkce ekologické akvakultury, ze které je evidentní, že EA dosahovala v poslední dekádě buď nulové hodnoty nebo maximálně 1 tunu produkce EA ročně. České rybníkářství je sice orientováno produkčně s cílem dosahovat vyvážené až ziskové ekonomické bilance, nicméně má ve většině případů extenzivní charakter a plní celou řadu dalších funkcí v krajině. Tuto tematiku popsali velmi dobře Křivánek, Němec a Kopp (2012, str. 55) ve své publikaci zaměřené na rybníky v ČR a poukázali právě na to, že tzv. „*mimoprodukční funkce rybníků naplňují v mnohých podobách společenskou objednávku a velmi často svým významem přesahují samotnou produkci ryb*“. Jedná se zejména akumulaci vody v krajině, zajištění retenčních účinků při povodních, ochrana přirozené flory a fauny, rekreační funkce, turismus a další. Dále rybníky představují významná refugia při hnízdění ptactva a vytváří vhodná ochranná teritoria pro zvěř, plní ekostabilizační funkce a přispívají k zachování druhové biodiverzity (viz také MZe,

2024). Pro tyto účely již dostávají rybářské podniky s výměrou nad 5 ha finanční podporu zaměřenou právě na mimoprodukční funkce rybníků (Pozn.: Poskytováno na základě zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů).

VNSPA však dále zdůrazňuje, že „české rybníkářství lze považovat za téměř ekologické hospodaření. Produkce ryb v rybnících je založena na přirozené potravě, přičemž příkrmování (zejména obilovinami) slouží jako doplňkový zdroj energie pro chované druhy ryb. Ryby v rybnících jsou navíc chovány převážně v polykulturních obsádkách. Průměrná produkce ryb z rybníků v ČR je na úrovni 560 kg/ha/rok, čímž je naplněna podmínka ekologického hospodaření uvedená v evropské legislativě, která stanovuje, že ekologická produkce ryb ve vnitrozemských vodách je omezena na 1500 kg/ha/rok“ (MZe, 2021, str. 44). S ohledem na nastavené podmínky uznatelnosti EA ze strany unijní legislativy se však i v tomto dokumentu uvádí jako zásadní problém týkající se zákazu využívání hormonální stimulace při umělé reprodukci, na jejímž základě je v podstatě postavena již dlouhodobě česká produkce všech rybářských podniků.⁵ Druhým problémem je nutnost krmit ryby ekologickými krmivy, jejichž dostupnost na trhu je spíše omezená, zvláště pokud by se zvažovalo širší uplatnění EA na větším množství produkce. Aplikací těchto klíčových parametrů, které neodpovídají požadavkům EU pro EA by znamenalo zvýšení nákladů produkce, zvýšení ceny a v konečném důsledku omezení konkurenceschopnosti rybářského sektoru. Toto lze však konstatovat v případě, že by se parametry EA aplikovaly plošně na celou akvakulturní produkci v ČR, což však není nutné, potřebné a ani žádoucí.

Problematikou nastavených podmínek EA se zároveň zabývalo i Rybářské sdružení ČR, jejíž ředitel prezentoval pozici sdružení i na úrovni Evropského parlamentu v roce 2022. Kontext a souvislosti této prezentace byly diskutovány během řízeného rozhovoru realizovaného v rámci tohoto analytického projektu. Identifikované základní bariéry stávající situace v rozvoji EA v ČR lze rozdělit do dvou okruhů:

1) Technicky podložené problémy

- Tření v přirozených malých rybnících dosahuje velmi nízké účinnosti, neproveditelné pro profesionály;
- Nepoužívání hormonálně řízené reprodukce představuje s ohledem na dosavadní zkušenosti českého rybářství krok zpět spíše do 19. století;

⁵ Podle MZe (2021, str. 44) lze poukázat na to, že „některé důležité hospodářské druhy ryb nelze bez hormonální stimulace uměle rozmnožit (zejména amur bílý a tolstolobici). U některých druhů chovaných ryb (např. siveni, jeseteři, apod.) je prováděna změna ploidie z důvodu lepších růstových a chovatelských vlastností, což umožňuje vyšší produkci tržních ryb pro trh.“

- Ekologické zemědělství má vyšší výdaje (certifikované potraviny, proces certifikace, další náklady) odhadem min. 20 až 30 %;
- Predace chráněnými přemnoženými zvířaty (kormorán, vydra, volavka);
- Otázka existence stálého a spolehlivého dodavatele bio krmiv.

2) Marketingové riziko pro EA

- Tržně řízená poptávka, která je v průběhu roku nízká (vyjma křesťanských svátků), navíc je důležité také vnímat i spotřebitelské vnímání kapra jako levné ryby v porovnání s bio-kaprem, jehož cena může být výrazně vyšší (nejistá návratnost investice);
- Ekologický (bio) kapr x konvenční (ekologický) kapr – chuťově, vizuálně i obsahem není prakticky žádný rozdíl dosažený rozdílnými metodami v chovu.

V tomto kontextu tudíž ČR vykazovala a dosud vykazuje zcela marginální hodnoty produkce ekologické akvakultury. Přesto počet podnikatelů zaměřujících se na ekologický chov ryb v poslední dekádě roste, resp. je vhodnější zdůraznit, že spíše roste zájem o certifikaci ekologického chovu ryb a nikoliv o „ekologickou produkci ryb“. Ještě v roce 2011 působily v tomto režimu 3 farmy, které zároveň hospodařily v přechodném období na 16,89 ha vodních ploch a zároveň vykazovaly také 40,56 ha v režimu ekologického zemědělství (Čechová, 2015). Ekologický chov ryb spadá v současné době pod zákon o ekologickém zemědělství a zároveň příslušní chovatelé musí splňovat požadavky dle Nařízení EU č. 2018/848.

V České republice se ekologickým zemědělstvím zabývá Odbor environmentální a ekologického zemědělství na Ministerstvu zemědělství České republiky, který celou tuto tematiku vede metodicky, provádí výklad k legislativě (české i unijní), a také vedou přestupkové řízení k ekologické produkci. Dále spravují tzv. Registr ekologických podnikatelů, což je aplikace, která zpřístupňuje veřejné údaje o subjektech podnikajících v ekologickém zemědělství, kterým Ministerstvo zemědělství udělilo registraci podle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství. Zobrazeny jsou pouze subjekty, jejichž registrace je dosud platná. Samotná přítomnost subjektu v tomto registru neznamena, že subjekt může veškeré své produkty uvádět do oběhu s označením „bio“ nebo „PO“. Podmínkou pro takové označování je získaný certifikát na konkrétní produkty, který vydává příslušná kontrolní organizace na základě výsledku každoroční kontroly. (MZe, 2025)

K 30. 6. 2025 působilo v ČR celkem 13 ekologických chovatelů ryb (viz tabulka č. 2.10), které hospodařily na 3,32 ha⁶. Avšak kromě jedné společnosti, tj. Štičí líheň Esox, se primárně zabývají vždy jinými aktivitami, než je samotné rybářství. **Zpravidla se jedná o biofarmy, případně jiné zemědělské podnikatele provozující v rámci diverzifikace ekonomické činnosti i další aktivity** spojené např. s ubytovacími službami, pohostinství, agroturistika apod. **V tomto smyslu není možné tudíž hovořit o „produkci EA“** tak, jak ji vnímá EU nebo v jistém smyslu má záměr rozvíjet Ministerstvo zemědělství ČR. Tyto malé podniky zahrnují tematiku ekologické produkce (včetně její certifikace) snadno, protože **hlavním cílem jejich činnosti není produkce ryb, ale doplňkově poskytovat bio produkci ryb v rámci širokého spektra dalších aktivit**. Jak je uvedeno výše, tak jedinou výraznou výjimkou je působení společnosti Štičí líheň Esox, která představuje pouze jediný produkčně orientovaný rybářský podnik v seznamu ekologických chovatelů ryb. V roce 2024 zareagovala Štičí líheň ESIX na poptávku současného trhu a moderního a náročného zákazníka a stala první a zatím jedinou významnou rybářskou společností v ČR, která získala prestižní certifikát pro výrobu sladkovodních ryb pod značkou BIO. Díky tomu mohou kapry a další ryby označovat jako „BIO produkt“ (i-rozhovory.cz, 2025). Štičí líheň Esox se však specializuje na ekologickou produkci ryb již dlouhodobě, konkrétní zkušenosti jsou popsány v kapitole 3.2 této zprávy.

⁶ Zdroj: Ministerstvo zemědělství, Struktura půdního fondu v EZ k 31.07.2025. Dostupné on-line: <https://mze.gov.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/StatistikaPlocha.aspx?stamp=1753969727180>

Tabulka č. 2.10: Přehled ekologických chovatelů ryb v ČR k 30. 6. 2025

Obchodní jméno / Příjmení, jméno	Kraj, okres	Datum registrace	Kontrolní organizace	Činnosti (Certifikát)	Ekochovy	Poznámka a doplnění kontextu
Agrika k.s.	Vysočina, Jihlava	22.04.2009	Biokont	ZEM (Ano), CHR (Ne)	ovce	EA pravděpodobně jako součást ubytovacích kapacit (agroturistika).
Biofarma Rašovice s.r.o.	Jihočeský, Tábor	29.04.2016	Biokont	ZEM (Ano), VYR (Ano), OBC (Ano), ROZ (Ne), CHR (Ano)	ovce, ryby neplemenné, skot	Biofarma – postavili několik rybníků pro zadržení vody v krajině a šetrný chov ryb.
CANEX s.r.o.	Olomoucký, Jeseník	25.11.2016	Biokont	ZEM (Ne), VYR (Ne), CHR (Ne)		Nejsou dostupné webové stránky firmy, nicméně má dle obchodního rejstříku povolení k podnikání v zemědělství.
HEŘMAN PAVEL	Liberecký, Semily	11.05.2007	Biokont	ZEM (Ano), CHR (Ne)	ovce, skot, koňovití	Webové stránky firmy neexistují. Jedná se o fyzickou osobu, zemědělského podnikatele, primárně chov skotu.
KUBERNÁT JIŘÍ, Ing.	Karlovarský, Karlovy Vary	01.01.2006	KEZ	ZEM (Ano), VYR (Ano), CHR (Ne)	kozy, ryby neplemenné, skot, koňovití	Rodinná BIO farma založená v roce 1993, obhospodařují pozemky o rozloze cca 860 ha, vč. rybníků.
MALKOVSKÝ PAVEL	Hlavní město Praha	01.01.2006	ABCERT	ZEM (Ano), VYR (Ano), OBC (Ano), DOV (Ano), VYV (Ano), CHR (Ne)	ryby neplemenné	Webové stránky firmy neexistují. Jedná se o fyzickou osobu, zemědělského podnikatele.
NASWETTER MILAN, Ing.	Olomoucký, Olomouc	23.04.2007	Biokont	ZEM (Ano), CHR (Ano)	skot	Farmářská bašta, dále nabízí ubytování, restaurace a další služby.
NÁTR DANIEL	Olomoucký, Jeseník	19.02.2008	KEZ	ZEM (Ano), OBC (Ano), CHR (Ne)	ryby neplemenné, skot, koňovití	Rodinná farma ECORANCH NA3 v srdci Rychlebských hor, kde se zemědělství věnují s respektem k půdě, zvířatům i krajině. Na Ekofarmě Na3 se zaměřují na chov zvířat, moderní technologie a filozofii ekologického hospodaření.
SCHÄFER a SÝKORA s.r.o.	Ústecký, Děčín	29.01.2018	KEZ	ZEM (Ano), CHR (Ne)	ryby neplemenné, skot	Firma zabývající se primárně světelnou technikou. Od roku 2018 však společnost do svého majetku formou koupě části podniku začlenila Ekofarmu Staré Křečany s chovem masného skotu a celkově tak skokově rozšířila zemědělské hospodaření. Zaměřeni na eko-tábory, ubytování, restaurace.
SMUTEK JAN	Královéhradecký, Rychnov nad Kněžnou	20.12.2007	KEZ	ZEM (Ano), CHR (Ne)		Primárně je zaměřen na provozování ekologického sadu o výměře 0,5 ha s produkcí biojablek. Převládající činnost destilace, rektifikace a míchání lihovin, jen doplňkově sladkovodní akvakultura.
ŠTIČÍ LÍHEŇ – ESOX, spol. s r.o.	Jihočeský, Tábor	22.06.2023	KEZ	CHR (Ano)		Rodinná rybářská společnost, klíčová je obchodní činnost s rybami a jejich export. Hospodaří na 612 ha rybníků v Jihočeském a Středočeském kraji. Velkou část produkce tvoří kapr, dále i ostatní druhy ryb, tj. líná, amura, štika, candáta. Významnou část těchto ryb dodávají i na vlastní podnikové prodejny, tím zákazníkům umožňují si zakoupit kvalitní lokální produkt (čerstvý a v nejvyšší kvalitě).
VACÍK VÁCLAV	Plzeňský, Plzeň- Jih	01.01.2006	KEZ	ZEM (Ano), VYR (Ano), CHR (Ne)	ovce, skot, koňovití	Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství. Činnost firmy dále zahrnuje PENSION-COUNTRY-RELAX, restaurace, chov koní, ustájení, jízďárna.
Vítkovská zemědělská s.r.o.	Moravskoslezský, Opava	01.01.2006	KEZ	ZEM (Ano), CHR (Ne)	kozy, ovce, ryby neplemenné, skot, koňovití	Společnost zabývající se zemědělstvím, ekologickým zemědělstvím, chovem masného skotu a chovem koní Slezský norik.

Zdroj: MZe (2025), vlastní úprava tabulky a přidání posledního sloupce s doplňujícími poznámkami kontextu certifikovaných subjektů

Spolufinancováno
Evropskou unií

V České republice však existuje ještě další **certifikace „UDRŽITELNÝ CHOV RYB“** (viz <https://uchr.cz>), kterou **iniciovalo Rybářského sdružení ČR** ve snaze prosazovat šetrný způsob hospodaření v krajině. **Ve spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně a společností Albert ČR** vytvořili novou certifikaci Udržitelný chov ryb UCHR (zkratka). Hlavní vizí je zvýšit povědomí zákazníků o udržitelném chovu sladkovodních ryb v rybnících. Důraz je kladen na lokální původ a kvalitu surovin. Cílem je podnítit zájem spotřebitelů o domácí sladkovodní ryby. UCHR pokrývá všechny oblasti vedoucí k udržitelnému systému chovu. Bylo vypracováno desatero zásad slučujících se s myšlenkou udržitelného chovu ryb v tuzemských rybnících. Na řádné plnění těchto zásad ze strany chovatelů bude dohlížet Mendelova univerzita v Brně na základě každoročního auditu. Při úspěšném splnění podmínek je chovu uděleno osvědčení (certifikát). Ryby a rybí výrobky pocházející z certifikovaných chovů pak mohou být nabízeny pod ochrannou známkou Udržitelného chovu ryb (UCHR, 2025).

Obr. č. 2.2: Logo UCHR

Zdroj: volně převzato z UCHR (2025) <https://uchr.cz/#o-certifikaci>

Podle informací řetězce Albert se pod certifikací UCHR zajišťuje udržitelnost chovu a welfare ryb, které mají dostatek prostoru a maximálně přirozené podmínky, včetně přírodní potravy a v současné době jsou v prodeji např. kapři pocházející výhradně z ČR, konkrétně z Třeboně a z Chlumce nad Cidlinou (viz Albert, 2025). Podle informací Rybářství Třeboň vyplývá, že příslušný certifikát UCHR získali od 1. 12. 2023, což dokládá, že chovají ryby tradičním a šetrným způsobem a splňují předepsaná kritéria udržitelnosti. Rybářství Třeboň a.s. se tak stalo prvním certifikovaným chovatelem ryb v České republice, a může využívat ochrannou známku Udržitelný chov ryb (viz Rybářství Třeboň, 2025).

Dále je nezbytné alespoň částečně zmínit také českou farmu Pure Shrimp, která se zaměřuje na prémiové BIO krevety. V rámci produkce využívají Biofloc technologie, které se postupně rozvíjejí již od 80. let minulého století, která prostřednictvím mikrobiologických procesů představuje 100 % udržitelný chov s minimálním dopadem na přírodu, a který je udržitelný i efektivní, pokud je správně řízen a obsazen i odborníky v daném oboru. Tato farma se dlouhodobě zaměřuje na ekologické farmaření a udržitelnost chovu mořských krevet. Tato technologie produkce však není nijak reflektována v Nařízení Rady (EU)

2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů ani v prováděcích předpisech, přitom jednoznačně naplňuje parametry ekologické akvakultury. Přitom i Evropská komise popisuje Biofloc technologii jako perspektivní z hlediska její šetrnosti k životnímu prostředí, neboť nabízí cenná použití, jako je krmivo pro vodní živočichy a potenciální náhrada tradičních složek ryb ve výživě koryšů. Biofloc technologie podle Evropské komise inovativní přístup k akvakultuře, který zvyšuje udržitelnost a účinnost produkce podporou mikrobiální komunity ve vodě bohaté na živiny (viz také EU Aquaculture Assistance Mechanism, 2025).

2.4 Základní informace o legislativě ČR relevantní k ekologické akvakultuře

Legislativní rámec ekologické akvakultury v ČR vychází v současné době primárně z unijních nařízení v dané tematické oblasti. Nicméně problematika ekologického chovu ryb není v ČR něčím zcela novým, neboť to bude již 30 let, kdy Ministerstvo zemědělství ČR vydalo první stručnou příručku s názvem „Metodika chovu ryb v ekologickém zemědělství“ (viz obr. č. 3, Hartvich a Vácha, 1996). Podle Regendy (2021, str. 84) se také první český zákon zaměřující se na ekologické zemědělství věnoval i chovu ryb, tj. zákon č. 242/2000 a jeho prováděcí vyhláška č. 53/2001. Vyhláška o ekologickém zemědělství, stanovovala mj. také pravidla pro ekologický chov ryb, včetně podmínek pro chov, krmení, rozmnožování a manipulaci s rybami. Konkrétně se jednalo o § 18 zákona a § 24 dotčené vyhlášky, které však byly pozdější novelizací zrušeny, a to z důvodu duplicity s unijní legislativou, která byla schválena v roce 2007, tj. Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 z 28. června 2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91 a Nařízením Komise (ES) č. 889/2008.

Obr. č. 2.3: Obal první české metodiky věnované chovu ryb v ekologickém zemědělství z roku 1996

Zdroj: Hartvich a Vácha (1996)

V současné době je základním legislativním dokumentem k ekologické akvakultuře Nařízení Rady (EU) č. 2018/848, které ve všech členských státech Evropské unie stanovuje podmínky pro ekologické produkty. Toto nařízení je v platnosti od 1. ledna 2022, ale pro provedení některých ustanovení, zejména v oblasti obchodu, byla stanovena přechodná pravidla, zejména pro dovoz ekologických produktů z „uznaných třetích zemí“ (viz také Organic Export Info, 2025c).

V České republice jsou plně implementovány právní předpisy EU o ekologickém zemědělství. Dále se uplatňuje národní zákon č. 242/2000 o ekologickém zemědělství a vyhláška č. 16/2006. Zákon č. 242/2000 stanoví pravidla pro implementaci právních předpisů EU v oblasti ekologického zemědělství v České republice, vyhláška č. 16/2006 obsahuje podrobnější pravidla.

Tento klíčový zákon, který zastřešuje i podmínky pro ekologickou akvakulturu v obecné rovině, byl naposledy novelizován zákonem č. 247/2022 Sb., kterým se zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství mění. Podle Foodnet (2022) byla cílem novely zákona především adaptace na nařízení EP a Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů. Novela zákona dále provádí adaptaci na nařízení EP a Rady (EU) 2017/625 o úředních kontrolách. Novela zákona o ekologickém zemědělství v rámci adaptace na výše uvedené předpisy EU (viz Foodnet, 2022):

- zavedla elektronickou databázi ekologicky chovaných zvířat,
- upřesnila okruh subjektů, majících povinnost registrace do systému ekologického zemědělství,
- v rámci snížení administrativní zátěže prodloužila délku platnosti certifikátů bioproduktů v návaznosti na četnost kontrol na 2 roky (ze stávajícího 1 roku),
- nahradila termín „osvědčení o původu bioproduktu“ v praxi již užívaným termínem „certifikát bioproduktu“,
- zařadila osivo a další rozmnožovací materiál rostlin do kategorie „bioprodukt“, zatímco podle do té doby platné právní úpravy spadal do kategorie „ostatní bioprodukt“,
- upravila skutkové podstaty přestupků fyzických osob, právnických osob, podnikajících fyzických osob a pověřených osob.

Příslušným orgánem odpovědným za implementaci právních předpisů EU a národních právních předpisů v oblasti ekologického zemědělství je Ministerstvo zemědělství ČR (MZe), které rovněž schvaluje a dohlíží na soukromé kontrolní orgány, konkrétně jde o zmíněný Odbor environmentální a ekologického zemědělství.

Předbalené bioprodukty prodávané v České republice musí být označeny logem EU pro ekologické zemědělství. U produktů dovážených ze třetích zemí je použití loga EU pro ekologické zemědělství volitelné. Kromě toho existuje povinné národní logo pro ekologické zemědělství, tzv. „Biozebra“. Je majetkem Ministerstva zemědělství a musí být použit, pokud jsou biopotraviny produkovány (i přebalovány do spotřebitelských obalů) nebo certifikovány (i recertifikovány) v České republice. Podrobná pravidla pro jeho používání jsou stanovena v zákoně č. 242/2000 o ekologickém zemědělství a ve vyhlášce č. 16/2006 (viz také Organic Export Info, 2025c).

Ekologická akvakultura v ČR se musí řídit i těmito právními předpisy, tj.:

- Zákon č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství – stanovuje pravidla pro ekologickou produkci včetně akvakultury a pravomoci kontrolních organizací.
- Vyhláška č. 16/2006 Sb. o ekologickém zemědělství – upravuje provádění ekologické produkce, vedení evidence, značení produktů atd.
- Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči (veterinární zákon) – důležitý pro podmínky chovu ryb a zdraví zvířat.
- Zákon č. 154/2000 Sb. o šlechtění a evidenci hospodářských zvířat – vztahuje se i na vodní živočichy.
- Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny – důležitý při zakládání nebo provozu ekologických chovů v chráněných oblastech.

Dále jsou relevantní pro provoz EA i následující legislativní dokumenty:

- Zákon č. 99/2004 Sb., o rybářství, výkonu rybářských práv, strážcích ryb, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybolovu)
- Vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti pro identifikaci a evidenci zvířat a evidenci hospodářství a osob podle zákona o chovu
- Vyhláška č. 370/2006 Sb., o odborných kurzech pro výkon některých odborných činností v oblasti chovu a plemennictví hospodářských zvířat
- Nařízení č. 72/2017 o živočišných genetických zdrojích
- Vyhláška č. 448/2006 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o chovu
- Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) – od 1. července 2023 – zákon č. 283/2021 Sb.
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon)
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

3. Současný stav chovu ryb v ČR a dopady v případě rozšíření ekologické akvakultury

V této kapitole je zaměřena pozornost ve třech dílčích kapitolách nejdříve obecně na popis současného stavu chovu ryb v ČR jako výchozích specifíků pro potenciální rozvoj EA (tj. kapitola 3.1). Následně jsou reflektovány potenciální dopady EA jednak na produkční podniky (tj. kapitola 3.2) a dále na spotřebitele (kap. 3.3). Obě dílčí kapitoly 3.2 a 3.3 jsou sestaveny primárně dle poznatků zajištěných během řízených rozhovorů se zástupci rybářských podniků, přičemž tyto poznatky jsou zároveň konfrontovány i s názory oslovených odborníků z praxe (např. akademické instituce a NNO) či zastřešující organizace (Rybářské sdružení ČR). Potenciální dopady jsou prezentovány souhrnně za různé typy hospodaření (tj. rybníkářství, RAS, průtočné systémy, chov korýšů) a představují mikroekonomický pohled na tematiku EA v ČR. Makroekonomický pohled a dopady na sektor akvakultury jsou hodnoceny dále v kapitole 4 této studie.

3.1 Východiska pro současný stav a specifika chovu ryb v ČR ovlivňující rozvoj EA

Produkční rybářství (akvakultura) a hospodaření v rybářských revírech jsou základními prvky rybářství v České republice. **Chov ryb v ČR je dlouhodobě pevně zakořeněn v tradičním rybníkářství**, které tvoří většinu produkce. S ohledem na hospodaření ve volné venkovské krajině tak rybníkářství v posledních letech významně čelí řadě nových výzev a vnějších faktorů, které jsou spojeny nejen s přírodními jevy (tj. klimatická změna a její dopady na vodohospodářský systém), ale také s proměnami trhu, které vedou k nutnosti průběžného posilování modernizace, diverzifikace a zvýšení efektivity akvakulturní produkce. Jak je uvedeno již v předcházejících kapitolách, tak rybníkářství zároveň plní i řadu dalších funkcí, které jsou spojeny s jejich nezastupitelnou ekologickou a krajinnotvornou funkcí.

Jak vyplývá dle MZe (2024, str. 3), tak jsou ryby chovány také ve speciálních zařízeních (odchovných systémech), především se jedná o chovy lososovitých ryb (pstruhařství) v průtočných systémech, zemních rybníčcích, případně v recirkulačních systémech. Průtočné systémy a RAS představují menší složku produkce se specifickou náročností příslušné technologie chovu. Jedná se tudíž o marginální část celkové produkce v ČR, protože **95 % produkce sladkovodních ryb v ČR probíhá v rybnících, zhruba 4 % v nádržích a průtočných systémech, a jen 1 % ve speciálních technologiích jako RAS a jiné formy** (viz také Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu, 2025f). **Chov bezobratlých, jako jsou měkkýši či korýši, zůstává v ČR zatím stále na úrovni projektových vizí a představ kromě jedné výjimky**, kterou je pražská společnost Pure Shrimp, s.r.o., která se zaměřuje na produkci prémiových BIO krevet, jejichž chov probíhá

zcela přirozeným a udržitelným způsobem (dílní specifika a informace jsou hlouběji hodnoceny dále v kapitole 3.2 v návaznosti na realizované řízené rozhovory).

Významnou roli v koordinačních aktivitách chovu ryb v ČR má Rybářské sdružení ČR, které vzniklo v roce 1991. Nicméně **kontext spolupráce a koordinace aktivit v sektoru českého rybářství má hlubokou historii, kterou lze identifikovat již po vzniku Československé republiky v roce 1918**. S ohledem na specifika chovu ryb charakterizované odlišnými postupy ve srovnání s klasickým zemědělstvím včetně živočišné výroby si vyžádala v období první republiky ustavení vlastního profesního sdružení s názvem Československá ústřední jednota rybářská. Toto sdružení se zapsalo do širšího povědomí odborné rybářské veřejnosti jako orgán, který sjednocoval tehdejší producenty ryb, výrobce rybářského nářadí a náčiní i obchodníky s rybami. Zároveň však iniciovalo aktivity spojené se vzděláváním a založením rybářského školství ve Vodňanech, což následně pomohlo k rozvoji tohoto sektoru (viz Rybářské sdružení ČR, 2025a). Přesto však vykazoval systém české akvakultury v období první republiky jisté limity, na které poukázal Regenda (2021, str. 88), kdy stav chovu ryb byl roztržštěn do řady malých rodinných hospodářství, kdy *„každý sedlák na vesnici má nějaké pole, kus lesa a pár malých rybníků. Dělá vše, ale rozumět všemu stejně dobře nemůže. Obvykle je nejslabším článkem jejich znalostí právě rybník“*. Tento stav byl způsoben pozemkovou reformou realizovanou v období první republiky (1918–1938), která měla významný dopad na české rybářství. Jak uvádí Křivánek, Němec a Kopp (2012), tak tehdejší vlastnictví bylo tradičně spojeno s vlastnictvím rozsáhlých rybníků šlechtou, církví a velkostatkáři, a cílem pozemkové reformy bylo rozdělení velkých majetků mezi malé rolníky a státní správu, což znamenalo výraznou změnu vlastnické struktury rybníků. Mnohé menší rybníky byly přiděleny novým vlastníkům, často zemědělcům, kteří neměli předchozí zkušenosti s intenzivní rybníkářskou produkcí. To vedlo k poklesu celkové efektivity rybníkářství a někde i ke snížení produkce kapra a dalších tradičních druhů, zejména pak po nástupu velké hospodářské krize ve 30. letech a v období druhé světové války.

Strukturální **predispozice českého rybníkářství z období první republiky byly zásadně změněny po roce 1948**, přičemž tento vývoj je zcela zásadní pro pochopení současných specifik chovu ryb v ČR. Po nástupu komunismu došlo k zásadním změnám v důsledku zestátnění, kolektivizace a centralizace hospodaření, což významně ovlivnilo velikostní strukturu podniků a fungování akvakultury. **Centralizace** představovaná činností státního podniku Státní rybářství (viz Rybářské sdružení ČR, 2025b) však také **znamenalá sjednocení výrobních metod, organizace práce i plánování produkce** podle pětiletých plánů, což celkové produkci ryb výrazně pomohlo (viz také Rybářský rozcestník,

2017). Dle diskuse v rámci řízeného rozhovoru s Dr. Regendou (JČU FROV) vyplynulo, že **základem tohoto rozvoje se stala určitá industrializace produkce** od 60 let minulého století, která využívala přístupy spojené s intenzifikací chovu pro zvýšení produkce kapra a dalších druhů ryb pro domácí spotřebu i export. **Intenzifikace chovu byla spojena s větším podílem příkrmování obilninami, používáním hnojiv k podpoře planktonu, zkrácení chovných cyklů.** Centralizace rovněž umožnila i **posílení finanční stránky i odborného zázemí** sektoru, včetně specializovaného výzkumu a šlechtění kapra (např. Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický ve Vodňanech).

Výše uvedené geopolitické i strukturální změny vedly k určité standardizaci postupů a mechanismů v současném chovu ryb v České republice, které mají v celkových relacích (makroekonomický pohled) zcela odlišný základ v porovnání např. se sousedním Rakouskem, které v druhé polovině 20. století neprocházelo tak turbulentními strukturálními proměnami. Proto se i v ČR standardně využívá při umělém výtěru kapra hypofýza, která obsahuje gonadotropní hormony urychlující dozrávání pohlavních produktů (jikry a mlíčí). V českém rybníkářství se rovněž využívala od 30. let minulého století tzv. Dubišova metoda, která spočívala v přirozené stimulaci prostředím – například ohřátím vody a napodobením podmínek jarního období – bez hormonálních injekcí. Podle zástupců současných odborníků rybářského sektoru by opuštění hypofýzy při umělém výtěru kapra znamenalo pro „české produkční rybářství“ krok zpět přibližně o 100 let. Proto lze v českém kontextu předpokládat využívání jiných metod než hypofýzy při umělém výtěru pouze ve výjimečných případech. **Hypofýza je základem současného chovu ryb v ČR, a pokud by se nevyužívala, tak by byly celkové výsledky produkce české akvakultury dramaticky rozkolísané.** České rybářské podniky v tomto kontextu musí reflektovat vyváženost a stabilitu produkce a následně tím i jejich celkové fungování v dlouhodobé perspektivě.

Potenciál akvakulturní produkce na území ČR je dán zejména historicky budovanou soustavou více než 24 000 rybníků a vodních nádrží, jejichž celková plocha představuje téměř 52 tisíc ha, z toho je využito k chovu ryb více než 41 tisíc ha rybníků (cca 79 %). **Současný chov ryb v rybnících je charakteristický extenzivním a polointenzivním hospodařením.** Produkce se opírá o přirozenou potravu (zooplankton, bentos), doplňovanou krmením, které tvoří maximálně 50 % přírůstku; hnojení a příkrmování řídí metodiky (např. MENDELU). Produkce ryb chovem v ČR se od období vstupu do EU až do roku 2021 dlouhodobě pohybovala kolem úrovně 20 tis. tun ročně, nicméně **v letech 2022 a 2023 lze identifikovat evidentní meziroční pokles** až na úroveň 18,6 tis. tun ročně, která se udržela na podobné úrovni i v roce 2024. **Důvodů pro pokles je více a týkají**

se jednak situace na trhu, tj. pokles exportu živých ryb a také, mírné změny v chování spotřebitelů (viz také tabulka 3.1), **a také klimatických podmínek a dostupností vody**. Uvedený produkční **potenciál v chovu ryb je dlouhodobě také limitován značnou sedimentací**, která představuje přibližně 1/3 z teoretického objemu vody v rybnících (viz MZe, 2024, str. 3). Příčinou vysokého stupně zabahnění rybníků je nadměrný přísun organických a minerálních sedimentů z povodí, eroze půdy a splachy z polí, což představuje jeden z klíčových problémů pro potenciální plnění podmínek provozu ekologické akvakultury většiny rybníků v České republice.

Tabulka 3.1: Produkce ryb chovem v České republice a jejich užití (údaje v tis. tun živé hmotnosti)

Rok	Produkce tržních ryb	Prodej živých ryb v tuzemsku	Ryby určené pro zpracování	Vývoz živých ryb
			Užití*	
2003	19,7	7,8	1,8	9,4
2004	19,4	8,2	1,7	9,8
2005	20,5	8,6	2,2	9,4
2006	20,4	8,5	1,9	9,9
2007	20,4	8,6	1,9	9,6
2008	20,4	8,4	1,7	9,0
2009	20,1	9,1	1,6	8,9
2010	20,4	9,5	1,8	9,1
2011	21,0	9,8	2,1	8,8
2012	20,8	9,5	2,3	8,6
2013	19,4	9,0	2,4	8,4
2014	20,1	8,5	2,1	8,4
2015	20,2	9,2	1,9	9,9
2016	20,9	8,3	2,5	11,0
2017	21,7	8,2	2,4	11,1
2018	21,8	8,4	2,2	10,3
2019	20,9	8,4	2,4	10,2
2020	20,4	7,6	2,4	9,2
2021	20,9	7,6	2,4	9,7
2022	19,3	6,4	2,4	9,4
2023	18,6	6,3	2,2	8,4
2024	18,7	6,3	2,4	7,8

Zdroj: Rybářské sdružení ČR (2025b)

Poznámka: * Kromě celoroční produkce tržních ryb zohledněn i počáteční stav (zásoba z minulého roku), objem importovaných tržních ryb a ztráty, což představuje celkovou bilanci (včetně konečné zásoby živých ryb).

Tabulka 3.2: Druhové složení tržních ryb produkovaných chovem v ČR v letech 2015-2024 (t)

Ryby podle druhů	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kapř	17860	18362	18460	18430	17945	17370	17616	16437	15903	16046
Lososovité ryby	611	668	777	1106	936	923	1070	694	657	720
Lín	152	157	158	147	145	135	140	150	150	165
Síhové	5	4	11	5	3	4	2	6	2	1
Býložravé ryby	822	1063	1243	1076	1092	995	1093	757	846	876
Dravé ryby	213	230	275	259	242	244	292	275	297	267
Ostatní	537	482	761	728	623	730	778	940	758	610
Celkem	20200	20952	21685	21751	20986	20401	20991	19259	18613	18685

Zdroj: Rybářské sdružení ČR (2025b)

Z hlediska druhového složení tržních ryb vyprodukovaných chovem v ČR (viz tabulka č. 3.2) je dlouhodobě zásadní podíl kapra (cca 85 %), a dále podíl produkce lososovitých (cca 4 %) a býložravých ryb (cca 4 %). Vzhledem k tomu, že podíl ryb určených ke zpracování tvoří přibližně jen 12 % z celkové produkce tržních ryb, a při reflexi preferencí spotřebitelů, se průměrná roční spotřeba ryb na 1 obyvatele pohybuje podle MZe (2024, str. 32) velmi nízko, tj. přibližně 4 až 5 kg, přičemž z tohoto množství se spotřeba sladkovodních ryb u nás dlouhodobě pohybuje v rozmezí 1,1 až 1,3 kg na osobu ročně (při započítání ryb získaných chovem včetně úlovků ryb na udici).

Průtočné systémy chovu ryb („flow-through“) v České republice zaujímají cca 4 % z celkové roční produkce ryb. Jedná se o systémy využívající trvalý přítok čerstvé vody z přírodních zdrojů, nejčastěji z říčních toků či pramenů, který po průchodu chovnými nádržemi odtéká zpět. Tento způsob je tradičně spojen zejména s chovem lososovitých ryb, jako jsou pstruh duhový (*Oncorhynchus mykiss*), siven americký (*Salvelinus fontinalis*) a pstruh obecný (*Salmo trutta fario*), které vyžadují kvalitní, chladnou a dobře okysličenou vodu. Infrastruktura zahrnuje betonové žlaby, plastové či zemní nádrže, filtrační prvky a aeraci. Výhodou průtočných systémů jsou nižší investiční náklady oproti recirkulačním akvakulturním systémům (RAS) a jednoduchá obsluha. Nevýhodou je závislost na stabilním a kvalitním vodním zdroji a riziko znečištění recipientů živinami a organickými látkami. Moderní varianty proto kombinují průtočný režim s částečnou recirkulací a úpravou vody (mechanická a biologická filtrace, UV dezinfekce). Příkladem je Pstruhařství Annín s přítokem z Otavy (produkce přibližně 130 tun sivena amerického a 30 tun pstruha duhového) nebo Pstruhařství Kaplice, které využívá přítok z řeky Malše a Černá a produkuje přibližně 60 tun pstruha ročně.

RAS – recirkulační akvakulturní systémy využívají filtraci, úpravu a recirkulaci vody v uzavřeném oběhu, tudíž tento systém vykazuje nižší spotřebu vody a zároveň je zabráněno úniku organismů i minimalizaci šíření patogenů. Nevýhodou jsou nejen vysoké vstupní investiční náklady, ale také vysoká energetická náročnost i nutnost zajištění odborného personálu pro běžný provoz takových zařízení. V ČR zaujímá produkce ryb v RAS přibližně jen 1 % z celkové produkce ryb (viz také Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu, 2025f). RAS jsou však dle Nařízení Rady (EU) č. 2018/848 pro EA zakázána s výjimkou líhní a odchovných zařízení a zařízení pro produkci druhů organismů používaných v ekologických chovech jako krmivo.

Chov měkkýšů a korýšů v ČR je zcela marginální. Vzhledem k tomu, že ČR je vnitrozemský stát, tak nelze vůbec zvažovat produkci mořských měkkýšů, korýšů či mořských řas ve větším rozsahu, pokud k tomu nebudou využity vhodné

technologie. Podle ověření dle databáze Státní veterinární správy ke schváleným zařízením akvakultury vyplývá, že **v ČR není schválený žádný podnik, který by se zaměřoval ve své činnosti na měkkýše**. Podle názoru expertů na rybářství v tomto projektu se v ČR vodní měkkýši nechovají, případné podniky zaměřené na měkkýše jsou identifikovatelné v hobby sektoru/akvaristice. Dostupné jsou pouze 3 podniky zaměřující se na korýše, z toho je ale jeden podnik v likvidaci, tj. Decapoda, s.r.o., a druhý podnik podle znalostí expertů na rybářství v tomto projektu nefunguje, tj. Macrofarm, s.r.o. Podle ověření různých webových stránek, nejsou pro Macrofarm, s.r.o. evidovány žádné kontaktní údaje vyjma adresy sídla společnosti, tj. Bělehradská 858/23, 120 00 Praha – Vinohrady, a také ID pro datovou schránku. Jedinou fungující firmou zaměřující se na chov BIO krevet je společnost Pure Shrimp, s.r.o., která využívá tzv. Biofloc technologii, jejíž systém fungování lze uznat jako naprosto splňující požadavky týkající se ekologické akvakultury (dílčí specifika a informace jsou hlouběji hodnoceny dále v kapitole 3.2 v návaznosti na realizované řízené rozhovory).

Obr. č. 3.1: Schválená zařízení akvakultury v ČR pro oblast chovu korýšů

Úvod / Registrované subjekty SVS / Schválená zařízení akvakultury

Schválená zařízení akvakultury

Filtr

Seznam:

Korýši

Kraj:

--- Všechny ---

Zobraz záznamů

10

Hledat:

Copy

CSV

Excel

PDF

Print

reg. číslo	oblast chovu	název	GPS	adresa	kraj	podnik schv. hospodářství	datum schválení
CZ 53092605	Korýši	Přelovice	50°4'30"N, 15°36'43"E	Přelovice, 53341 Přelovice	Pardubický kraj	Macrofarm s.r.o.	27.02.2019
CZ 21141021	Korýši	Zavidov	50°3'31"N,13°37'19.314"E	Zavidov, 27035 Zavidov	Středočeský kraj	Decapoda, s.r.o. v likvidaci	01.06.2016
CZ 11006558	Korýši	Pure Shrimp s.r.o.	50°07'46.6"N,14°23'07.0"E	Suchbát, 16500 Praha 6	Hlavní město Praha	Pure Shrimp s.r.o.	15.08.2022

Zobrazují 1 až 3 z celkem 3 záznamů (filtrováno z celkem 2,693 záznamů)

Předchozí

1

Další

Zdroj: Státní veterinární správa, printscreen, stav 29. 5. 2025, viz: <https://www.svscr.cz/registrovane-subjekty-svs/hospodarstvi-schvaleneho-produkcniho-podniku-akvakultury/>

3.2 Potenciální dopady EA na produkční podniky a chov ryb

Obecný kontext potenciálního dopadu EA na produkční podniky a chov ryb

Obecné zkušenosti s velikostí produkce EA prezentoval Regenda (2021, str. 87) na příkladu sousedního Rakouska, kde velmi významnou rybníkářskou oblastí je Dolní Štýrsko u hranic s roční produkcí organického chovu ryb cca 300 tun na přibližně 700 ha rybníků. Tato produkce EA v rybnících odpovídá v přepočtu 428 kg na hektar v případě kapra, což je výrazně méně, než je stanovený limit v Nařízení EU pro EA a zároveň je tato úroveň objemově velmi blízká produkci v českých rybnících s extenzivním chovem ryb. Klíčové pro produkci EA je však dobrý výběr rybníků tak, aby odpovídaly přísným požadavkům na jejich potenciální neznečišťování. Podle rakouské asociace rybářských podniků (viz Teichwirtsverband, 2022) představují právě specifické podmínky lokalit rybníků v regionu Waldviertel unikátní možnost pro rozvoj EA. Rybníky tohoto regionu se nacházejí v nadmořské výšce 350 až 800 m, přičemž většina z nich se nachází v nadmořské výšce 500 až 600 m, a jsou obvykle napájeny horními toky potoků a malých řek, často vodami z nejbližšího okolí nebo srážkami, tzv. „nebeské rybníky“. Tato skutečnost se odráží i v reklamním sloganu cestovního ruchu ve Waldviertelu „My jsme nahoře“ („Wo wir sind ist oben“). Teplota vody ve waldviertelských kaprových rybnících se v průběhu roku značně mění, pohybuje se od těsně nad 0 °C do přibližně 28 °C, z limnologického hlediska lze waldviertelské rybníky obecně popsat jako eutrofní až hypertrofní a mají průměrný obsah celkového fosforu kolem 0,19 mg/l (Bauer, 2014). Hladiny amoniaku a dusičnanů jsou velmi nízké.

Ze zkušeností z rybníků ve Waldviertel regionu tudíž vyplývá zcela zásadní skutečnost, kterou **je nutné reflektovat jako klíčový faktor ovlivňující potenciální dopady EA** na produkční podniky v ČR. Jedná se o **nutnost pečlivé typologizace a identifikace potenciálně vhodných rybníků pro EA**, neboť s ohledem na nastavená přísná kritéria týkající se provozu EA nelze zvažovat většinu rybníků v ČR pro tento typ produkce. V příloze 1 této zprávy je uveden výtah typologie rybníků podle autorského kolektivu Křivánek, Němec a Kopp (2012), kteří rybníky rozdělili podle celé řady kritérií. Nejzákladnějšími kritérii rozdělení jsou typologie podle polohy a okolí, způsobu napájení, vedlejších úkolů, druhu chovaných ryb. Ve vazbě na EA jsou důležité typologie rybníků podle polohy a okolí, a dále podle způsobu napájení.

Z příslušných definic lze vybrat následující typy rybníků, které jsou vhodné pro využití v EA, tj.: (Křivánek, Němec a Kopp, 2012, str. 24-29; další detaily uvedeny v Příloze 1)

A. Vhodné typy rybníků pro EA dle polohy:

- rybníky vrchovinné – vyznačují se nižší sumou teplot za rok, nižšími výnosy, pozdějším oteplováním vody, je v nich menší rozvoj fytoplanktonu i zooplanktonu (Ždárská vysočina aj.);
- rybníky ve vysoké nadmořské výšce – patří zde rybníky položené v nadmořské výšce větší než 600 m, např. rybník Sykovec na Českomoravské vrchovině (740 m n.m.), Křišťanovický rybník nedaleko Libínského Sedla (785 m n.m.), Padrťské rybníky v Brdech (630 m n.m.), rybník na Výsluní (Krušné hory – 750 m n.m.), jsou méně vhodné k chovu ryb, vzhledem k poloze často nižší pH vody;
- rybníky luční – nádrž obklopena loukami, často mírně kyselé až neutrální pH vody, nižší alkalita, dobrá kyslíková bilance, méně biogenních prvků, průměrné až mírně zvýšené výnosy (bez intenzifikace);
- rybníky lesní – specifické nádrže vhodné spíše pro odchov lososovitých ryb, nutno častěji vápnit, počítat s nízkou výnosností. Podle charakteru dna uvažovat i o jiné skladbě obsádky (např. dravé ryby).

Naopak v této kategorii nejsou vhodné pro EA rybníky nížinné, polní, návesní a rybníky v zástavbě.

B. Vhodné typy rybníků pro EA podle způsobu napájení vodou:

- rybníky nebeské – nemají žádný přítok, vodou jsou dotovány pouze z dešťových nebo sněhových srážek. Tomu je také nutno přizpůsobit i způsob hospodaření. Jedná se většinou malé rybníky využívané jako výtažníky 1. či 2. řádu;
- rybníky pramenité – zdrojem vody je jeden nebo více pramenů nacházejících se na dně nádrže nebo v nejbližším okolí. Výhodou je stabilní zdroj vody, která není znečištěna a má stálou teplotu. Často slouží jako komorové rybníky.

Naopak v této kategorii nejsou vhodné pro EA rybníky průtočné a rovněž i náhonové, u kterých sice lze regulovat přítokové vody, ale riziko vnějšího znečištění je velmi vysoké. Podle názoru zástupců akademické sféry lze teoreticky zvažovat pro EA i variantu soustavy rybníků v situaci (např. na Třeboňsku), kdy tzv. první rybník může být záchytný pro sedimenty a neekologické prvky, další rybníky v dané soustavě by pak mohly být evidovány v režimu EA. Velkým problémem však pro samotný provoz EA představují nikoliv sedimentovatelné látky, které poměrně spolehlivě odstraní ČOV, ale rozpuštěné látky ve vodě, které by v případě detailního rozboru již neodpovídaly potřebám EA.

Konkrétní zkušenosti s dopady EA na produkci dle rodinné rybářské společnosti Štičí líheň – ESOX spol. s r.o.

Společnost Štičí líheň Esox představuje jediný produkčně orientovaný rybářský podnik v ČR, který disponuje certifikací pro „BIO produkci“. V textu jsou dále reflektovány obecnější záležitosti, které vyplynuly v rámci rozhovoru se zástupce této společnosti a týkají se vlivu a dopadu na produkční situaci v konkrétním podniku. Zcela zásadním předpokladem pro rozvoj EA na úrovni podniku je ochota a vůle se alespoň částečně zabývat ekologickým způsobem chovu ryb a do určité míry se tak na vybraných segmentech trhu odlišit od běžné konvenční produkce. Zcela zásadní je zmínka o „vybraných segmentech trhu“, neboť **produkce ryb chovaných v režimu EA nelze v tržní praxi uplatnit ve větším měřítku v běžném prodeji**. Výsledná produkce EA zpravidla směřuje jen k určitému typu spotřebitelů (např. restaurace zaměřené na BIO potraviny), což rovněž limituje i celkové množství potřebné produkce.

Z hlediska produkce v režimu EA je zásadní omezení všech dalších externích vlivů, a proto ve společnosti Štičí líheň Esox vytypovali lokality, které jsou v lese a mají absolutně omezený vstup vnějších vlivů z polí. Tento aspekt má vliv i na nakažové situace, vstupy různých polutantů, chemických látek, i průmyslových hnojiv, což v EA zcela fundamentální provozní záležitosti. Vybrané lokality musely projít tříletým přechodným obdobím, ve kterém musely průběžně prokazovat splnění všech stanovených standardů EU pro režim EA. Ve vybraných rybnících zaujímajících rozlohu přibližně 4 ha bylo možné produkovat se stanoveným limitem EU max. 1500 kg ryb na hektar, tj. maximálně 6 tun ryb. S ohledem na charakter vybraných lesních lokalit jsou rybníky často více zastíněné a mají tudíž horší podmínky pro chov ryb. **Předpokládají, že zde dosáhnou max. 2000 kg ryb na 4 ha rybníků, což představuje přibližně 500 kg na hektar. Předpokládaná hodnota produkce EA tak odpovídá zkušenostem dosažené produkce v regionu Waldfiertel v Rakousku (viz výše).** Z tohoto důvodu je evidentní dopad maximálně dosažené produkce EA také na ekonomiku hospodaření na vybraných rybnících, což je spojeno s vyššími náklady přepočtené na jednotku produkce v porovnání s konvenčním chovem ryb. Podle aktuálních zkušeností je dokonce jeden z vymezených rybníků pro EA v letošním roce tzv. „na suchu“ a produkce EA tudíž bude ještě nižší. Je to automatické riziko spojené se specifiky vybraných lokalit rybníků určených pro EA.

Z hlediska samotného provozu EA musí produkce probíhat pouze ve vymezených lokalitách, a i následná manipulace s rybami musí být zřetelně oddělena od konvenční produkce (sádky musí být zvlášť a označené). Chov biokapra musí být zajištěn jen krmivem s certifikátem bio. Násadový materiál musí být také bio, plůdek musí pocházet z bioprodukce, což znamená

že rodičovský pár musí být také certifikován jako bio. V případě Štičí líhně Esox zatím nedisponují generačními rybami pro EA, tudíž biomateriál nakupují v Rakousku, který nasadí ve vymezených rybnících pro bio produkci. Celkově **plní 3 zásadní věci, tj. lokalita, krmení, původ.**

Potenciální dopady EA dle provedeného empirického šetření na úrovni produkčních podniků

Potenciální dopady EA jsou v této části posouzeny v členění dle typu hospodaření, tj. rybníkářství, RAS, průtočné systémy a specificky také produkce koryšů.

- **Rybníkářství**

Podle zástupce Rybářského sdružení ČR lze rozdělit zásadní dopady EA do dvou témat, které se týkají:

- (1) zajištění základní infrastruktury pro EA, např. investice do sedimentačních nádrží, které mohou být v praxi velmi komplikované s ohledem na nejasné majetkové poměry v okolí některých rybníků;
- (2) zajištění provozu EA, která je mimořádně komplikovaná s ohledem na zákaz používání hormonální indukce (hypofýzy), a s ohledem na vyšší náklady vyžaduje také nutné finanční kompenzace např. ve formě dotací na hektar, aby následná zvýšená cena bioprodukce měla na širším trhu větší šanci k uplatnění.

Zástupci oslovených rybářských podniků ve všech velikostních kategoriích mají jen obecné znalosti o podmínkách EA, což ovlivňuje dosavadní většinový negativní postoj k této tematice. Nicméně to však neznamená, že by neměli zájem o ekologické aspekty chovu ryb nebo zajištění jejich welfare. Řada rybářských podniků v ČR navíc působí v území CHKO a již v současné době musí plnit řadu podmínek, které se velmi blíží ekologickému chovu ryb. Navíc podstatou prodeje ryb je právě maximální snaha o co nejlepší manipulaci s rybou ve všech stádiích produkce tak, aby ve finále byla na trhu plně akceptována spotřebitelem (šetrné výlovy, minimalizace stresu, zajištění potřebné teploty vody). V řízených rozhovorech se také potvrdilo, že **přístup a vnímání EA produkce se neváže na velikost podniku, ale na obchodní model fungování podniku.** Většina zástupců rybářských podniků (velké, MSP, mikropodniky) mají pozitivní vztah k ekologii produkce, dbají podmínek extenzivního chovu ryb, rozvoj využívání přirozené potravy ryb, dodržování postupů a dobrých podmínek chovu, manipulace i zpracování ryb a ve výsledku jsou české ryby kvalitní z hlediska chuťových i obsahových vlastností. **Ekologický chov ryb s výslednou BIO-PRODUKcí je nutné vnímat zcela odlišně a cílit na jiné segmenty trhů a rozhodně ve výrazně**

menším rozsahu produkce (menší specializované Bio-prodejny, Bio-restaurace).

Některé rybářské podniky již v ČR zkoušely provoz EA na vybraných rybnících (např. Rybářství Třeboň či Klatovské rybářství). Jednalo se však o nižší desítky tun ročně v ekologickém režimu, přičemž dle jejich zkušeností došlo k výraznému poklesu množství chovaných ryb a ekonomicky tudíž tato produkce nedosahovala alespoň nulové rentability. S ohledem na to, že intenzita produkce je v případě kapra výrazně vyšší v rybnících na Moravě (např. Pohořelice), tak potenciální spuštění EA by v těchto lokalitách vedlo až k dramatickému poklesu produkce. Problémem je také dostupné množství bio-krmiv, které by v případě většího využití EA bylo již téměř nedostupné, resp. by to vedlo ke zvýšení cen těchto krmiv.

Hlavním problémem však v těchto případech je určení finální klientely pro tento typ produkce, který by neměl být mixován s trhy, na které směřuje standardně i konvenční produkce ryb. Rovněž ze strany rybářských podniků zaznívalo, že výrazné omezení produkce musí být zapláceno buď zákazníkem (tj. ve formě výrazně vyšší ceny) nebo finančními kompenzacemi ze strany státu nebo EU.

Mírně pozitivní přístup k potenciálnímu rozvoji EA mělo několik zástupců rybářských podniků, např.:

- CHANA DW hospodaří primárně v zemědělství a lesnictví, přičemž jejich luční rybníky jsou velmi extenzivní a lokalizované na Šumavě, tudíž nemusí tolik řešit negativní důsledky splachů z polí a rovněž nepoužívají tolik hnojiva v produkci ryb, krmiva mají od místních zemědělců bez použití chemie. Fungují s přijatelnými náklady při produkci přibližně 20 tun ročně;
- Ve společnosti Blatenská ryba by byli schopni určit max. 5 rybníků s rozlohou 10 až 15 hektarů, což by znamenalo přibližně 1 % z jejich celkové potenciální produkce. V jejich případě by se však jednalo nejdříve o experimentální testovací přístup a až následně po detailním vyhodnocení ekonomiky a rentability produkce by stanovili další postup. Zcela zásadním problémem by však bylo splnění podmínek týkajících se zajištění sedimentačních nádrží, což by jako investice mohlo být řešitelné jen prostřednictvím dotací ale bez nutnosti zajištění následně udržitelnosti EA produkce v daných rybnících;
- V Klatovském rybářství již EA produkci pstruha zkoušeli zhruba před 10 lety v zemních rybnících v Pivoni, které jsou napájeny říčkou Pivoňkou pramenící a tekoucí v nedalekém lesnatém terénu na CHKO Český les v blízkosti německých hranic. Podmínky pro EA produkci jsou v této lokalitě příznivé, i když s ohledem na mírnou okolní zástavbu není možné 100 % garantovat

kvalitu vody – ačkoliv mají čističky pro sedimenty, tak ve vodě se mohou objevit negativní rezidua z odpadních vod. Zcela zásadním problémem tudíž není vytipování rybníků vhodných pro EA, ale jejich udržení v provozu a splnění všech podmínek, vč. zajištění sedimentačních nádrží a jejich průběžné odbahňování. Náklady na zpracování takového sedimentu jsou extrémně vysoké, což by dramaticky ovlivňovalo i samotnou cenu EA produkce, která nebude na trhu uplatnitelná bez finančních kompenzací za ekologický chov ryb. S ohledem na vyšší náklady, a tudíž i vyšší cenu nebyli schopni s tímto typem bioprodukce uspět na trhu. Z tohoto důvodu nemají zájem pokračovat s tímto typem produkce. Klatovské rybářství dále disponuje pstruhařstvím v Anníně – viz dále „průtočné systémy“.

- **RAS – posouzení k chovu ryb**

- RAS nejsou pro EA produkci povoleny dle Nařízení Rady (EU) č. 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, PŘÍLOHA II, str. 72, Část III: Pravidla produkce řas a živočichů pocházejících z akvakultury vyplývá následující: *„Uzavřená recirkulační akvakulturní zařízení pro živočišnou výrobu jsou zakázána s výjimkou líhní a odchovných zařízení a zařízení pro produkci druhů organismů používaných v ekologických chovech jako krmivo.“*
- Dle diskuse se zástupci akademické sféry vyplynulo, že ačkoliv se mohou RAS provozovat velmi zodpovědně, tj. zejména mohou mít velmi dobře řešenou problematiku dokonalého čištění kalů, tak by se samotný provoz RAS téměř blížil podmínkám EA. Problémů je však více, protože stanovené hodnoty na intenzitu chovu v podmínkách RAS jsou naprosto nerentabilní, protože náklady provozu se musí kompenzovat váhovým přírůstkem ryb, a proto se používají vysoce kvalitní průmyslová krmiva, která mají vysoký obsah živočišných bílkovin (rybí moučka, která se zajišťuje i z odpadů, masného průmyslu, příp. i řepka, které je dnes více druhů, ale její pěstování je chemicky ošetřeno).
- Pokud by se provoz RAS měl považovat na úrovni EA produkce, tak by bylo nutné dořešit:
 - ❖ 100 % schopnost zpracování a využití sedimentů jako hnojivo. Rozpuštěná frakce (tj. amoniak) a dusičnany by měly podniky být schopny zpracovat, odbourat na plynný dusík a využít jako bezodpadovou technologii;
 - ❖ V případě krmiv nelze jinak nahradit, tj. mají spoustu aditiv a chemických látek (tj. esenciální aminokyseliny a antioxidanty, které jsou sice v malém množství, ale jsou nezbytné);

- ❖ RAS jsou energeticky náročné – ještě před energetickou krizí se provoz RAS dal řešit, nicméně po energetickém šoku řada podniků zanikla nebo omezila produkci a nové provozy RAS se musí dělat tak, aby byla co nejmenší spotřeba elektřiny (Pozn.: Proto se dělají spíše horizontální RAS, kdy se ušetří ½ až 1/3 energie). Důležitou součástí RAS je i dobrá tepelná izolace a využití tepelných čerpadel i solárních systémů.
 - Dle řízených rozhovorů se zástupci podniků provozujících RAS vyplynulo, že byly a jsou snahy o co nejvíce ekologický provoz těchto systémů, včetně využití sedimentů, které se v případě společnosti TILAPIA snažili separovat a zpracovat tak, aby získali kvalitní certifikované hnojivo, ale s ohledem na rezidua zinku jsou stále ve fázi vývoje této problematiky (např. řešení reziduí zinku pomocí dřevního prachu). Velmi důležitá poznámka se týkala druhovosti ryb, kdy v případě sumečka afrického, který představuje teritoriální rybu je nutná hustá obsádka z důvodu jejich vzájemného kanibalismu při slabé obsádce. Nízkou obsádku lze řešit u ryb typu kapra či lína, ale nikoliv u sumečka afrického.
 - Ostatní zástupci podniků provozujících RAS zdůraznili nutnost reflexe ochrany vod v akvakultuře, nikoliv důraz na produkci EA, o které ani nepřemýšlejí.
- **Průtočné systémy**
 - Dle diskuse se zástupci akademické sféry vyplynula zásadní záležitost, tj. v případě průtočných systémů se rozmnožují lososovité ryby uměle. Proto se musí daleko více používat preventivní, a hlavně terapeutické koupele i krmiva, protože se u těchto ryb častěji vyskytují virózy, a bez použití látek chloridu sodného je jejich provoz obtížný (někdy se používají i drastičtější látky např. na bázi chlóru). Dalším problémem je voda, protože v ČR nemáme bohaté zdroje vody, podzemní voda zpravidla nestačí ani na pitnou vodu, natož aby se používala pro chov ryb, tudíž se využívá voda říční, která je ale zatížená spoustou chemických látek (viz výše). Existují však v praxi výjimky podniků, které se i s touto problematikou dokázaly vypořádat, např. Pstruhařství Skalní mlýn⁷, které se nachází v Moravském krasu, lokalitě CHKO, kde vzhledem k absenci aplikace chemických posypů nedochází ke znečištění podzemních vod. Jedná se tudíž o ojedinělé zařízení tohoto druhu, které se zabývá chovem ryb na krasové vodě nejen v ČR, ale i v rámci Evropy. K chovu pstruhů využívají vodu z říčky Punkvy, která vyvěrá v ekologicky čisté lokalitě a jejíž teplota ani v létě nepřekračuje 13° C.

⁷ Viz také - <http://www.punkevnipstruh.cz/o-firme/>

- V případě průtočných systémů je také zásadní otázka krmiv, která musí obsahovat rybí moučku a rybí olej s ohledem na zajištění potřebných váhových přírůstků. Chov ekologického pstruha v průtočných systémech je podle zástupců akademické sféry nerentabilní a do jisté míry i nesmyslný. U pstruhů musí být voda s velkým průtokem a dostatečně studená, tj. vyšší nadmořská výška, ale i tak je potřeba řešit sedimenty, které zatěžují vodní prostředí (amoniak, dusičnany);
 - Dle diskuse se zástupci podniků provozujících průtočné systémy zpravidla s chovem pstruhů vyplynulo, že stanovené podmínky pro EA produkci jsou v jejich praxi neřešitelné ani ve střednědobém časovém horizontu. Podniky nejsou schopny se dostatečně vypořádat zejména s následujícími podmínkami:
 - ❖ Sledování kvality vody z řek pro průtočné systémy a zajištění její čistoty na přítoku i odtoku;
 - ❖ Nastavené limity intenzity chovu jsou v praxi nerentabilní, tj. 25 kg na m³, kdy v praxi je potřeba mít alespoň 50 až 60 kg na m³;
 - ❖ Zajištění 10 % vegetace po obvodu průtočných systémů je aktuálně neřešitelná záležitost podle zástupců oslovených rybářských podniků (často označovaná jako nesmyslný požadavek, který EA nijak výrazně ve výsledku neposílí);
 - ❖ Zajištění bio-krmiv je sice menším technickým problémem, ale v praxi jsou výrazně dražší a silně se promítají do ceny prodávaných ryb, tudíž je tematika krmiv otázkou výsledné ekonomiky provozu.
 - V případě průtočných systémů by produkce v důsledku EA klesla na polovinu až třetinu. Takový dopad by ale byl pro rybářský podnik likvidační a rozhodně by o tuto úroveň produkce nijak neusilovali a neměli ani zájem o zapojení do režimu ekologické akvakultury. Propad tržeb by byl dramatický s ohledem jednak na snížení produkce (na polovinu až třetinu), přičemž náklady na provoz a zejména elektřinu by se proporcionálně nesnížily. Ve výsledku by procentní propad tržeb mohl být i výrazně větší než procentní propad produkce.
- **Produkce korýšů**
 - Jak je již uvedeno výše, tak v ČR působí pouze firma Pure Shrimp, s.r.o. zaměřující se na chov BIO krevet (korýši) využívající tzv. Biofloc technologii, jejíž systém fungování lze uznat z hlediska plnění požadavků týkajících se EA, nicméně v Nařízení Rady (EU) č. 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů se tato technologie explicitně neuvádí,

tudíž ji nelze oficiálně zařadit do režimu EA. Jedná se tudíž o otázku, kterou bude nutné dále dořešit s EK a v ideálním případě doplnit upřesnění k výše uvedenému nařízení tak, aby byla tato technologie plně uznána pro režim EA.

- Hlavním důvodem, proč není tato technologie více reflektována v legislativě EU je z důvodu, které i Evropská komise (2025g) sama uvádí na svých webových stránkách, tj. že ačkoliv se jedná o inovativní přístup v akvakultuře, tak s ohledem na složitost jejího provozování s nutností perfektní znalosti o mikrobiální ekologii, rizika vývoje patogenů v důsledku nesprávného řízení systému a možnosti propuknutí nákaz, se tento systém v Evropě komerčně řeší jen ojediněle. Jedná se o chov krevety bělonohé (*Litopenaeus vannamei*) v systémech BFT v Kastilii a Leónu ve Španělsku.
- Společnost Pure Shrimp postupně v posledních 10 letech ověřovali a testovali možnosti provozu Biofloc technologie a v současné době jsou již v plném provozu s roční produkcí přibližně 3 tuny Bio-krevet ročně, který plánují výhledově výrazněji rozšiřovat na cca 18 až 20 tun ročně. Nicméně je nutné upozornit, že i v jejich případě se jedná o specifický obchodní model, který necílí na běžný trh s konvenčními produkty v obchodních řetězcích, kde jsou mražené krevety z Asie prodávány za nižší cenu. Jejich klientela je spojena se specializovanými restauracemi a Bio-prodejny. Podle odhadu zástupců této společnosti by v České republice neměl být problém prodat cca 200 až 300 tun Bio-krevet ročně, což otevírá otázku možného rozšiřování využití tohoto typu technologie. Nicméně jak je uvedeno výše, tak specifika a náročnost nejen investiční, ale i expertní v oblasti mikrobiální ekologie jsou velmi značná.
- Z hlediska jednotlivých podmínek stanovených pro EA plní původ živočichů, tj. nakupují larvy čistě bio a plánují mít i vlastní bio-líheň. Z hlediska krmiv nakupují standardní krmiva s parametry bioprodukce a vše co dávají do nádrží, tak je přirozeného původu. Pravidelně řeší laboratorní testy vody i krevet, dělají si průběžně i analýzy vody sami. Biofloc technologie je ryze ekologická v porovnání s RAS, které produkují odpad. Biofloc technologie funguje bez antibiotik, protože by se tím zabily bakterie v tom systému. Náklady na RAS pro chov krevet jsou více než o polovinu větší v porovnání s Biofloc technologií.

3.3 Potenciální dopady EA na spotřebitele

Obecný kontext potenciálního dopadu EA na spotřebitele

Stejně jako v předchozí kapitole 3.2 popsal obecné zkušenosti dopady EA na spotřebitele Regenda (2021) na příkladu sousedního Rakouska a konkrétně zdůraznil zásadní poznatek, tj. že „koncept ekologického chovu ryb nestojí primárně na prodeji živých ryb. Chovatelé se snaží prodat svou produkci co nejvýhodněji. Hledají trh, který je ochoten vyšší cenu zaplatit. Tím je v Rakousku především aglomerace Vídně. Tam je dostatek bohatých a vzdělaných lidí, kteří si mohou dovolit utrácet za kvalitní potraviny víc“ (Regenda, 2021, str. 89). Podle jeho poznatků již v roce 2019 dosáhly ceny za kuchařského bio kapra ve Vídni cenu přibližně 16 EUR a fileť z bio kapra přibližně 34 EUR. Tabulové bio lososovité ryby (pstruh, siven) se prodávaly vykuchařské za 31,5 EUR a filety z nich za 55 EUR. Ceny bio ryb tak byly výrazně vyšší v porovnání s rybami v konvenčních chovech, což ovlivnilo i obchodní model příslušných rybních farem, které se orientují zejména na Vídeň a okolí. V tomto smyslu je vhodné porovnat aktuální ceny bio-produkce živých ryb a filetů v případě kapra, aby bylo zřejmé, o jakých procentních rozdílech v porovnání s konvenční produkcí je možné uvažovat i v praxi české akvakultury. V příloze č. 2 jsou uvedeny printscreeny u vybraných rakouských dodavatelů bioprodukce a konvenčního chovu a aktuální nabídkové ceny společnosti Štičí líheň Esox. V následující tabulce jsou prezentovány tyto orientační ceny a zejména procentní rozdíly, aby bylo zřejmé, jak reaguje rakouský trh, resp. teritorium Vídeňského trhu a jeho ochoty ke koupi bioprodukce. České ceny jsou zatím specifické s ohledem na aktuálně spíše experimentální tržní testování cen bio produkce – viz dále.

Tabulka č. 3.3: Porovnání cen bio produkce ryb s konvenční produkcí k 5.8.2025 u vybraných prodejců v Rakousku a ČR

Země	Produkt	Cena BIO	Cena konvenční	% rozdíl EA v porovnání s konvenční produkcí
Rakousko	Kapr – vcelku	20 EUR	11,5 EUR	+ 74 %
Rakousko	Kapr – fileť	60 EUR	34,5 EUR	+ 74 %
ČR – ESOX	Kapr – vcelku	198 Kč	162 Kč	+ 22 %
ČR – ESOX	Kapr – fileť	399 Kč	309 Kč	+ 29 %

Zdroj: webové portály prodejců a printscreeny jsou uvedeny v Příloze č. 2 této zprávy

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že **spotřebitelé ve Vídeňské aglomeraci jsou ochotni akceptovat až 75 % cenové navýšení bio produkce ryb, a to jak v případě živé váhy, tak i zpracování (filety)**. Je rovněž vhodné poukázat i na některé vybrané dodavatele bioprodukce, kteří používají zmiňovaný obchodní model. V Rakousku prodává bio produkci z ryb např. rakouský online supermarket Gurkerl.at GmbH, který působí zejména ve Vídni a okolí. Byl založen v roce 2020 jako součást skupiny Rohlik Group českého podnikatele Tomáše Čupra.

Společnost se specializuje na rychlé a pohodlné doručování potravin až domů a nabízí široký sortiment čerstvých potravin, bio produktů, lokálních specialit i běžného spotřebního zboží. Gurkerl klade důraz na kvalitu, udržitelnost a spolupráci s regionálními dodavateli. Služba je oblíbená pro svou flexibilitu, uživatelsky přívětivou aplikaci a vysoký standard zákaznického servisu. Na začátku srpna 2025 nabízela tato společnost filet z bio kapra pocházejícího z regionu Waldfiertel za cenu 60 EUR/kg (tj. cca 1500 Kč/kg). **V případě produkce EA tudíž nelze diskutovat jen o parametrech produkce a plnění ekologických podmínek provozu, ale také o způsobu prodeje výsledné produkce, která musí být velmi dobře zacílená na konkrétní klientelu.**

Ačkoliv je ve výše uvedené tabulce zařazena i společnost Štičí líheň ESOX a jejich aktuální nabídkové ceny, tak je nutné zdůraznit, že se jedná o neporovnatelnou záležitost se situací v Rakousku, protože v ČR zatím probíhá spíše testování a ověřování míry ochoty spotřebitelů akceptovat Bio-produkci v akvakultuře. To znamená, že **ačkoliv je procentní rozdíl v porovnání s Rakouskem výrazně nižší, tj. 22 až 29 % v porovnání s běžnou produkcí, tak tato úroveň neodráží zatím realitu provozu ekologické akvakultury, protože zatím v tomto segmentu teprve ověřují úroveň ochoty spotřebitelů pro bioprodukci z ryb.** Pokud se však podaří společnosti Štičí líheň ESOX prodávat bio-produkci z ryb řádově o ¼ až 1/3 draž v porovnání s běžnými konvenčními produkty, tak bude možné považovat tuto cenovou hladinu za referenční ve smyslu toho, kolik jsou čeští spotřebitelé ochotni akceptovat za bio produkci. Náklady navíc by pak mohly být relevantní pro případné stanovení kompenzačních plateb provozovatelů ekologické akvakultury. Identifikovaný cenový rozdíl neodpovídá realitě ekonomického fungování v režimu EA, proto je potřeba větší obezřetnosti při interpretaci a identifikaci potenciálního dopadu na spotřebitele v ČR. Společnost Štičí líheň ESOX má už v Praze nasmlouváno několik restaurací, které chtějí pouze bio-produkty. Tyto restaurace zjistily, že ESOX je jediný větší podnik, který by mohl dodávat svou bioprodukci. **Co se týká finální ceny bioprodukce, tak jsou teprve ve fázi, kdy zatím jen mapují, kolik je trh schopen a ochoten akceptovat.** Zatím se jim jeví jako perspektivní cena za bioprodukci přibližně 30 až 50 % nad cenou u konvenčně chovaného kapra. Nicméně je to stále na úrovni předběžného odhadu, protože v tomto segmentu teprve začínají a celkově se jedná o novou záležitost pro chovatele ryb i spotřebitele v ČR.

Podle řízených rozhovorů se zástupci akademické sféry i názoru expertů na akvakulturu z neziskové sféry a expertů v řešitelském týmu tohoto projektu je tudíž **důležité po zvládnutí technické přípravy ekologického provozu akvakultury mít dobře nastavený marketing a v ideálním případě doprovázený i „příběhem ryby“ při jejím prodeji.** Tímto se dá dobře reagovat

na specifické požadavky spotřebitelů preferujících bio produkci. Jak uvádí i švýcarský Výzkumný ústav ekologického zemědělství (FiBL, 2025), tak v případě ekologické akvakultury není dostatečný jen idealismus a entuziasmus producentů, protože „*klíčovým faktorem, který zaručuje úspěšný růst, je však trh, a tedy uvědomělý zákazník, který se rozhodne nakupovat vysoce kvalitní produkty z ekologické akvakultury*“. **Při plánování EA produkce je tudíž potřeba již od počátku přemýšlet o nastavení jiné formy marketingu a zacílení své produkce na trhu.** Tento přístup dokládá i redaktorka Mahlerová (2025) ze zpravodajského a analytického portálu Forbes, ve kterém poukázala na příkladu českých farmářů, že „eko“ a „bio“ se nejlépe prodává s příběhem a zároveň je nutné začít se zákazníky komunikovat i jinak než přes malé prodejny či stánky na městských trzích. Farmáři s bioprodukcí se snaží diverzifikovat svůj prodej a využívají online giganty, aby výrazně rozšířili svou zákaznickou základnu. **Velmi dobré zkušenosti v ČR jsou v případě portálu Scuk.cz nebo Rohlik.cz.** V případě Scuk.cz se jedná o komunitní online farmářské tržiště spojující malé tuzemské farmáře a výrobce přímo s koncovými zákazníky. Nejedná se o klasický e-shop s vlastním skladem – Scuk funguje jako propojovací platforma, která umožňuje nákup čerstvých a kvalitních potravin z lokálních zdrojů. Portál Rohlik.cz je český online supermarket, provozovaný společností Velká pecka s.r.o., založený v roce 2014 a sídlící v Praze. Kombinuje rozsáhlý sortiment, farmářskou kvalitu, pohodlné a rychlé doručení, výhodné ceny a zákaznickou orientovanou službu. Je součástí rostoucí evropské e-grocery skupiny, která se dynamicky rozšiřuje i mimo ČR (viz výše např. v Rakousku přes Gurkerl.at).

Potenciální dopady EA na spotřebitele dle řízených rozhovorů na úrovni produkčních podniků

Před dílčím zhodnocení poznatků z řízených rozhovorů je vhodné uvést obecnou premisi, která v rozhovorech často zaznívala napříč jednotlivými typy podniků, tj. že „*trh by neakceptoval zvýšenou cenu bio-ryby, tudíž se tato produkce pro nás nevyplatí*“. Nicméně z kontextu popsaného ve výše uvedených kapitolách je nezbytné zdůraznit, že v **produkce EA však není určena obecně pro „trh“, ale pouze pro vybrané segmenty trhu** spotřebitelů, navíc s poměrně jasným geografickým odlišením (dle koupěschopné poptávky ve větších městech – viz zkušenosti Rakousko).

Níže uvádíme ve stručnosti hlavní poznatky týkající se odhadu potenciálních dopadů na spotřebitele podle různých typů hospodaření:

- **Rybníkářství**

Pro české rybníkářství měl s ohledem na výše identifikované cenové relace v Rakousku a stávající zkušenosti v ČR velmi dobré odhady ředitel Rybářského sdružení ČR, který odhadl rozdíl primárně v ceně u kapra přibližně o 50 až 75 % výše v porovnání s konvenční produkcí (tj. cca 6 až 7 EUR/kg za biokapra v porovnání s běžnou cenou 4 EUR/kg u prvovýrobců).

Rybářské podniky rovněž různě reflektovaly případný dopad na zvýšení ceny produkce s ohledem na potenciální podíl EA na celkové produkci podniku. Některé rybářské podniky nemají vhodné rybníky pro ekologický chov (viz výše typologie vhodných rybníků), a proto by museli zásadně změnit fungování celé své soustavy rybníků, což by bylo ekonomicky naprosto nepřijatelné. U rybářských podniků, které však disponují určitými vhodnými lokalitami, tak byl odhadnut jako nejreálnější podíl EA produkce 5 % na celkové produkci podniku a odhad zvýšení ceny kapra přibližně o 20 až 50 %, což by odpovídalo současné „experimentální“ realitě společnosti Štičí Líheň ESOX. V případě pstruha by však navýšení ceny bylo výrazně vyšší s ohledem na přísné požadavky pro obsádku a také nutnost využívání biokrmiv v provozu EA, které mají významný nákladový podíl v ekonomice chovu pstruha. Nicméně tyto cenové úrovně by se už týkaly samotného provozu EA (požadavky na krmiva, obsádka atd.) a nejsou v nich tudíž započítány potřebné investice týkající se sedimentačních nádrží. Dále je nutné doplnit, že i při této cenové úrovni zatím rybářské podniky nezvažují jiné obchodní modely svého fungování, což by bylo pro provoz EA na mikroekonomické úrovni vždy likvidační.

- **RAS – posouzení k chovu ryb**

RAS nejsou uznány pro EA, tudíž pro hodnocení odhadu dopadu na spotřebitele není aktuálně relevantní.

- **Průtočné systémy**

Zástupci podniků provozujících průtočné systémy a produkující zejména pstruha duhového nebo sivena amerického potvrdili, že by jednoznačně byla produkce ovlivněna navýšením ceny vstupů. Zejména v případě biokrmiv, která jsou dražší v porovnání s konvenčními krmivy přibližně o 40 až 60 %, by tudíž dopad na zvýšení ceny byl v řádu desítek procent. Nicméně i u tohoto systému je také důležité reflektovat polohu daných průtočných systémů pro splnění základní podmínky provozu EA a zároveň mít dobře promyšlený obchodní model. Některá pstruhařství např. v jižních Čechách nepotřebují lepší marketing, protože veškerou svou produkci jsou schopny prodat v dané lokalitě, a dokonce i mimo krajské město. Jakékoliv další

požadavky na změny v jejich systému produkce nejsou proto nijak očekávány.

- **Produkce koryšů**

Jak je již uvedeno výše, tak produkcí koryšů (Biokrevet) se v ČR zabývá pouze společnost Pure Shrimp využívající Biofloc technologii, která by měla být správně uznána a explicitně uvedena i v Nařízení EU jako technologie vhodná pro produkci v režimu EA. V tomto smyslu jejich aktuální ceny biokrevet by se nijak dále neměnily a lze je jen srovnávat s cenou běžně dostupných krevet z dovozu. Jejich cena začíná přibližně na 1600 Kč/kg za menší krevety a 2000 Kč/kg za větší krevety, a tyto ceny jsou vyšší přibližně o 33 až 66 % v porovnání s krevetami z dovozu. Cenový rozdíl je tudíž stále velmi vysoký, nicméně jejich obchodní model je jasně cílený na specifické prodejny a vybrané restaurace v Praze, tudíž veškerou dosavadní produkci jsou schopni na trhu prodat, a naopak potřebují zvýšit produkční kapacitu podniku, neboť poptávka je stále vysoká. Svou produkci prodávají jako špičkové prémiové zboží, které zároveň i mají v perfektním balení, které je vizuálně hezké a pro zákazníky atraktivní.

4. Analýza dopadu cílů strategií EU zahrnujících tematiku ekologické akvakultury v ČR

V této kapitole je zaměřena pozornost na hodnocení dopadu cílů strategií EU týkajících se EA ve třech dílčích kapitolách. V kapitole 4.1 je pozornost zaměřena na analýzu dopadu cílů Zelené dohody pro Evropu a na ni navazujících strategií na sektor akvakultury v ČR (tj. zejména (Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy). V kapitole 4.2 jsou posouzeny možnosti rozšíření ekologické akvakultury z pohledu existujících a potenciálních bariér. V poslední podkapitole 4.3 se sestavena analýza dopadů na sektor akvakultury v případě implementace EA v ČR, přičemž zvláštní důraz je kladen také na ekonomické vyčíslení možností rozšíření podpory EA.

4.1 Analýza dopadu cílů Zelené dohody pro Evropu a na ni navazujících strategií na sektor akvakultury v ČR

V porovnání s jinými sektory nebo dílčími segmenty určitých sektorů (tj. průmysl, doprava, zemědělství) má sektor akvakultury a zejména pak EA výrazně větší manévrovací prostor při strategickém plánování dalšího vývoje. Hlavním důvodem jsou stanovené cíle, které ovlivňují tematiku EA spíše nepřímo, a pokud se jedná o explicitní vyjádření daného strategického dokumentu k tématu EA, tak kvantifikovatelné cíle s pevným časovým rámcem jsou spíše ojedinělé. Z tohoto důvodu lze v analýze zvažovat pouze určité scénáře možného vývoje a zejména pak varianty rozvoje EA v české akvakultuře.

S ohledem na míru strategického významu a stanovené cíle (přímé i nepřímé) je sestavena tabulka 4.1, ve které jsou prezentovány ve stručné podobě klíčové souvislosti, které mají vazbu na rozvoj EA v České republice. V následující části jsou detailně vyhodnoceny klíčové implementační parametry, které vyplývají z daných strategických dokumentů. Obecně však lze konstatovat, že všechny hodnocené strategické dokumenty jsou zacílené zejména na vytvoření příznivého politického, finančního a do určité míry i společenského rámce, který bude základem pro potenciální rozvoj EA. Hlavní prezentovaná témata ve všech dokumentech však často představují obecné teze, na kterých je celospolečenská shoda (např. snižování emisí, ochrana biodiverzity, posilování důvěry spotřebitelů v udržitelné potraviny a rozvoj venkova), nicméně v případě problematiky ekologického chovu ryb s příslušnými certifikacemi se některé teze spíše mívají účinkem. Tyto aspekty jsou ve větším detailu vyhodnoceny dále v textu této podkapitoly.

Z tabulky 4.1 jednoznačně vyplývá, že nejdůležitějším strategickým dokumentem ve vazbě na možné identifikování reálných dopadů rozvoje EA, je Strategie od zemědělce ke spotřebiteli (Farm to Fork Strategy – viz Evropská komise, 2020b).

Tabulka 4.1: Přehled strategií EU zahrnujících tematiku EA a stanovené záměry a cíle

Datum schválení	Název strategického dokumentu	Stanovené záměry a cíle ve vazbě na EA
11.12.2019	Zelená dohoda pro Evropu	<i>Žádný specifický cíl pro EA není stanoven.</i>
20.05.2020	Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 Navrácení přírody do našeho života	<i>Žádný specifický cíl pro EA není stanoven.</i> <i>Pozn.: Jsou stanoveny kvantifikovatelné cíle pro zemědělské hospodaření (tj. snížení používání chemických pesticidů a zajištění zemědělské plochy s vysoce rozmanitými krajinnými prvky) a dále zvýšit podíl ekologické zemědělství na 25 % zemědělské půdy v EU)</i>
20.10.2020	Strategie od zemědělce ke spotřebiteli	- Nekvantifikovaný cíl, tj. výrazné rozšíření ekologického rybního chovu s výchozí základnou cca 6 % akvakultury v EU <i>Pozn.: Pro ekologické zemědělství stanoven podíl +25 % do roku 2030.</i> - Snížit o 50 % prodeje antibiotik pro hospodářská zvířata včetně akvakultury
25.03.2021	Akční plán pro podporu ekologické produkce	- Komise doporučuje členským státům, aby nárůst podílu EA zahrnuly mezi cíle svých revidovaných VNSPA; - EK stanovuje, že Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (ENRAF) by měl být použit na podporu udržitelných postupů v oblasti akvakultury, jako je ekologická produkce; - EK podporuje od roku 2022 výzkum a inovace pro posílení EA (např. v tématech alternativních zdrojů živin, chovu a dobrých životních podmínek zvířat v akvakultuře, podpora investic do přizpůsobených polykultur a multitrofických akvakulturních systémů, podpora činnosti líhní).
12.05.2021	Strategické zásady pro udržitelnější a konkurenceschopnější akvakulturu EU na období 2021 až 2030	- Důraz kladen primárně na udržitelnou akvakulturu a kontext modré ekonomiky; - V rámci územního plánování by se vždy mělo zajistit provádění příslušných právních předpisů EU a měly by se vyhradit zvláštní oblasti pro ekologickou akvakulturu; - Důraz na EA v rámci parametrů ekologické transformace.

Zdroj: vlastní zpracování dle Evropská komise (2019), Evropská komise (2020a), Evropská komise (2020b), Evropská komise (2021a), Evropská komise (2021b)

Zelená dohoda pro Evropu

Strategie Zelená dohoda pro Evropu (*European Green Deal*) představuje v současnosti nejvýznamnější dlouhodobý strategický dokument EU, který stanovuje velmi ambiciózní cíle týkající se klimatické neutrality do roku 2050 a pevně definovanými parametry dílčího posunu ve snižování skleníkových plynů do roku 2030 (tj. alespoň o 55 % v porovnání s výchozí základnou v roce 1990). Definuje řadu kvantifikovatelných cílů zejména v průmyslu, energetice, dopravě i zemědělství.

Z pohledu sektoru akvakultury však nejsou v tomto dokumentu stanovené žádné kvantifikovatelné cíle či specifické indikátory. Naopak lze identifikovat spíše faktory a vlivy, které bude nutné reflektovat. Nejpodstatnější souvislosti jsou pak definovány ve vazbě na nutné kroky týkající se ekologické transformace a její vliv na spotřebitelskou politiku, zejména tehdy plánovanou přípravu Strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“. Výchozí teze ovlivňující ekologickou transformaci a potažmo i EA je následující.

Zelená dohoda pro Evropu (Evropská komise, 2019, str. 12)

„Produkce potravin i nadále znečišťuje ovzduší, vodu a půdu, přispívá k úbytku biologické rozmanitosti a změně klimatu a spotřebovává nadměrné množství přírodních zdrojů, přičemž významná část potravin se vyplývá. Spotřeba nekvalitních potravin současně přispívá k obezitě a nemocem, jako je rakovina.“

Výše uvedenou tezi lze tudíž vnímat jako východisko pro další strategické dokumenty, které významným způsobem formují rozvoj a základní parametry EA. Strategie Zelená dohoda pro Evropu zároveň již počítala s vytvořením **návazné strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“**, jejímž prostřednictvím se měla začít řešit široká diskuse klíčových subjektů ohledně různých fází potravinového řetězce a nutnosti zpracovat postupy a parametry udržitelnější politiky v oblasti potravin, což je důležité zejména pro zemědělce a rybáře.

V případě Zelené dohody pro Evropu je však možné v roce 2025 konstatovat, že stále **existují značné rozdíly ve vnímání zemědělců a rybářských podniků z pohledu ekologické produkce**. Ačkoliv se v tomto strategickém dokumentu na str. 12 explicitně uvádí, že *„díky zacílení na výkon místo na soulad by v rámci opatření, jako jsou například ekorežimy, zemědělci měli být odměňováni za lepší výkon v oblasti životního prostředí a klimatu, např. za řízení a uchovávání uhlíku v půdě a za lepší hospodaření s živinami, které zvyšuje kvalitu vod a snižuje množství emisí“*, příklad, kdy ekologické zemědělství i široká podpora různých agroenvironmentálních opatření má již pevné místo v SZP EU, tak **EA stále nemá žádnou finanční odměnu za lepší výkon v oblasti životního prostředí**.

Přitom jak vyplývá z Nařízení EU o ekologické produkci a označování ekologických produktů, tak i pro EA jsou pevně stanovené parametry pro hospodaření, které definuje i Zelená dohoda pro Evropu na str. 12, tj. že „*strategické plány budou muset odrážet zvýšenou úroveň ambicí, pokud jde o výrazné omezování množství použitých chemických pesticidů, hnojiv, antibiotik a rizik s nimi souvisejících*“. Z uvedeného vyplývá, že **akvakultura by měla co nejvíce reflektovat ekologickou transformaci**, ale dosud **pro režim fungování EA nejsou vytvořeny žádné významnější podpůrné mechanismy nebo finanční kompenzace**, které jsou již standardní pro ekologické zemědělství.

Přímý vliv „Zelené dohody pro Evropu“ k akvakultuře je definován na str. 14, a předpokládá se, že „*v rámci společné rybářské politiky budou pokračovat práce směrem k omezení potenciálního negativního dopadu rybolovu na ekosystémy, zejména v citlivých oblastech*“. Nicméně negativní dopady rybolovu na ekosystémy se netýkají vnitrozemské akvakultury v ČR, ale spíše mořského rybolovu, pro který tento strategický dokument zdůrazňuje nutnost podpory udržitelné „modré ekonomiky“. Bohužel však není explicitně konstatováno, že příklad české akvakultury může v tomto směru částečně kompenzovat negativní dopady mořského rybolovu na příslušné ekosystémy, protože v českém případě se jedná o extenzivní a obnovitelné formy chovu sladkovodních ryb s dlouhodobou tradicí.

Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: Navrácení přírody do našeho života (Evropská komise, 2020a)

Tato strategie se přímo českého produkčního rybářství netýká a rovněž nestanovuje ani žádné konkrétní cíle či parametry pro fungování EA. Primárním cílem této strategie ve vazbě na akvakulturní či mořskou biologickou rozmanitost je především **snížení tlaku na volně žijící populace ryb, k čemuž by měla přispět obnova ekosystémů**. Proto jsou cíle nastaveny zejména ve vazbě na území moří, které má být chráněno (30 % do roku 2030) a obnova 25 000 km volně proudících řek (včetně posílení mokřadů). V případě obnovy sladkovodních ekosystémů a přirozených funkcí řek (Evropská komise, 2020a, str. 12 a 13) **je stanoven kvantifikovaný cíl nutnosti dosáhnout do roku 2030 nejméně 25 000 km obnovených řek na volně tekoucí řeky** prostřednictvím odstranění primárně zastaralých překážek a obnovy záplavových území. Jedná se tudíž o faktickou implementaci rámcové Směrnice o vodách (*Water Framework Directive*) a návrhů na obnovu kontinuity vodních toků.

Dále jsou v této strategii (viz str. 8) stanovené kvantifikovatelné cíle ve vazbě na zemědělské hospodaření, tj. snížit do roku 2030 celkové používání a riziko chemických pesticidů o 50 % a do roku 2030 snížit používání vysoce rizikových pesticidů o 50 %. Zároveň také strategie stanovuje, že je nutné vrátit zpět nejméně

10 % zemědělské plochy s vysoce rozmanitými krajinnými prvky, aby se poskytl prostor pro volně žijící živočichy, rostliny, opylovače a přirozené regulátory škůdců. Pro ekologické zemědělství se stanovil limit v rozsahu poskytovaných pracovních míst v přepočtu na hektar, kterých by mělo být o 10–20 % více v porovnání se situací u konvenčních zemědělských podniků. Aby bylo možné tohoto cíle dosáhnout, tak strategie jasně stanovuje, že do roku 2030 musí být nejméně 25 % zemědělské půdy v EU obděláváno ekologicky. Jedná se však o parametry ekologického zemědělství a nikoliv ekologické akvakultury. **Vazba na potenciál či limity rozvoje EA v ČR tudíž u této strategie není.**

Strategie od zemědělce ke spotřebiteli (Evropská komise, 2020b)

Strategii od zemědělce ke spotřebiteli lze považovat za nejvýznamnější ze všech strategických dokumentů na úrovni EU, a to z důvodu nejvíce relevantních rámcových cílů stanovených přímo pro EA. Tato strategie sice nekvantifikuje žádné specifické cíle pro rozvoj EA, nicméně stanovuje následující:

- a) v návaznosti na zvýšení podílu ekologického zemědělství o 25 % do roku 2030, také „výrazně rozšířit ekologický rybí chov“, jehož výchozí základna je na cca 6 % v době schválení Strategie od zemědělce ke spotřebiteli v roce 2020 (viz Evropská komise, 2020b, str. 11)
- b) druhým relevantním kvantifikovaným cílem je snížit o 50 % prodeje antibiotik pro hospodářská zvířata včetně akvakultury (viz Evropská komise, 2020b, str. 10)

Ad a) Cíl výrazně rozšířit ekologický rybí chov

Vzhledem k tomu, že v rámci všech strategií nejsou poskytnuty detailnější statistiky týkající se nejen celkové produkce akvakultury, ale také dílčích podílů EA v rámci jednotlivých států, tak by bylo možné se mylně domnívat, že by státy EU měly strategicky směřovat k výši podílu produkce EA alespoň v intervalu 6 % (tj. výchozí stav v roce 2020) až 25 % (maximalisticky možný limit v návaznosti na stanovený cíl pro ekologické zemědělství). Ani jedno číslo však není relevantní pro reálné stanovení možných cílů rozvoje EA nejen v ČR, ale i v ostatních zemích EU vyjma několika málo výjimek států (např. Irsko, Itálie, Nizozemí, Německo, příp. Litva a Slovinsko), které výchozí úroveň již výrazně překračují. Je však potřebné znát detailní statistický kontext výše uvedených údajů.

V kapitole 2.1 této zprávy jsou hodnoceny kontextově stav i vývoj nejen celkové produkce akvakultury, ale také EA v rámci jednotlivých zemí. Podle posledních dostupných údajů **za rok 2023 dosáhl podíl produkce EA již dokonce 10 %** (tj. zvýšení podílu o 4 % v porovnání s výchozím stavem roku 2020), nicméně

dominantní podíl 86 % na produkci EA si ze všech 27 členských států EU zachovávají pouze 3 země, tj. Irsko, Itálie a Nizozemí. **Pokud odečteme produkci EA těchto tří dominantních producentů EA, tak podíl produkce EA na celkové produkci u ostatních zemí EU vychází již pouze na 1 % a nikoliv 10 %.** Tento poznatek je zcela zásadní pro formulování reálných cílů rozvoje EA i v rámci ČR, která v této tematice se nachází teprve v prvopočátku možného rozvoje této tematiky.

V rámci kapitoly 3.1 je hodnocen současný stav a potenciál akvakulturní produkce v ČR, přičemž dle tabulky 3.1 rovněž vyplývá i roční produkce tržních ryb na úrovni cca 18 700 tun ročně, přičemž k chovu ryb je využito více než 41 tisíc ha rybníků. **Pro stanovení reálného cíle možné produkce EA v ČR bude nezbytné nejdříve zmapovat situaci produkčních rybníků a dále identifikovat vhodné lokality pro rozvoj EA.** Taková studie následně poskytne nejen detailnější pohled na produkční potenciál, ale usnadní i diskusi se zástupci rybářských podniků pro rozvoj tematiky EA. Jak již vyplynulo z předchozích kapitol, tak EA není možné provozovat na jakémkoliv rybníku, ale pouze na vybraných rybnících, které nebudou moci být zatíženy potenciálním externím znečištěním. Dalším nutným faktorem rozvoje EA je také samotná ochota rybářských podniků zvážit možnosti rozšíření spektra své produkce o bioprodukci a zejména si část svého obchodního modelu přeorientovat na vybrané segmenty trhu. Tyto dva parametry, tj. identifikovaný produkční potenciál EA v ČR a míra ochoty příslušných rybářských podniků pro EA, budou vstupovat do finálního stanovení reálných cílů rozvoje EA pro časový horizont 2030 a dále.

Podle názoru zhotovitele je vhodné při dalších diskusích nejen se zástupci českého rybářského sektoru, ale i s pracovníky Evropské komise možné zvažovat úroveň přibližně 0,2 až 0,5 % podílu produkce EA (cca 37 až 94 tun) v horizontu roku 2030 za předpokladu, že se intenzivně zahájí systematická podpora této tematiky částečně ještě v současném programovém období 2021–2027, a zejména pak v příštím programovém období 2028–2034. Výše uvedený podíl 0,5 % se může jevit nízký, nicméně **stále existuje řada bariér v této tematice, které bude nutné dále řešit** (viz kapitola 4.2). Následující **období do roku 2030 by tudíž mělo být označováno jako startovací pro rozvoj EA v ČR**, protože nejde jen o kapacitu a potenciál produkce EA, ale zároveň o nastavení obchodních modelů pro vybrané segmenty trhu. Pokud by se v letech 2026 až 2029 podařilo EA nastartovat úspěšně, tak by bylo možné po roce 2030 stanovovat výrazně ambicióznější cíle.

Ad b) Cíl snížit o 50 % prodeje antibiotik pro hospodářská zvířata včetně akvakultury

Tento cíl⁸ nepředstavuje pro české rybářství žádný zásadní problém. Antimikrobiální látky v akvakultuře zahrnují přípravky, které jsou určené k prevenci nebo léčbě infekčních onemocnění ryb a dalších vodních organismů (např. antibiotika, antimykotika, antiparazitika a dezinfekční prostředky). Podle diskusí se zástupci akademického sektoru se v českém produkčním rybářství používají tyto látky jen velmi omezeně, a to buď ve formě krmiva nebo přidáváním do vody, ale podléhá to relativně přísným pravidlům. Navíc české rybníkářství představuje formu extenzivních systémů s nízkou hustotou ryb oproti intenzivním chovům pstruhů nebo lososů v zahraničí, a proto je tlak na léčiva menší.

V českém produkčním rybníkářství (tedy hlavně při chovu kapra a dalších druhů v rybnících) v porovnání s intenzivními systémy (průtočné, poloprůtočné či RAS) je používání antimikrobiálních látek poměrně nízké a podléhá přísným pravidlům. Rybníky fungují jako extenzivní systémy s nižší hustotou obsádky v porovnání s intenzivními chovy pstruhů nebo jiných ryb (např. v RAS), a proto je tlak na léčiva výrazně menší.

Akční plán pro podporu ekologické produkce (Evropská komise, 2021a)

Akční plán pro podporu ekologické produkce má především implementační a procesní charakter, protože zpřesňuje způsoby, jejichž prostřednictvím by mělo být dosaženo hlavních strategických cílů.

Hlavním bodem tohoto akčního plánu je doporučení Evropské komise (2021a, str. 4), aby členské státy „zahrnuly nárůst podílu ekologické akvakultury mezi cíle svých revidovaných víceletých vnitrostátních strategických plánů pro akvakulturu“. Přičemž se v akčním plánu dále předpokládá, že ENRAF by měl být použit právě na podporu ekologické produkce a také obecně i na podporu udržitelných postupů v akvakultuře. Pro zahrnutí smysluplného strategického rámce rozvoje EA v rámci aktualizované VNSPA však bude nutné, aby ŘO OPR:

- identifikoval maximální možný produkční potenciál EA v ČR prostřednictvím mapování vhodných lokalit rybníků v ČR;
- vyhodnotil produkční potenciál i dalších systémů produkce vhodných pro rozvoj EA, tj. produkční potenciál vhodných lokalit pro průtočné

⁸ Viz Evropská komise, 2020b, str. 10: „Antimicrobial resistance (AMR) linked to the excessive and inappropriate use of antimicrobials in animal and human healthcare leads to an estimated 33,000 human deaths in the EU/EEA every year²¹, and considerable healthcare costs. The Commission will therefore take action **to reduce overall EU sales of antimicrobials for farmed animals and in aquaculture by 50% by 2030**. The new Regulations on veterinary medicinal products and medicated feed provide for a wide range of measures to help achieve this objective and promote one health. “

a poloprůtočné systémy, produkce koryšů v ČR (zejména krevet) v horizontu 2030 a dále;

- připravil systém podpory EA v rozlišení na investiční (jednorázové investice nutné pro zahájení ekologického chovu ryb) a provozní (kompenzační platby);
- pečlivě zkoordinoval stávající certifikace týkající se ekologických přístupů k chovu ryb a rovněž podporoval různé formy marketingu, které vyžaduje zvláště konvenční akvakulturní produkce a ekologická produkce;
- kontinuálně podporoval vědecko-výzkumné aktivity a inovace pro posílení EA, tj. identifikace alternativních zdrojů živin, možnosti změny v chovu a welfare, podpora činnosti líhní v ekologickém režimu.

Ve vazbě na ekologické zemědělství je zajímavé poukázat na tvrzení (Evropská komise, 2021a, str. 1), že se podílí 8,5 % na celkové využívané zemědělské půdě v EU v roce 2019, přičemž dochází ke kontinuálnímu nárůstu tohoto podílu v čase. Akční plán na str. 3 dokonce dále odhaduje, že „i kdybychom jen pokračovali v tom, co již děláme, mohl by podle některých zdrojů podíl využívání zemědělské půdy ze strany ekologického zemědělství do roku 2030 dosáhnout 15 % až 18 %. Cíl 25 % naše ambice výrazně zvyšuje“. Z uvedeného vyplývá, že stanovené cíle EU výrazně převyšují stávající trendy a předpokládá se proto, že členské státy budou ještě více aktivní v podpoře ekologického zemědělství. Tento přístup se fakticky bude promítat i do segmentu EA, kdy Evropská komise bude stanovovat ambiciózní cíle a zároveň bude očekávat od členských států aktivizaci příslušných procesů. V tomto smyslu je výčet výše uvedených odrážek zásadní pro potenciální nastartování EA i v ČR v širším měřítku.

Zároveň je však vhodné poukázat na tvrzení v akčním plánu (viz Evropská komise, 2021a, str. 1), že „ekologičtí zemědělci jsou průkopníky budoucího udržitelného zemědělství“. Toto tvrzení nelze aplikovat pro českou akvakulturu, tj. že by ekologické rybářské podniky byly průkopníky budoucí udržitelné akvakultury, protože již v současné době jsou stávající přístupy českého produkčního rybářství plně v souladu s prvky udržitelné akvakultury a existuje k tomu i samostatná certifikace, kterou koordinuje Mendelova univerzita v Brně. Z výše uvedeného vyplývá evidentní budoucí významná role ŘO OPR v rámci koordinace stávajících přístupů a certifikací k tématům ekologického i udržitelného chovu ryb.

Strategické zásady pro udržitelnější a konkurenceschopnější akvakulturu EU na období 2021 až 2030 (Evropská komise, 2021b)

Tento strategický dokument se problematiky EA týká spíše omezeně a nestanovuje žádné konkrétní kvantifikovatelné cíle v této tematice. Hlavní důraz je kladen zejména na prvky udržitelného chovu ryb v návaznosti na dlouhodobé posilování

modré ekonomiky. Důraz na EA je kladen zejména v rámci parametrů ekologické transformace sektoru a částečně také důraz na tzv. environmentální výkonnost odvětví akvakultury. Přímou se stanovuje na str. 12, že by se mj. mělo řešit **„prosazování rozvoje ekologické akvakultury a dalších akvakulturních systémů s menším dopadem na životní prostředí, jako jsou energeticky účinné recirkulační akvakulturní systémy či integrované multitrofické akvakulturní systémy (IMTA) a prosazování diverzifikace zaměřené na druhy nižších trofických úrovní (měkkýše a další bezobratlé živočichy, řasy a býložravé ryby)“**. Jedná se však o jeden ze třinácti bodů, jejichž prostřednictvím Evropská komise plánuje posilovat environmentální výkonnost odvětví akvakultury v EU. Příklad českého produkčního rybářství a jeho extenzivní charakter lze jednoznačně vnímat jako celkově pozitivní ve vazbě na posilování akvakultury s minimálními dopady na životní prostředí a zároveň plnící řadu mimoprodukčních funkcí ve vazbě na fungování ekosystémových služeb v krajině.

Pro další formování EA v ČR však vyplývá z tohoto strategického dokumentu na str. 4 úkol pro Ministerstvo zemědělství, tj. „v rámci územního plánování by se vždy mělo zajistit provádění příslušných právních předpisů EU a měly by se **vyhradit zvláštní oblasti pro ekologickou akvakulturu a produkci měkkýšů**“. Tento úkol tudíž dále zesiluje význam výše uvedeného dílčího závěru, který se týká nutnosti zmapování produkčního potenciálu EA v ČR a identifikace vhodných lokalit pro režim EA. Územní plánování pak může plnit významnou úlohu při stanovování pravidel v rámci daných lokalit i jejich bezprostřední blízkosti ve vazbě na ochranu životního prostředí. Nejdříve však musí být příslušné lokality vhodné pro rozvoj EA zmapovány a identifikovány. Prosadit v praxi, aby byly evidovány v územních plánech jako rybníky se zvýšenou ekologickou funkcí však může být časově i procesně poměrně náročné. Celkovou náročnost celého procesu však bude možné posoudit, jakmile budou tyto lokality zmapovány.

4.2 Posouzení možnosti rozšíření ekologické akvakultury – existující a potenciální bariéry

V této kapitole je věnována pozornost analýze existujících nebo potenciálních bariér, které mohou mít významný vliv na plnění cílů stanovených ve strategických dokumentech EU k tematice EA. Z předchozí kapitoly vyplývá, že Evropská komise bude klást čím dál **větší důraz na rozvoj EA, nicméně k tomu nejsou (alespoň zatím) stanoveny žádné kvantifikovatelné cíle. Z pozice ČR je tudíž nutné zahájit potřebné kroky k nastartování EA a usnadnit co nejvíce podmínky pro její fungování**. Z tohoto důvodu je v této kapitole kladen důraz na vyhodnocení jednotlivých podmínek stanovených v klíčové legislativě pro EA,

a to zejména při reflexi empirického šetření se zástupci různých typů rybářských podniků a odborné sféry. Jedná se o tyto dokumenty:

- Specifikace a přehled detailních dílčích kritérií pro ekologickou akvakulturu dle Nařízení Rady (EU) č. 2018/848;
- Podrobná pravidla týkající se intenzity chovu dle Prováděcího Nařízení Komise (EU) 2020/464.

Již v kapitole 2.3 této zprávy zhotovitel upozornil na některé problematické souvislosti v nastavení podmínek EA dle výše uvedené legislativy. Zejména pak lze upozornit na kritické připomínky ze strany Rybářského sdružení ČR, které prezentoval její zástupce již v roce 2022 v Evropském parlamentu. Jedná se o technicky podložené problémy (tj. nepoužívání hormonálně řízené reprodukce, vyšší nákladovost produkce EA, spolehlivost dodávek bio-krmiv apod.) a marketingové riziko (srozumitelnost pro spotřebitele).

Zároveň je vhodné upozornit i na **kritické připomínky politické sféry k nastavení podmínek EA v EU** (viz Rada EU, 2022). Je možné se právem domnívat, že nejen odborníci, ale také politici a rovněž i zástupci Evropské komise jsou si vědomi, že současné fungování EA v zemích EU není ideální, a dokonce lze u řady případů konstatovat, že je vysoce nestabilní, a to nejen z hlediska množství produkce, ale také z hlediska počtu zapojených podniků či nastavení dodavatelsko-odběratelských vztahů (viz kapitoly 2.1 a 2.2 této zprávy). Velmi kritické připomínky zformulovali i ministři zemí EU v rámci jejich zasedání Rady pro zemědělství a rybolov v Bruselu již 18. 7. 2022. Ministři proto vyzvali Evropskou komisi, „aby zvážila navržení **změny nařízení o ekologické produkci a označování ekologických produktů**, které v současné době umožňuje pouze certifikaci chovu korýšů a měkkýšů a chovu ryb, a to za velmi přísných podmínek. Některé sladkovodní, mořské a jiné systémy akvakultury dosahují vyšší environmentální výkonnosti, ale **v současné době na úrovni EU neexistuje žádný systém označování nebo certifikace udržitelných produktů** a nejsou stanoveny žádné podmínky, které by tyto typy akvakultury upřednostňovaly“ (Rada EU, 2022). Z tohoto prohlášení je zřejmé, že změna legislativy a stanovených podmínek je nutná, nicméně od té doby se příslušné nařízení ani prováděcí legislativa nijak nezměnily. Stále platí původní rámec a akvakulturní část pravidel je nadále v příloze II, část III nařízení 2018/848; prováděcí 2020/464 zůstává v účinnosti beze změn. To však neznamená, že by se Evropská komise problémy spojenými s praktickou realizací EA nijak nezabývala. Naopak, **Evropská komise publikovala v roce 2023 souhrnný dokument** (viz Evropská komise, 2023), **ve kterém se věnovala nejzásadnějším bariérám rozvoje EA, přičemž na základě různých výzkumných projektů poskytla argumentaci a vysvětlení pro určité striktní podmínky** stanovené ve výše uvedeném nařízení. Zároveň také v dokumentu uvedla, že změna daného nařízení

není v její kompetenci, což je sice pravdivé tvrzení, ale zároveň je nutné dodat, že Evropská komise je také jedinou institucí EU se zákonodárnou iniciativou, tudíž veškeré návrhy na nová nařízení či jejich úpravu jsou v její plné kompetenci.

V následující části textu jsou posouzeny jednotlivé podmínky a kritéria stanovená legislativou EU pro EA, přičemž je reflektováno nejen stanovisko Evropské komise (2023), ale také i další souhrnné podněty, které vyplynuly v rámci řízených rozhovorů se zástupci rybářských podniků i odborné sféry pro sektor akvakultury.

Tabulka č. 4.2: Kritéria EA – Obecné požadavky

Obecné požadavky na EA
Provozy se nacházejí v místech, která nejsou vystavena kontaminaci produkty nebo látkami, které nejsou povoleny pro použití v ekologické produkci, nebo znečišťujícími látkami, které by narušily ekologickou povahu produktů.
Ekologické a konvenční produkční jednotky jsou odpovídajícím způsobem odděleny v souladu s minimálními odstupy případně stanovenými členskými státy.

Posouzení možnosti rozšíření EA při plnění obecných požadavků

Obecné požadavky na EA představují výchozí základ pro koncipování příslušné produkce v rámci daného rybářského podniku. Jedná se o **zásadní omezení negativních externích vlivů**, které by mohly ovlivnit kvalitu EA produkce, a zároveň musí jít také o přísné oddělení EA produkce od konvenční akvakultury. Podle Evropské komise (2023) se jedná o obecný princip, který musí být zcela dodržen.

Z řízených rozhovorů se zástupci rybářských podniků vyplynul spíše všeobecný problém v možnostech zajistit kompletní eliminaci vnějších vlivů, které by mohly kontaminovat zejména kvalitu vody na přítoku (rybníky, průtočné i poloprůtočné systémy). Toto bylo potvrzeno i ze strany certifikovaného podniku pro bio produkci v ČR, která musí vznikat pouze v lokalitách, které jsou pro takový typ produkce vhodné a v rámci procesu certifikace pak i přesně určené. Stejně tak i manipulace s rybami v EA režimu musí být striktně oddělená. Vyjma několika málo výjimek (např. Klatovské rybářství nebo Blatenská ryba), tak téměř všichni oslovení zástupci rybářských podniků odmítají řešit oddělení své konvenční produkce ve prospěch bio-produkce.

Jak již však vyplynulo z předchozích kapitol, tak EA produkci není možné provozovat plošně na jakémkoliv rybníku, ale pouze ve vybraných lokalitách. **V tomto smyslu by si ŘO OPR měl provést zmapování vhodných lokalit v ČR pro zavedení EA, aby bylo možné následně stanovit, jaký je reálný produkční potenciál k EA.** Dle dosavadních zkušeností (viz společnost Štičí líheň ESOX) např. vyplývá, že v zastíněných lesních rybnících na cca 4 ha lze s ohledem na místní podmínky produkovat max. 2 tuny ryb, nikoliv maximální možný limit dle Nařízení (tj. 1,5 t / ha), což by bylo až 6 tun ryb. Tato zkušenost je důležitá

pro následné stanovení odhadu produkčního potenciálu pro EA v ČR. Reálné kapacity produkčního potenciálu by se následně mohly hodnotit a diskutovat s příslušnými zástupci rybářských podniků i s ohledem na potenciální finanční kompenzační náhrady za režim EA produkce (viz další kapitola).

Tabulka č. 4.3: Kritéria EA – Původ živočichů chovaných v akvakultuře

Původ živočichů chovaných v akvakultuře
Ekologická akvakultura je založena na chovu mladých jedinců pocházejících z ekologických líhní a z ekologických produkčních jednotek
Používají se místně chované druhy, Příslušnému orgánu nebo případně kontrolnímu orgánu či kontrolnímu subjektu se předloží doklady o jejich původu a ošetření
Vybírají se druhy, které jsou odolné a lze je produkovat, aniž by docházelo k významnému poškození populací žijících ve volné přírodě
<u>Pro účely plemenitby</u> mohou být do podniku přivezeni živočichové odlovení ve volné přírodě nebo pocházející z konvenční akvakultury pouze v řádně odůvodněných případech
Pro účely odchovu je odlov mladých jedinců pocházejících z akvakultury ve volné přírodě omezen na následující konkrétní případy (tj. larvy a mladí jedinci ryb nebo korýšů, kteří se přirozeným způsobem dostali do rybníků, do systémů oddělujících produkční jednotky od okolí a do ohrazených prostor při jejich napouštění)
<u>Pokud jde o plemenitbu</u> , použijí se tato pravidla: (a) nesmí se používat hormony a jejich deriváty; (b) jsou zakázány umělá produkce jednopohlavních linií jinak než ručním tříděním, indukce polyploidie, umělá hybridizace a klonování; (c) vybírají se vhodné linie.

Posouzení možnosti rozšíření EA při plnění kritérií k původu živočichů chovaných v akvakultuře

Evropská komise (2023, str. 14) si je plně vědoma skutečnosti, že hlavní chované druhy ryb jsou založeny na umělé reprodukci pomocí hormonální stimulace. Rovněž také **EK reflektuje i fakt, že některé druhy ryb se ve skutečnosti nemohou v zajetí rozmnožovat bez hormonální stimulace** (zejména amur bílý a tolstolobik). Nicméně EK zdůrazňuje, že EA je založena na ekologických principech a tím se prostě liší od konvenční produkce. Stanovené zákazy používání hormonů a indukované polyploidie jsou tudíž spojeny se základními principy ekologické produkce, kterými je omezení používání externích vstupů a respektování přirozených cyklů a zlepšení dobrých životních podmínek zvířat.

Podle zástupců akademické sféry **jde o problém zajištění násadového materiálu v rámci ekologické produkce**. EA se tudíž v případě kapra musí u rozmnožování řešit formou malých travnatých třecích rybníků (lidově nazývané „Dubíšáky“), ve kterých se kapři vytřou bez použití hormonálních přípravků, z jiker se plůdek vylíhne a následně se transferuje do větších rybníků. Tento způsob lze ještě zvažovat v případě lína, ale je to rizikovější proces, a u dravých druhů ryb – štika, candát, okoun. Násadový materiál by takto bylo možné připravit. Naopak nelze tento způsob provádět u býložravých ryb (viz výše amur bílý a tolstolobik),

které se v našich podmínkách přirozeně nevytírají a nelze je takto vůbec chovat. Rovněž nelze aplikovat u lososovitých ryb, které se však hormonálně nestimulují a chovají se jinými způsoby, tj. v průtočných systémech nebo RAS, a také nelze zvažovat u síhů, které jsou u nás omezené.

V rámci řízených rozhovorů se zástupci rybářských podniků byla shoda v tom, že **tato podmínka je zcela zásadní pro ekonomickou situaci produkce**, tudíž ji nelze aplikovat v řádu desítek procent produkce (míněno u středně velkých rybářských podniků), ale **jen v omezené míře a spíše experimentální formou v jednotkách procent**. Tímto způsobem by nebyla nijak zásadně omezena konvenční produkce a hlavní zdroj příjmů produkčních rybářských podniků.

Také je vhodné upozornit na špatný překlad původní anglické verze u této podmínky týkající se rozmnožování v oficiální české verzi Nařízení Rady (EU) 2018/848 zveřejněné v Úředním věstníku EU. V anglické verzi je konkrétně na str. 75 uvedeno následující: „3.1.2.2. *With regard to breeding, the following rules shall apply:*“, což je v české verzi na stejné straně zveřejněné v Úředním věstníku EU přeloženo jako „3.1.2.2. *Pokud jde o plemenitbu, použijí se tato pravidla:*“. Anglický pojem „**breeding**“ je však v kontextu dané části nařízení chápán jako **reprodukce (rozmnožování) a nikoliv plemenitba**, která představuje i podle oslovených zástupců z akademické sféry proces výběru, selekce, záměrné rozmnožování různých plemen ryb s cílem získání užitkových hybridů, jinými slovy ryb, které mají odpovídající kvalitu a dál už se nemnoží. Plemenitba představuje v praxi aplikovanou genetiku. Naopak reprodukce (rozmnožování) představuje již cílené aktivity spojené s akvakulturní produkcí a zpravidla jsou podpořeny uměle.

Zástupci rybářských podniků tímto překladem byli uvedeni v omyl, neboť většina z nich se plemenitbou ve své činnosti nezabývá, a tímto by danou podmínku splňovali. Jedná se však o formální chybu v anglickém překladu.

Tabulka č. 4.4: Kritéria EA - Výživa

Výživa
Živočichové jsou krmeni krmivem, které splňuje požadavky na výživu živočicha v různých stadiích jeho vývoje. Režimy krmení jsou koncipovány na základě priorit zdraví a dobré životní podmínky živočichů; vysoká jakost produktu včetně jeho nutričního složení; nízké dopady na životní prostředí
Rostlinné složky krmiva jsou z ekologické produkce a složky krmiva získané z vodních živočichů pocházejí z ekologické akvakultury nebo rybolovu
Konvenční krmné suroviny rostlinného nebo živočišného původu pouze v případě, že byly povoleny pro použití v ekologické produkci
Růstové stimulanty a syntetické aminokyseliny se nepoužívají
Expertní komentář zhotovitele: Na základě Liebigova zákona minima způsobuje zákaz syntetických aminokyselin nevyužitý potenciál ostatních živin, což způsobuje vyšší spotřebu krmiv a horší ekologickou stopu, i když je produkce formálně „ekologická“.

Posouzení možnosti rozšíření EA při plnění kritérií k výživě

Podle Evropské komise (2023) představují kritéria stanovená pro výživu spíše problém s dostupností certifikovaných biokrmiv než samotné jejich používání. S ohledem na tuto poměrně zřetelnou bariéru rozvoje EA proto vyvíjí další aktivity, které směřují k identifikaci alternativních krmných složek (bílkoviny a lipidy) pro akvakulturu, s důrazem omezení používání rybí moučky a rybího oleje při zachování dostatečné nutriční účinnosti krmiv pro ryby. Hlavní aktivity tak zatím směřují k podpoře výzkumných projektů v rámci programu Horizon k této tematice (např. projekt ORGANIC-PLUS (48) financovaný v rámci programu Horizont 2020).

Z realizovaných rozhovorů se zástupci rybářských podniků vyplynulo, že nastavené podmínky pro výživu jsou zásadní bariérou zejména v případě produkce lososovitých ryb (pstruh), u kterých je vliv nákladů spojených s krmivy na výslednou cenu produkce odhadován až na 80 %. V případě průtočných nebo poloprůtočných systémů představují požadavky na krmiva zásadní bariéru pro producenty k tomu, aby přenastavili svůj provoz na ekologický chov. Naopak v případě kapra je vliv na výslednou cenu produkce výrazně menší a odhaduje se nákladově přibližně na 20 až 30 %, tudíž celkový vliv výrazně dražších biokrmiv by u ekologické produkce kapra byl spíše v řádu několika procent. V případě kapra je výhodou, že jeho krmná dávka se ze 2/3 skládá z přirozené potravy v rybnících (zejména bentos, zooplankton, larvy komárů, hmyz spláchnutý do vody apod.).

Tabulka č. 4.5: Kritéria EA – Zdravotní péče – prevence nákaz

ZDRAVOTNÍ PÉČE – Prevence nákaz
Prevence nákaz je založena na udržování optimálních podmínek pro živočichy prostřednictvím vhodného umístění, přičemž se vezmou v úvahu mimo jiné druhové požadavky na dobrou jakost vody, průtok a výměnu vody, optimální strukturu zemědělských podniků, použití osvědčených chovatelských postupů a postupů řízení, včetně pravidelného čištění a dezinfekce prostor, vysoce jakostní krmivo, odpovídající intenzita chovu a výběr plemena a linie
Lze používat imunologická veterinární léčiva
Plán péče o zdraví zvířat obsahuje podrobný popis postupů k zajištění biologické bezpečnosti a prevence nákaz, včetně písemné smlouvy o zdravotním poradenství přiměřeném dané produkční jednotce uzavřené s kvalifikovanými poskytovateli služeb v oblasti zdravotní péče o živočichy pocházející z akvakultury, kteří budou hospodářství pravidelně navštěvovat nejméně jednou ročně
Systémy, vybavení a pomůcky akvakulturního podniku je nutno řádně čistit a dezinfikovat
Organismy, které biologicky znečišťují produkční vybavení a zařízení, se odstraňují výhradně fyzickými prostředky nebo ručně
Pro účely čištění a dezinfekce vybavení a zařízení lze použít pouze látky povolené pro použití v ekologické produkci
Ultrafialové záření a ozón lze používat pouze v líhních a odchovných zařízeních
Za účelem biologického tlumení výskytu ektoparazitů se dává přednost použití ryb-čističů a použití sladké vody, mořské vody a roztoků chloridu sodného
Expertní komentář zhotovitele: Použití ryb-čističů je aplikovatelné jenom v mořské akvakultuře. Ve sladkovodní akvakultuře se nepoužívají „ryb čističe“.

Posouzení možnosti rozšíření EA při plnění kritérií zdravotní péče

Stanovené podmínky týkající se zdravotní péče – prevence nálezů nejsou v podmínkách České republiky nijak problematické z hlediska jejich splnění ze strany rybářských podniků. Podniky zpravidla disponují interními plány péče, na kterých spolupracují s příslušným pracovištěm veterinární správy. Rovněž mají vypracovány i havarijní plány, které jsou důležité i např. v rámci průtočných systémů, a zároveň je důležité i proškolení zaměstnanců pro krizové situace. Tudíž celkově nejsou tyto podmínky nijak problematické a ve spolupráci s veterinární správou funguje jejich plnění zcela běžně.

Tabulka č. 4.6: Kritéria EA – Zdravotní péče – veterinární péče

ZDRAVOTNÍ PÉČE – Veterinární péče
Nákazy se léčí okamžitě, aby se zabránilo utrpení zvířete. V nutných případech je možné použít chemicky syntetizované alopatické veterinární léčivé přípravky včetně antibiotik, a to za přísných podmínek a pod dohledem veterinárního lékaře, není-li použití fytotherapeutických, homeopatických a jiných přípravků vhodné.
Pokud se i přes preventivní opatření k zajištění zdraví živočichů podle bodu 3.1.4.1 vyskytne zdravotní problém, lze použít následující způsoby veterinárního ošetření v uvedeném pořadí: i) látky rostlinného, živočišného nebo minerálního původu v homeopatickém zředění; ii) rostliny a rostlinné výtažky, které nemají anestetické účinky a iii) látky, jako jsou stopové prvky, kovy, přírodní imunostimulancia nebo povolená probiotika;
Používání alopatické léčby je omezeno na dvě léčebné kúry za rok s výjimkou očkování a povinných programů eradikace některých nálezů.
Ošetření proti parazitům, kromě povinných programů tlumení vykonávaných členskými státy, je omezeno na dvě kúry za rok nebo na jednu kúru za rok, pokud je produkční cyklus kratší než 18 měsíců
Délka ochranné lhůty v případě alopatické veterinární léčby a ošetření proti parazitům podle písmene d), včetně léčby v rámci povinných programů tlumení a eradikace, činí dvojnásobek ochranné lhůty uvedené v článku 11 směrnice 2001/82/ES nebo, pokud není tato lhůta stanovena, 48 hodin
Každé použití veterinárních léčivých přípravků se oznámí příslušnému orgánu nebo případně kontrolnímu orgánu či kontrolnímu subjektu předtím, než jsou živočichové uvedeni na trh jako ekologický produkt. Léčená populace musí být jasně identifikovatelná

V případě veterinární péče je obecně nejvíce diskutováno omezení používání ATB (Antibiotika aplikovaná v krmivu), které však v případě ČR je prakticky bezproblémové, protože se využívá jen ve výjimečných případech. Jak je již uvedeno u vyhodnocení strategických dokumentů k tematice EA, tak právě **Strategie od zemědělce ke spotřebiteli** (Evropská komise, 2020b) definuje cíl snížit o 50 % prodeje antibiotik pro hospodářská zvířata včetně akvakultury. Jak je již uvedeno výše, tak využívání antibiotik, antiparazitik či dezinfekčních prostředků je v českém produkčním rybářství jen velmi omezené a podléhá přísným pravidlům. Rybníky fungují jako extenzivní systémy s nižší hustotou obsádky v porovnání s intenzivními chovy pstruhů nebo jiných ryb (např. v RAS), a proto je tlak na léčiva výrazně menší.

Tabulka č. 4.6: Kritéria EA – Podmínky chovu a chovatelské postupy

Podmínky chovu a chovatelské postupy
Uzavřená recirkulační akvakulturní zařízení pro živočišnou výrobu jsou zakázána s výjimkou líhní a odchovných zařízení a zařízení pro produkci druhů organismů používaných v ekologických chovech jako krmivo.
Umělé ohřívání nebo chlazení vody je povoleno pouze v líhních a odchovných zařízeních. Ve všech fázích produkce je možno k ohřevu nebo chlazení vody používat přírodní vodu z vrtů
Prostředí chovu živočichů v akvakultuře musí být navrženo tak, aby v souladu se specifickými potřebami daného biologického druhu živočichové pocházející z akvakultury
• Intenzita chovu • byli chováni ve vodě dobré jakosti, mimo jiné s přiměřeným průtokem a výměnou vody, dostatečným nasycením kyslíkem a zachováním nízké koncentrace metabolitů • byli chováni v tepelných a světelných podmínkách odpovídajících požadavkům daného druhu a zohledňujících zeměpisnou polohu Při posuzování účinků intenzity chovu na dobré životní podmínky chovaných ryb se sleduje a zohledňuje stav těchto ryb (jako například poškození ploutví, jiná zranění, rychlost růstu, chování a celkový zdravotní stav) a jakost vody.
V případě sladkovodních ryb je typ dna co nejpodobnější přírodním podmínkám. V případě kaprů a podobných druhů ryb: — je dno tvořeno přírodní zeminou, — hnojení rybníků a jezer organickými a minerálními hnojivy se provádí pouze hnojivy a pomocnými půdními látkami, které byly schváleny pro použití v ekologické produkci podle článku 24, přičemž maximální dávkování činí 20 kg dusíku na hektar, — je zakázáno používání syntetických chemikálií k omezení výskytu vodních rostlin ve vodě produkčního systému.
Chovné jednotky na souši musejí splňovat tyto podmínky: a) u průtočných systémů je možné sledovat a regulovat průtok a jakost přitékající i odtékající vody; b) nejméně 10 % obvodu („rozhraní země–voda“) oblasti musí mít přirozenou vegetaci.
Systémy pro oddělení chovů od okolního prostředí jsou navrženy, umístěny a provozovány tak, aby minimalizovaly nebezpečí úniku živočichů. V případě úniku ryb nebo korýšů jsou podniknuta vhodná opatření k omezení dopadů na místní ekosystém, a to včetně jejich opětovného odchytu, je-li to třeba. Je nutno vést příslušné záznamy.
Při produkci živočichů pocházejících z akvakultury provozované v rybnících, nádržích nebo náhonech musejí být podniky buď vybaveny přirozenými filtračními loži, usazovacími nádržemi, biologickými filtry nebo mechanickými filtry pro zachycování odpadních živin, nebo musejí používat řasy nebo živočichy (mlže), kteří přispívají ke zlepšení jakosti odtékající vody. V případě potřeby se odtékající voda pravidelně kontroluje.

Posouzení možnosti rozšíření EA při plnění kritérií k podmínkám chovu a chovatelských postupů

Stanovené podmínky chovu a chovatelských postupů jsou v některých případech bezproblémové, naopak v jiných představují vážnou bariéru rozvoje EA.

1. Bezproblémové podmínky pro českou akvakulturu

- Chov kapra je zcela v souladu se stanovenými podmínkami chovu, včetně maximálních limitů pro intenzitu chovu (tj. max. 1500 kg na hektar za rok);
- Definice rybníků a jejich hnojení;

- Umělé ohřívání nebo chlazení vody pouze v líhních a odchovných zařízeních;
2. Problematické podmínky EA pro českou akvakulturu;
- Zákaz RAS (vyjma líhní a odchovných zařízení a zařízení pro produkci druhů organismů používaných v ekologických chovech jako krmivo);
 - Absence definice i dalších perspektivních technologií a jejich využití v EA (např. Akvaponie či Biofloc technologie);
 - Doprovodná infrastruktura pro EA (tj. přirozené filtrační lože, usazovací nádrže, biologické nebo mechanické filtry pro zachycování odpadních živin);
 - Limity intenzity chovu v případě lososovitých ryb ve sladké vodě.

K zákazu RAS doplnila Evropská komise (2023), že dle závěrů expertní skupiny pro technické poradenství v oblasti ekologické produkce (EGTOP) bylo možné porovnat výhody a nevýhody mezi průtočnými systémy a uzavřenými recirkulačními akvakulturními systémy (RAS). Dle tohoto porovnání dospěla k závěru, že uzavřené RAS by měly zůstat zakázány pro účely dorůstání v ekologické produkci, ačkoliv opětovné využití vody je považováno za lepší alternativu, kterou je třeba dále prozkoumat a propagovat. I přes několik environmentálních výhod tyto systémy vyžadují značný vstup externí energie, vysokou hustotu obsádky (z ekonomických důvodů), pokročilé zařízení na čištění odpadních vod, použití UV záření a použití čistého kyslíku. Všechny tyto faktory spolu s oddělením akvakulturní produkce od vnějšího přirozeného vodního prostředí činí uzavřené recirkulační systémy (RAS) v rozporu se zásadami ekologické produkce.

Podle názoru zhotovitele je evidentní, že nejzásadnější problém v případě RAS je jeho fyzické oddělení od přirozeného prostředí. Nicméně oddělení od přirozených podmínek je naopak výhodou, protože nemůže docházet k únikům organismů mimo odchovné zařízení a tím není nezbytné provádět další investice do zachycování, přičemž dodržení přirozeného vegetačního rázu 10 % obvodu by bylo řešitelné. Ostatní bariéry by byly řešitelné intenzivnějším využitím ekologických investic, jejichž prostřednictvím by se výrazně snížila zejména jejich energetická náročnost. Hustota obsádky ryb je u těchto systémů problematická, protože ekonomika provozu je v zásadě napočítána vždy na určitý objem produkce, pod kterým se již produkce podniku nevyplatí. Navíc je potřeba zdůraznit, že u některých druhů ryb je případná nižší obsádka naopak problematická, např. sumecký africký je teritoriální druh, a při vysoké hustotě obsádky se projevuje jen mírná míra kanibalismu. Naopak při nižší hustotě dochází ke zvýšené agresivitě mezi jedinci, což vede k vyšší mortalitě. Nízké obsádky jsou tudíž možné např. v chovu kapra nebo lína.

Na druhou stranu je **Evropská komise stále otevřená tomu, aby nové techniky produkce byly uznány ve prospěch EA, pokud budou adekvátně vysvětleny.** V takových případech si vyžádá odborné stanovisko od EGTOP ohledně nových technik produkce, jestli mohou být v souladu s cíli a zásadami ekologické produkce. V tomto smyslu se jeví v případě České republiky jako mimořádně vhodné a důležité prosazení **Biofloc technologie** mezi uznatelné pro ekologický chov ryb a korýšů (např. krevety). **Recirkulační akvakulturní systémy (RAS)** s vysokou pravděpodobností nebudou uznány pro zařazení do režimu ekologického zemědělství (EA). Mohou však být posuzovány jako forma udržitelného chovu ryb, a to za předpokladu, že budou efektivně řešeny otázky energetické náročnosti provozu a ekologického nakládání s produkovánými odpady, zejména sedimentovanými kaly. **Velmi perspektivní mohou být pro režim EA také akvaponie,** které mají stejný problém jako RAS či Biofloc technologie, tj. jsou odděleny od fyzického přírodního prostředí, což je zatím vnímáno jako zásadní problém pro uznání ekologické produkce. Nicméně autorský tým Dr. Lorenza Fruscella z britské University of Greenwich publikoval v roce 2021 odborný článek, ve kterém představili konkrétní argumenty pro uznání akvaponií pro režim EA (viz Fruscella et al., 2021). Jedná se zejména o plnění všech principů ekologického hospodaření díky recyklaci živin a minimalizaci odpadů, přičemž poukazují na to, že současné legislativní překážky pro akvaponie (tj. nutnost pěstování v půdě, zákaz recirkulačních systémů) lze překonat technickými úpravami, jako je zapojení půdy či zlepšení welfare ryb. Akvaponie jsou navíc v souladu s evropskými politikami podporujícími udržitelné a inovativní formy produkce. V České republice není tento segment významně rozvinut a spíše se dosud potýkal s řadou technických i finančních problémů (např. společnosti Future Farming nebo Aquaponia), ale stále existují společnosti, které vyvíjí činnost v této oblasti s potenciálem několik desítek až stovek tun produkce ryb ročně, např. společnost Taneco a.s., která plánuje v lokalitě Třemešná v následujících letech zahájit provoz akvaponie s produkcí pstruha v kapacitě až 600 tun ročně a v horizontu několika let dosáhnout i několik tisíc tun ročně.

Stanovené podmínky pro doprovodnou infrastrukturu pro EA (tj. přirozené filtrační lože, usazovací nádrže, biologické nebo mechanické filtry pro zachycování odpadních živin) představují spíše investičně technický problém, který je řešitelný formou dotovaných jednorázových investic v příslušných lokalitách. V rámci rozhovorů se zástupci rybářského sektoru však bylo zdůrazněno, že příslušné investice by neměly být vázány na produkci v režimu EA a měly by být vnímány jako investice s potenciálem větší ochrany životního prostředí. Některé české rybářské podniky jsou ochotny začít na vybraných rybnících „experimentovat“ s ekologickou produkcí ryb, pro kterou budou muset zajistit všechny potřebné vstupní investice a následně testovat provoz režimu produkce EA. Zároveň

upozorňovali na to, že v rámci testování různých lokalit mohou dospět k závěru, že ne všechny potenciální lokality budou následně vhodné pro dlouhodobé pokračování ekologického chovu ryb. Realizované investice však mohou i tak přispívat k vyšší ochraně okolního životního prostředí.

Limity intenzity chovu v případě lososovitých ryb ve sladké vodě se týkají zejména průtočných a poloprůtočných systémů, přičemž zástupci příslušných podniků v rozhovorech potvrdili, že stanovené limity **jsou ekonomicky neudržitelné**. Tento poznatek byl potvrzen i zástupci akademické sféry, že provozování průtočných i poloprůtočných systémů s maximální obsádkou 25 kg na m³ je ekonomicky nerentabilní. Dle odhadu zástupců oslovených pstruhařství v ČR vyplynulo, že minimální obsádka je přibližně dvojnásobná, tj. 50 až 60 kg na m³. S ohledem na to, že v ČR není problém produkci lososovitých ryb na trhu prodat, tak motivace rybářských podniků pro přechod na ekologický chov ryb je v podstatě nulová. **Podle názoru zhotovitele by i pro tyto systémy měly být nastaveny kompenzační platby, nikoliv však na hektar ale logicky na objem bio-produkce v případě, že by byl projeven veřejný zájem o bioprodukci lososovitých ryb v ČR.**

Tabulka č. 4.7: Kritéria EA – Dobré životní podmínky živočichů

Dobré životní podmínky živočichů
Všechny osoby, které se zabývají chovem živočichů v akvakultuře, mají nezbytné základní znalosti a dovednosti, pokud jde o potřeby živočichů v oblasti zdraví a dobrých životních podmínek.
Manipulování s živočichy chovanými v akvakultuře se omezí na minimum a je prováděno s maximální péčí. S cílem zamezit stresu a fyzickému poškození při manipulaci s živočichy se používá vhodné vybavení a postupy. S generačními jedinci se zachází způsobem, který minimalizuje fyzické poškození a stres, případně s použitím anestézie. Třídění živočichů se omezí na minimum a používá se, pouze je-li to nutné k zajištění dobrých životních podmínek ryb.
Na používání umělého osvětlení se vztahují tato omezení: a) za účelem prodloužení přirozené délky světlého dne nesmí přesáhnout maximum, které respektuje etologické potřeby, zeměpisné podmínky a celkový zdravotní stav chovaných živočichů; toto maximum nesmí přesáhnout 14 hodin denně, ledaže je to nezbytné k reprodukčním účelům; b) při zapínání a vypínání umělého osvětlení je nutno se vyhnout náhlým změnám intenzity světla použitím stmívatelných světel nebo nepřímého osvětlení.
Za účelem zajištění dobrých životních podmínek a zdraví živočichů je povoleno provzdušňování. K pohánění mechanických provzdušňovačů se přednostně použije energie z obnovitelných zdrojů.
Kyslík lze používat jen k účelům souvisejícím se zdravím a dobrými životními podmínkami živočichů a v kritických obdobích produkce nebo přepravy, a to pouze v těchto případech: a) výjimečné případy změny teploty nebo poklesu atmosférického tlaku nebo náhodného znečištění vody; b) příležitostné postupy správy chovu, jako je odebrání vzorků a třídění; c) situace, kdy je nutno zajistit přežití chovu v hospodářství.
Přijímají se vhodná opatření, aby se doba přepravy živočichů pocházejících z akvakultury omezila na minimum. Jakékoli utrpení během celého života zvířete, včetně samotné porážky, se omezuje na minimum. Odnímání očních stopek včetně všech podobných postupů, jako je podvazování, nařezávání a uštipování, je zakázáno.

Způsoby usmrcování jsou takové, aby ryby okamžitě ztratily vědomí a necítily bolest. Manipulace před usmrcením se provádí tak, aby se zabránilo zranění a zároveň aby se utrpení a stres omezily na minimum. Při zvažování optimálních metod usmrcování je nutno zohlednit rozdíly ve velikosti usmrcovaných jedinců, rozdíly mezi jednotlivými biologickými druhy a také rozdíly mezi různými produkčními místy.

Posouzení možnosti rozšíření EA při plnění kritérií dobrých životních podmínek živočichů

V případě nastavených kritérií pro dobré životní podmínky živočichů nebyly shledány v řízených rozhovorech se zástupci rybářských podniků žádné specifické problémy či bariéry, které by znemožňovaly rozvoj EA produkce v ČR. Kritéria jsou plněna všemi podniky i v rámci existujících přísných podmínek pro welfare ryb, probíhají pravidelné kontroly ze Státní veterinární správy a v případě dílčích nálezů jsou příslušné problémy vždy individuálně řešeny.

Tabulka č. 4.8: Kritéria EA – Pravidla produkce zpracovaných potravin

Pravidla produkce zpracovaných potravin
Příprava zpracovaných ekologických produktů, produktů z přechodného období a konvenčních produktů je časově nebo fyzicky vzájemně oddělena.
Nesmějí se používat produkty, látky a postupy, které navracejí vlastnosti ztracené během zpracování a skladování ekologických potravin, které napravují následky nedbalosti při zpracování ekologických potravin nebo které mohou být jinak zavádějící, pokud jde o pravou povahu produktů určených k uvedení na trh jako ekologické potraviny.
Při zpracovávání potravin lze použít pouze potravinářské přídatné látky, pomocné látky a složky pocházející z konvenční zemědělské produkce, které jsou povolené k použití v ekologické produkci
Při zpracování potravin je možné používat pouze vybrané produkty a látky
K čištění a dezinfekci se používají pouze čisticí a desinfekční produkty povolené pro použití při zpracování ekologické produkce.

Posouzení možnosti rozšíření EA při plnění kritérií týkajících se pravidel produkce zpracovaných potravin

Nastavená pravidla produkce zpracovaných ryb nebyla rovněž označena rybářskými podniky za bariéru rozvoje EA v ČR. Podniky, které disponují zpracovnou ryb, jsou schopny zajistit nejen nastavené hygienické podmínky pro zpracování, ale zejména také časové i fyzické oddělení zpracování ryb z bioprodukce a konvenční produkce. Zpravidla mají systém nastavený tak, že pro každou dodávku ryb provádějí výrobu v oddělených šaržích, a proto není problém je časově i fyzicky rozdělit. Navíc musí mít zavedený systém HACCP a podléhají pravidelným kontrolám veterinárního dozoru, bez kterého by nemohly fungovat. Doplňkově mohou také podléhat dozoru i dalším institucím v ČR – např. Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI).

Procesně sektor zpracování ryb tudíž nevykazuje žádné potenciální bariéry rozvoje EA, nicméně **možnou aktuální bariérou je málo koordinovaný zelený marketing, tj. možnost zmatení zákazníků ohledně různých stávajících**

certifikací v sektoru rybářství, které se mohou plést a tím nepřinášet potřebný efekt, viz bioprodukce vs. certifikace „Udržitelného chovu ryb“. Zhotovitel upozorňuje, že v tomto případě nejde o problém tzv. „greenwashingu“, tj. klamavé označování produkce za bio, ale jde o problém různých certifikací, které jsou součástí tzv. zeleného marketingu, tj. environmentální tvrzení, která zdůrazňují pozitivní nebo snížený dopad výrobku, značky či služby na životní prostředí. V srpnu 2025 schválila vláda ČR novelu zákona o ochraně spotřebitele, kterou reaguje na unijní směrnice proti klamání spotřebitelů. Cílem novely je mimo jiné omezit falešné označování výrobků za ekologické, bio nebo recyklovatelné⁹. Příslušná tvrzení musí být věrohodná, vědecky podložená a ověřitelná, jinak se považují za klamavá. Tuto tematiku konkrétně řeší Směrnice EU 2024/825, která zakazuje zavádějící praktiky, tj. „greenwashing“, a dále připravovaná Směrnice o environmentálních tvrzeních (Green Claims Directive) má sjednotit pravidla a standardy napříč EU. Cílem je posílit důvěru spotřebitelů a umožnit férovou soutěž na trhu založenou na transparentní komunikaci o udržitelnosti.

Vzhledem k tomu, že **Evropská komise zvažuje větší reflexi udržitelného chovu ryb** ve své rybářské politice (tj. i z hlediska evidence), tak bude vhodné do budoucna tuto tematiku rovněž na úrovni EU prezentovat a diskutovat možnosti využití stávajícího nastavení certifikace v ČR. Nejedná se přímo o ekologický chov ryb, ale s ohledem na specifika českého produkčního rybářství by mohla být daná certifikovaná produkce evidována v režimu udržitelného chovu ryb. Tímto by byl i zřetelný příspěvek ČR k udržitelným formám akvakultury.

4.3 Analýza dopadů na sektor akvakultury v případě implementace EA (vč. ekonomického vyčíslení)

Analýza dopadů na sektor akvakultury musí reflektovat absenci zmapovaného produkčního potenciálu EA a za druhé možné nastavení systému podpory EA v ČR. Jak již vyplynulo z předchozích kapitol, tak bude nezbytné provést mapování potenciálních lokalit v ČR, které jsou vhodné z hlediska plnění podmínek pro ekologický chov ryb. Vzhledem k tomu, že aktuálně není možné stanovit produkční potenciál, tak je možné sestavit analýzu dopadů na sektor akvakultury ve vybraných scénářích nebo variantách možného vývoje EA v ČR. Tyto varianty jsou dále vysvětleny.

Design možného nastavení podpory EA v ČR vychází ze zjištění a dílčích závěrů prezentovaných v předchozích kapitolách. Systém podpory EA by měl reflektovat dvě odlišné fáze potenciální implementace ekologických chovů ryb, tj.:

⁹ Viz také: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/novela-ma-omezit-klamave-oznacovani-vyrobků-jako-bio-ci-eko-364543>

- **Fáze iniciace / stimulace rozvoje EA** – pro tuto fázi bude nezbytné schválit samostatné opatření pro investice v oblasti ekologického chovu ryb. Je vhodné již zařadit alespoň jako způsobilé výdaje v současném OPR 2021-2027, a určitě zařadit samostatné opatření v OPR 2028-2034. Mělo by se jednat zejména o investice v tématech, která jsou hodnocena v předchozí kapitole 4.2, tj. např. budování oddělených sádek (oddělení ekologické a konvenční produkční jednotky), investice do RAS v případě líhní a odchovných zařízení a zařízení pro produkci druhů organismů používaných v ekologických chovech jako krmivo, zajištění úpravy obvodu chovných jednotek u průtočných systémů o přirozenou vegetaci, dobudování u rybníků další potřebné infrastruktury, tj. přirozené filtrační lože a usazovací nádrže. Dle Nařízení Rady (EU) č. 2018/848 lze také podpořit i biologické filtry nebo mechanické filtry pro zachycování odpadních živin, což však v českém prostředí nedává smysl, protože již bylo několika studiemi prokázáno, že hospodaření v rybnících způsobem, který se děje v ČR je bilančně pozitivní, tj. odčerpá více, než je do rybníka vneseno, a i odebere z přitékajících živin;
- **Fáze provozu EA – zajištění kompenzačních plateb** za nižší rentabilitu ekologického chovu ryb – v případě rybníků by měly být poskytovány platby za hektar, přičemž dále v textu je proveden ekonomický odhad k finanční náročnosti dle různých variant vývoje EA v ČR. V případě splnění podmínek u chovu ryb v průtočných nebo poloprůtočných systémech by měly být poskytovány kompenzační platby na množství produkce ryb v ekologickém chovu. Nicméně tento typ chovu se zatím v režimu EA neuplatňuje ani v sousedních zemích, v ČR se prodává FJORU Bio pstruh fileť s kůží dovezený z Itálie (rohlik.cz), jehož cena je přibližně pětinasobně vyšší v porovnání s pstruhem z konvenční produkce. V případě Pstruha kuchaného je cena bioprodukce více než dvojnásobná v porovnání s cenou produkce konvenční. V tomto smyslu by kompenzační platby i za předpokladu nižší obsádky (tj. max. 25 kg na m³ v režimu EA) a vyšších nákladů přibližně o 60 % (zejména krmiva) plně kompenzovala zvýšená cena bioprodukce. Nicméně nejsou známy informace o délce zkušeností s tímto typem produkce, které nejsou z hlediska nákladů porovnatelné zejména v začínající (zkušební) fázi produkce. Příklad dovozu Bio pstruha z Itálie nemusí být v kontextu ČR relevantní. Vzhledem k tomu, že v současné době nejsou problémy s prodejem konvenčního pstruha na trhu, tak nepředpokládáme zvýšený zájem o bio-produkci u tohoto druhu.

Východiska pro ekonomické vyčíslení potenciálního rozšíření EA v ČR

Výchozí referenční hodnota pro ekologickou produkci ryb v ČR je zatím stále nulová nebo na úrovni maximálně jednotky tuny ryb ročně. Jak vyplývá z kapitoly 2.3, tak k 30. 6. 2025 působilo v ČR celkem 13 ekologických chovatelů ryb, kteří hospodařili na 3,32 ha rybníků. Jedinou produkční rybářskou společností v režimu EA je Štičí líheň Esox.

Podle údajů v kapitole 3.1 této zprávy vyplývá, že v ČR se využívá k chovu ryb více než 41 tisíc ha rybníků, ve kterých se produkuje necelých 18 tis. tun ročně (pozn. celková produkce 18,6 tis. tun za rok 2024 zahrnuje také lososovité i některé další druhy ryb). Podíl produkce EA se Řecku, Francii a Španělsku pohybuje maximálně kolem 1 až 2 %, v sousedním Polsku přibližně 0,6 % EA na celkové produkci. V tomto smyslu lze i pro Českou republiku zvažovat varianty dalšího vývoje EA spíše v konzervativní podobě, protože jak již bylo zmíněno, tak nejde jen o schopnost produkovat ekologicky, ale také o připravenost produkčních podniků si nastavit příslušné dodavatelsko-odběratelské vztahy a cílit jen na vybrané segmenty trhu. Tyto procesy trvají zpravidla i několik let, tudíž do roku 2030 lze očekávat spíše jen nastartování EA produkce v rozmezí 0,1 až 0,5 %. V horizontu do roku 2035 pak lze očekávat vývoj v rozmezí 0,5 % až 2 % podílu produkce (expertní odhad dle dynamiky vývoje EA v ostatních zemích EU). Tato východiska představují následující možné varianty vývoje.

Tabulka č. 4.9: Varianty podílu EA produkce kapra

Varianta podílu EA produkce kapra	Plochy rybníků v EA	Produkce kapra v EA
0,2 %	100 ha	34 t
0,5 %	200 ha	85 t
1 %	400 ha	170 t
2 %	800 ha	340 t

Ekonomické odhady pro fázi iniciace rozvoje EA

V rámci dosavadních zkušeností v OP Rybářství byly dosud poskytovány podpory modernizace rybníků, hrází a technologií, jejichž náklady byly v řádu desítek milionů Kč u podniků obhospodařujících stovky hektarů. Proto vychází při přepočtu hodnota přibližně na 50 až 200 tis. Kč/ha. Proto lze zvažovat střední variantu potenciálních investic ve výši 150 tis. Kč/ha. V případě komplexních rekonstrukcí hrází či budování centrálních sedimentačních systémů nebo modernizaci hygienického zázemí lze zvažovat investice ve výši až 300 tis. Kč/ha. V takovém případě by jednorázové investice mohly dosáhnout následujících úrovní:

- 100 ha v EA režimu - 15 000 000 Kč (max. 30 mil. Kč)

- 200 ha v EA režimu - 30 000 000 Kč (max. 60 mil. Kč)
- 400 ha v EA režimu - 60 000 000 Kč (max. 120 mil. Kč)
- 800 ha v EA režimu - 120 000 000 Kč (max. 240 mil. Kč)

V případě produkce pstruha lze také uvažovat o vstupních investičních nákladech, zejména při zajištění průtočných nebo poloprůtočných systémů, které musí mít přirozenou vegetaci nejméně 10 % po obvodu („rozhraní země–voda“) oblasti. Toto bylo označeno v řízených rozhovorech jako zásadní problém. Sestavit ekonomické vyčíslení potenciálních nákladů nemá v tomto případě smysl ze dvou důvodů. Za prvé chov pstruha není běžný v ekologickém chovu ani v sousedních státech, tudíž nejsou s tímto druhem ryb dostatečné zkušenosti. Za druhé by bylo přesnější a návodné, pokud by se cíleně oslovily konkrétní podniky s produkcí pstruha a na místě by se identifikovala konkrétní investiční potřeba, která je u jednotlivých podniků velmi odlišná – navíc jen v případech podniků, které by zvažovaly částečný nebo úplný přechod na bio-produkci, jejíž dodavatelsko-odběratelské linky jsou však výrazně odlišné od konvenčního prodeje ryb. Následně by bylo možné odhadnout i nutnou celkovou alokaci pro investiční projekty potřebné k iniciaci ekologického chovu lososovitých ryb v ČR.

Ekonomické odhady pro fázi provozu EA – zajištění kompenzačních plateb

V této části analýzy je proveden modelový výpočet ekonomického odhadu pro fázi provozu EA, tj. možnosti poskytování kompenzačních plateb EA v ČR. Obdobný systém kompenzací je již v současném OPR nastaven pro finanční podporu mimoprodukčních funkcí rybníků, což umožňuje kompenzovat ekonomické ztráty podniků akvakultury, které vznikly na základě plnění celospolečenských služeb a cílů v oblasti klimatu a životního prostředí. Dle konzultace se zadavatelem je však výše jednotkových nákladů u těchto kompenzací výsledkem výpočtu na větším vzorku rybníků, a také posouzení Auditním orgánem Ministerstva financí v rámci ex-ante hodnocení zjednodušených metod vykazování. Níže uvedené ekonomické odhady pro EA jsou tudíž modelové a bude nezbytné je posílit v následujících letech o další lokality rybníků, které se budou zapojovat do EA, příp. provést pro srovnání i doplňující výpočty na vybraných lokalitách v zahraničí (např. Polsko, Maďarsko, Rakousko). Tímto by byl zajištěn dostatečný vzorek pro výpočet kompenzačních plateb a akceptaci ze strany Auditního orgánu Ministerstva financí při ex ante hodnocení nastavení zjednodušených metod vykazování.

Podle zkušeností společnosti Štičí líheň Esox i dle zahraničních zkušeností vyplývá, že v případě kapra jsou náklady na bioprodukci vyšší přibližně o 30 až 50 % v porovnání s konvenční produkcí. S ohledem na stávající testování provozu

bioprodukce je možné vzít v úvahu při dalších propočtech horní limit pro zvýšení nákladů, tj. o 50 %. Rovněž i maximální odhadovaná produkce biokapra je i v případě ČR odhadována na max. 500 kg/ha.

Další parametry výpočtu:

- Cena kapra – konvenční: 100 Kč/kg, z toho vyplývají tržby konvenční ve výši cca 50 000 Kč/ha/rok;
- Potenciálně dotovaná cena bio: 120 Kč/kg → tržby bio by dosáhly úrovně 60 000 Kč/ha/rok;
- Nárůst nákladů po přechodu na bio produkci kapra jsou odhadovány +50 % (bio náklady = $1,5 \times$ konvenční náklady);
- Vzhledem k tomu, že systém kompenzačních plateb by musel být postupně schválen v rámci OP Rybářství a předem avizován komunitě rybářských podniků v ČR, lze očekávat, že by byl spuštěn nejdříve v roce 2027 nebo 2028, a je nutné při finálním stanovení kompenzačních plateb reflektovat i průměrnou míru inflace kolem 3 % ročně, v jejímž kontextu se budou postupně zvyšovat i současné ceny za kapra;
- Náklady na produkci konvenčního kapra lze tudíž odhadnout na základě:
 - současných cen, které jsou poskytovány pro velkoodběratele, které se pohybují cca od viz např. ceníky uvedené v příloze č. 3 této zprávy;
 - slevy pro velkoodběratele, které se pohybují cca od 3 % do 16 % z maloobchodní ceny, zpravidla dle odebraného množství;
 - ziskovosti rybářských podniků v ČR, která se pohybuje v rozmezí od 5 do 15 %.

Současné náklady na produkci kapra se tak odhadem modelově pohybují v rozmezí od 63 Kč/kg až 78 Kč/kg (viz příloha č. 3).

Tento odhad také podporují údaje z výzkumného projektu FROV (2023, str. 49 až 54), ze které vyplynulo, že dle údajů za rok 2023 byly fixní náklady na výrobu 1 kg kapra bez nákladů na krmení 51,39 Kč. V přepočtu celkových výrobních nákladů na kg produkce vycházely dle FROV náklady přesně na 63 Kč/kg. Níže odhadované minimální náklady na konvenční produkci jsou tak plně v souladu i s touto studií. Odhad **konvenčních nákladů na 1 kg** může mít tři varianty, tj.:

- **Nízké náklady:** konvenční náklady = **60 Kč/kg** představují konvenční náklady/ha = 30 000 Kč;
- **Střední náklady (referenční):** konvenční náklady = **80 Kč/kg** → konvenční náklady/ha = 40 000 Kč.
- **Vysoké náklady:** konvenční náklady = **100 Kč/kg** → konvenční náklady/ha = 50 000 Kč.

Tabulka č. 4.10: Výsledky na 1 ha (pro každý scénář)

	Scénář nízké náklady (60 Kč/kg)	Scénář střední náklady (80 Kč/kg)	Scénář vysoké náklady (100 Kč/kg)
Tržby konvenční	50 000 Kč/ha	50 000 Kč/ha	50 000 Kč/ha
Náklady konvenční	30 000 Kč/ha → zisk konvenční ≈ 20 000 Kč/ha	40 000 Kč/ha → zisk konvenční = 10 000 Kč/ha	50 000 Kč/ha → zisk konvenční = 0 Kč/ha
Náklady bio (×1.5)	45 000 Kč/ha	60 000 Kč/ha	75 000 Kč/ha
Tržby bio	60 000 Kč/ha → zisk bio ≈ 15 000 Kč/ha	60 000 Kč/ha → zisk bio = 0 Kč/ha	60 000 Kč/ha → ztráta bio = -15 000 Kč/ha
Rozdíl zisku (konv – bio)	5 000 Kč/ha → tedy aby bio dosáhlo stejného zisku jako konvenční, stačí kompenzace ≈ 5 000 Kč/ha/rok (minimální)	10 000 Kč/ha/rok. (tj. minimální přímá platba)	15 000 Kč/ha/rok (minimální)

Z výše uvedené tabulky modelově vychází, že potřebná přímá kompenzace pro udržení podnikatelské rentability je **5 až 15 tis. Kč/ha/rok**, dle orientačního propočtu výchozích provozních nákladů. Jedná se však o rozdíly v nákladech (navíc jen modelově propočítané) a kompenzační částka tak neobsahuje žádnou motivační složku pro potenciální zájemce o bio-produkci ryb. Argumenty ve prospěch nákladů nad rámec výše uvedených částek souvisí s intenzivnějším poskytováním veřejných statků s evidentními silnými pozitivními externalitami pro životní prostředí. Jedná se zejména o zlepšení biodiverzity, kvalita vody, krajinné hodnoty, monitoring a certifikace bio produkce. Zároveň by kompenzační platby měly také reflektovat i další náklady spojené s náročným procesem přechodu z konvenčního do ekologického režimu. Z tohoto důvodu lze zvažovat následující možné tři úrovně kompenzačních plateb za ha/rok:

- **Nízká podpora:** kompenzace pouze rozdílu zisku (viz výše) → 5 000 až 15 000 Kč/ha/rok (scénář „minimální“ a bez motivační složky)
- **Střední podpora (doporučení):** kompenzace + motivace + část veřejných statků, tj. dvojnásobná úroveň v porovnání minimální složky by pak dosahovala intervalu **10 000 až 30 000 Kč/ha/rok**. Tato varianta je realistická i s ohledem na aktuální platby za hektar pro přechodné období v případě ekologického zemědělství, které v roce 2025 dosahují až 1294 EUR/ha (tj. cca 32 000 Kč/ha) v případě pěstování zeleniny a speciálních bylin do 6 ha¹⁰;

¹⁰ Viz: <https://bezpecnostpotravin.cz/vyssi-dotace-pro-ekologicke-zemedelstvi-mene-papirovani-a-dostupna-zdrava-vyziva-pro-skolaky-ministerstvo-zemedelstvi-pripravilo-novou-legislativu/>

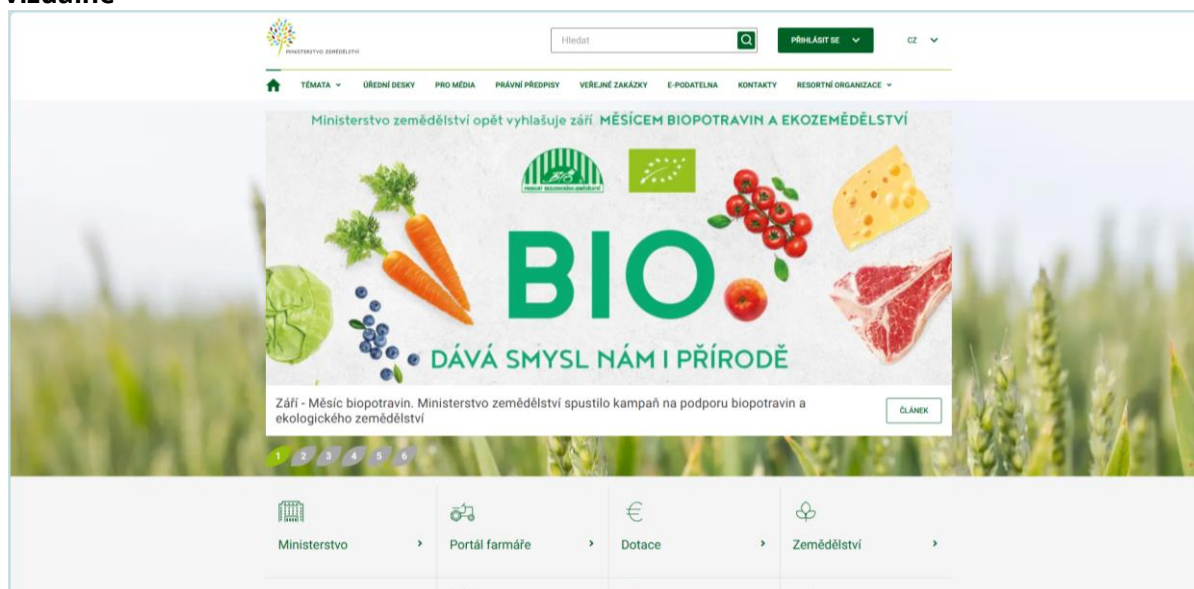
- **Silná podpora:** výrazná podpora pro intenzivní přechod a vyšší veřejné služby by mohla dosahovat trojnásobku úrovně kompenzačních plateb v porovnání s minimální nemotivační úrovní, tj. přibližně **15 000 až 45 000 Kč/ha/rok**.

Celkové náklady ročních kompenzačních plateb by mohly dosahovat následujících hodnot s ohledem na různé varianty ploch v režimu EA.

Varianty plochy EA rybníků	Střední podpora (25 000 Kč/ha/rok)	Silná podpora (45 000 Kč/ha/rok)
100 ha (0,2 % ploch)	2 500 000 Kč	4 500 000 Kč
200 ha (0,5 % ploch)	5 000 000 Kč	9 000 000 Kč
400 ha (1 % ploch)	10 000 000 Kč	18 000 000 Kč
800 ha (2 % ploch)	20 000 000 Kč	36 000 000 Kč

Závěrem propočtů je vhodné upozornit, že Ministerstvo zemědělství vyhlásilo září měsícem pro biopotraviny na svých webových stránkách, nicméně vizuálně ryby stále chybí. Toto odpovídá současnému stavu ekologického chovu ryb v ČR, které je stále v prvopočátcích svého rozvoje a bude potřebovat významnou podporu nejen finanční (viz výše uvedené propočty), ale také propagační.

Obr. č. 4.1: Webové stránky Ministerstva zemědělství ČR 4.9.2025 – ryby stále chybí i vizuálně

5. Proces certifikace ekologické produkce v akvakultuře

Tato kapitola se věnuje popisu situace ohledně certifikací EA v zemích Evropské unie, přičemž je rozdělena na dvě dílčí podkapitoly:

- 5.1 Předpoklady a podmínky k získání certifikace ekologické produkce v akvakultuře
- 5.2 Postup pro získání osvědčení/certifikace

Zatímco první podkapitola shrnuje obecnější informace o certifikacích v oblasti akvakultury, jejich využívání a přístup ve vybraných evropských zemích včetně České republiky, navazující podkapitola přináší přehled vlastního postupu certifikace, kterým musí aktéři projít.

5.1 Předpoklady a podmínky k získání certifikace ekologické produkce v akvakultuře

Kontext vývoje EA pro certifikace

EA se v Evropě začala formovat v 90. letech 20. století, jak je uvedeno v kapitole 2.1. Zatímco ekologické zemědělství mělo již v té době relativně dobře vymezený legislativní rámec, akvakultura zůstávala dlouho mimo formální regulaci. První certifikace ekologických rybích produktů byly iniciovány především soukromými standardy, jako např. německý Naturland (www.naturland.de) nebo švédský KRAV (www.krav.se), které definovaly vlastní pravidla pro welfare ryb, hustotu obsádky, kvalitu vody či druhy povolených krmiv. (IFOAM/ABM, 2016)

První oficiální evropský právní rámec vznikl až v roce 2009 přijetím nařízení (ES) č. 710/2009, které doplnilo základní ekologické nařízení (ES) č. 834/2007. Nově definovalo specifická pravidla pro chov ryb, koryšů, měkkýšů a mořských řas. Zaměřilo se na aspekty jako kvalita prostředí, krmiva, zdraví zvířat a přechodová pravidla pro konverzi z konvenčních provozů (Nařízení (ES) č. 710/2009). Vstup tohoto nařízení v platnost v roce 2010 znamenal začátek oficiální certifikace EA v EU. Přístup v jednotlivých státech EU k certifikacím se liší – někde je certifikace zajišťována soukromými subjekty (např. Itálie), jinde veřejnými institucemi (např. Dánsko) či kombinovanou formou (OrAqua Project Summary, cordis.europa.eu).

V roce 2018 bylo přijato nové rámcové nařízení (EU) 2018/848, které od roku 2022 nahradilo původní předpisy a sjednotilo ekologickou certifikaci napříč sektory. EA se v něm stala plnohodnotnou součástí bio produkce se specifickými prováděcími předpisy, jako je delegované nařízení (EU) 2020/464. Kromě regulace výroby klade nový rámec důraz také na trh, označování a transparentnost v dodavatelském řetězci (Nařízení (EU) 2018/848).

Certifikační systémy podle států

Certifikace EA v EU probíhá v rámci jednotného právního rámce stanoveného nařízením (EU) 2018/848, ale praktická implementace a organizace kontroly se výrazně liší mezi jednotlivými členskými státy. Evropská legislativa totiž umožňuje **tři základní modely kontrolního systému**, z nichž si každý stát zvolí nejvhodnější v rámci svého národního kontextu systému akvakultury, tj.:

- **Model (A) - soukromé certifikační orgány:** Nejrozšířenější je model A, kdy certifikaci provádějí akreditované soukromé společnosti. Tento systém využívají například Itálie, Francie nebo Česká republika. Státní úřady v těchto zemích zajišťují pouze dohled nad těmito certifikačními orgány a kontrolují jejich činnost.
- **Model (B) - veřejné kontrolní authority:** Naopak model B, tedy přímou certifikaci státní autoritou, používá například Dánsko nebo Estonsko, kde inspekce a vydávání certifikátů zajišťuje příslušný úřad. Tento přístup je obvykle spojen s vyšší mírou standardizace, ale i nižší flexibilitou a vyšší byrokracií (IFOAM/ABM, 2016).
- **Model (C) - kombinovaný model, kde je dozor sdílen:** Model C kombinuje oba přístupy a uplatňuje se např. ve Španělsku nebo Portugalsku, kde určité úkony vykonává veřejný subjekt, ale samotné inspekce jsou svěřeny autorizovaným soukromým společnostem.

Vedle oficiálních EU certifikací existují i soukromé standardy, které buď doplňují, nebo překračují požadavky EU. Například německý Naturland nebo švédský KRAV vyžadují přísnější podmínky v oblasti welfare ryb, udržitelnosti krmiv či transparentnosti dodavatelského řetězce. Tyto standardy bývají často vyžadovány v rámci velkých maloobchodních řetězců nebo exportu na náročné trhy. Specifikem bio akvakultury je i to, že počet certifikovaných subjektů je velmi nízký, a certifikační proces je nákladný, zejména v menších zemích. Podle studie IFOAM (2016) se náklady za inspekční hodinu v ekologickém zemědělství obecně pohybovaly od 8 € (v Česku) do více než 130 € (v Německu), přičemž akvakulturní provozy často čelí vyšší administrativní zátěži než bio zemědělci.

V rámci EA v EU se nadále posiluje důraz na harmonizaci kontrolních mechanismů a transparentní sdílení informací mezi členskými státy. Systém OFIS (*Organic Farming Information System*), spravovaný Evropskou komisí, slouží k centrálnímu sběru dat o nesrovnalostech („*non-compliance*“), frekvenci kontrol a typických pochybeních, čímž přispívá ke zvyšování důvěry a jednotnosti v certifikačních procesech. Současně dochází k uplatňování přístupu založeného na hodnocení rizika (*risk-based approach*), který umožňuje snížení četnosti kontrol u provozů

s nízkým rizikem a dlouhodobou shodou. Tento přístup, zakotvený v nařízení (EU) 2018/848, odráží doporučení odborných projektů, jako byl OrAqua (2016), a představuje krok směrem k efektivnějšímu a cílenějšímu dozoru v oblasti ekologické produkce.

Tab. 5.1: Srovnání modelů certifikací EA ve vybraných zemích:

Země	Model certifikace	Popis modelu
Německo	A	Soukromé certifikační orgány (např. Naturland, Bioland)
Francie	A	Soukromé certifikační orgány (Ecocert, Certipaq)
Švédsko	A	Soukromý model (KRAV + inspekční orgány)
Itálie	A	Více akreditovaných soukromých certifikátorů (ICEA, CCPB)
Nizozemsko	A	Soukromé certifikační orgány (Eko, ICEA)
Irsko	A	Soukromé certifikační orgány (IOFGA, Organic Trust)
Řecko	A	Soukromé certifikační orgány (DIO, BioHellas)
Dánsko	B	Veřejná státní certifikace (Danish Agricultural Agency)
Estonsko	B	Certifikace prostřednictvím státní agentury
Španělsko	C	Kombinovaný model – soukromé + veřejný dohled
Portugalsko	C	Kombinovaný model – inspekce + státní koordinace

Zdroje: IFOAM/ABM (2016), OrAqua (2016), EUMOFA (2021), Národní certifikační orgány.

Akreditace certifikačních orgánů

Předchozí část uváděla různé modely certifikací ve vybraných členských zemích EU, kdy samotnou certifikaci zajišťují buď soukromé nebo veřejné subjekty. Předpokladem pro to, aby mohly tyto subjekty certifikaci provádět, je jejich akreditace. Celkový systém akreditací a certifikací je popsán dále.

V systému ekologické produkce, včetně EA, sehrávají klíčovou roli čtyři navzájem propojené, ale funkčně odlišné složky: standardy, akreditace, certifikace, přičemž zvláštní roli pak mají také národní kontrolní autority.

Standardy: Standard představuje soubor pravidel a požadavků, které musí producent nebo produkt splňovat, aby mohl nést označení „ekologický“ (bio/organic). V rámci Evropské unie jsou tyto požadavky stanoveny právně závaznými předpisy, zejména nařízením (EU) 2018/848 a jeho prováděcími akty, jako je nařízení (EU) 2020/464.

Akreditace: Akreditace je proces, kterým se ověřuje, že certifikační orgán sám pracuje podle mezinárodních standardů – zejména normy ISO/IEC 17065 (Posuzování shody – Požadavky na orgány certifikující produkty, procesy a služby). Akreditaci provádějí národní akreditační autority, v Česko republice se jedná o ČIA (Český institut pro

akreditaci). Akreditace je tedy zárukou, že certifikační orgán funguje nestranně, má kvalifikovaný personál, transparentní postupy a zvládá správu případných neshod (non-compliance). Bez platné akreditace není možné v EU vydávat platné ekologické certifikáty.

*Certifikace:
kdo provádí
ověření*

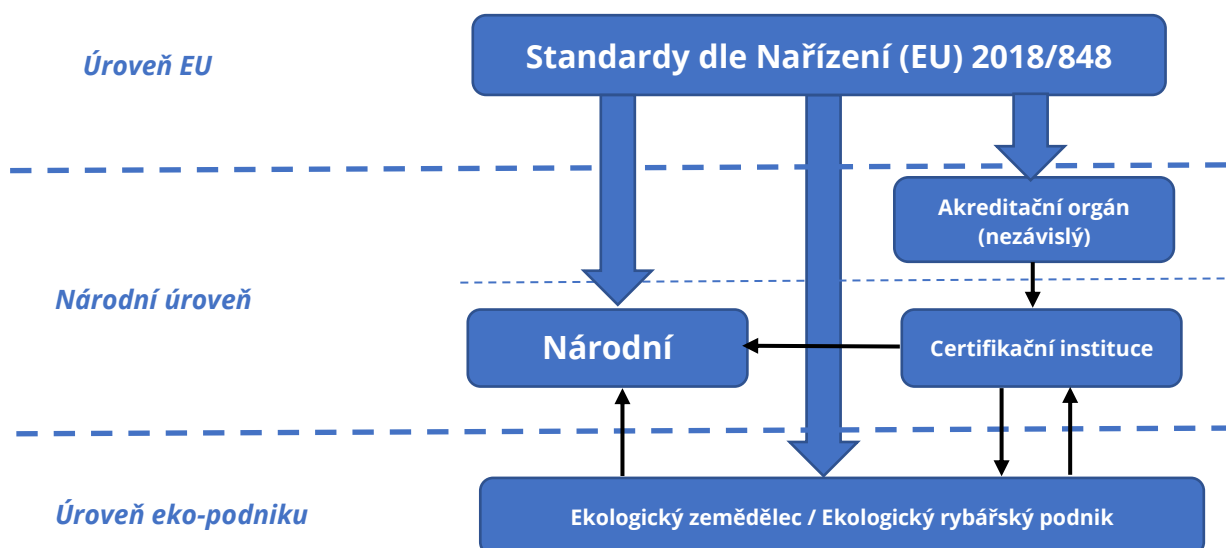
Certifikace je proces, při kterém nezávislý certifikační orgán prověří, zda daný podnik, produkt nebo proces splňuje podmínky standardu. Tento orgán provádí inspekce, audit dokumentace, případně odběry vzorků. Pokud jsou podmínky splněny, vydá certifikát, který opravňuje k užívání ekologického označení (EU bio logo). Certifikace musí být objektivní, odborná a opakovatelná. V rámci EU jsou certifikační orgány povinně akreditované a jejich činnost je pod dohledem národních kontrolních autorit.

*Národní
kontrolní
autority:
dohled
nad celým
systémem*

Na celý systém dohlíží národní orgán, který v případě ČR představuje Odbor ekologického zemědělství MZe ČR. Tento orgán mimo jiné vede registr ekologických zemědělců (včetně ekologických podniků akvakultury), sleduje, vede a reportuje informace o non-compliance, vede správní řízení a v neposlední řadě rovněž kontroluje činnost certifikačních orgánů.

Vztahy mezi prvky systému certifikačního procesu v prostředí České republiky jsou schematicky znázorněny na následujícím obrázku.

Obr. č. 5.1: Schéma vazeb týkajících se procesů akreditace a certifikace v ekologickém zemědělství / ekologické akvakultuře

Zdroj: vlastní zpracování

Evropská unie stanovuje prostřednictvím nařízení (ES) 2018/848 a další navazující legislativy standardy pro uznání ekologické produkce. Ty jsou pak závazné jednak pro producenty, kteří chtějí být certifikováni jako ekologičtí, jednak pro další orgány certifikační struktury.

V každé zemi existuje akreditační orgán, který může akreditovat certifikační firmy/instituce. Současně nad nimi provádí dohled. V rámci své činnosti potom akreditační orgán akredituje instituce k tomu, aby prováděly kontrolu a ověřovaly soulad se standardy a vystavovaly certifikace.

Certifikační instituce, které získaly akreditaci od akreditačního orgánu, mohou ověřovat a kontrolovat zemědělské producenty, včetně akvakultury, zda splňují podmínky ekologického zemědělství v souladu s nařízením EU (standardy).

Zemědělské podniky, opět včetně akvakultury, v případě zájmu o uznání své produkce jako ekologické, uzavřou smlouvu s jedním z certifikačních subjektů, který provede ověření souladu zemědělské produkce se stanovenými standardy. Při splnění podmínek vystaví certifikační instituce (v závislosti na modelu uplatňovaném v dané zemi buď soukromá či veřejná) pro daného zemědělce certifikát.

Na celý systém dohlíží národní orgán, což je veřejná instituce, která kromě dohledu zajišťuje i vedení registru ekologických zemědělců, řešení přestupků, non-compliance, reporting pro EU apod.

Systém ekologické certifikace v EU je tedy vertikálně strukturovaný:

1. EU instituce stanovují pravidla (standardy).
2. Národní akreditační orgány, které jsou určeny legislativou v každém členském státě, zajišťují, že certifikační subjekty jsou kompetentní, dostatečně kapacitní, transparentní a nestranné.
3. Certifikační orgány následně na základě žádosti zemědělců provádějí inspekce a vydávají certifikáty o souladu s pravidly pro ekologické zemědělství.

Díky této struktuře je celý mechanismus postaven na principu nezávislého ověřování třetí stranou, který posiluje důvěru spotřebitelů, zajišťuje jednotnost mezi státy a zároveň umožňuje rozvoj vyšších soukromých standardů.

Certifikace v České republice

V České republice je využíván model více soukromých certifikačních firem, které jsou akreditovány jako certifikační subjekty pro ekologické zemědělství národním akreditačním orgánem. Národním akreditačním orgánem v České republice je Český institut pro akreditaci, o.p.s. (ČIA). Jeho hlavním posláním je udělovat

akreditaci organizací, které provádějí činnosti v oblasti posuzování shody – tedy zkušebními a kalibračními laboratořemi, inspekčními a certifikačními orgány a dalším podobným subjektům. Tím přispívá ke zvyšování důvěry v kvalitu výrobků, služeb a systémů řízení.

ČIA byla založena v roce 1993 jako nezisková organizace Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR. Od roku 2000 působí jako jediný národní akreditační orgán, a to v souladu s evropským nařízením (ES) č. 765/2008, které stanovuje rámec pro akreditaci a dohled nad trhem v EU. Institut je členem Evropské spolupráce pro akreditaci (EA) a signatářem mezinárodních dohod, což zajišťuje mezinárodní uznávání akreditací vydaných v ČR. (www.cia.cz)

V oblasti ekologické produkce, včetně EA, hraje ČIA klíčovou roli tím, že akredituje certifikační orgány podle normy ČSN EN ISO/IEC 17065. Tím zajišťuje, že tyto orgány jsou odborně způsobilé, nezávislé a postupují podle mezinárodně uznávaných pravidel.

Prostřednictvím ČIA jsou v České republice akreditovány čtyři soukromé společnosti, které mohou certifikovat produkci ekologického zemědělství. Jedná se konkrétně o tyto čtyři společnosti:

- KEZ o.p.s. (www.kez.cz)
- AbCert CZ, s.r.o. (www.abcert.cz)
- BioKontCZ, s.r.o. (www.biokont.cz).
- Bureau Veritas Certification CZ, s.r.o. (www.bureauveritas.cz)

Aktuálně (tj. ke dni 31. 7. 2025) má poslední jmenovaná pozastavenou akreditaci v oblasti ekologického zemědělství, takže momentálně aktivně fungují v ČR pouze první tři certifikační instituce.

Tyto organizace jsou akreditované podle normy ISO/IEC 17065 a mají smlouvy s MZe ČR pro certifikaci ekologického zemědělství včetně živočišné výroby a EA. Tato skutečnost je potvrzena Ministerstvem zemědělství a ČIA. Ve výsledku to tedy znamená, že systém a institucionální rámec pro certifikaci EA je v České republice připraven a výše uvedené společnosti mohou již certifikace EA poskytovat. Pro výraznější využívání ekologické certifikace v akvakultuře je tak třeba spíše zvýšit informovanost podniků akvakultury o této možnosti, nastavit systém pobídek a podpořit poptávku po produktech EA.

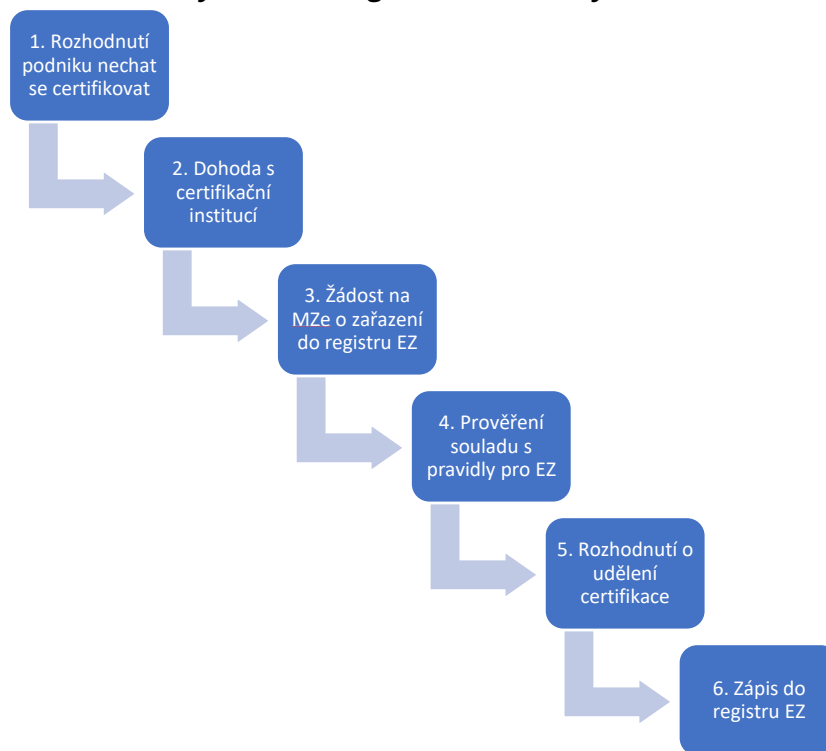
5.2 Postup pro získání osvědčení/certifikace

Postup při procesu žádosti a získání certifikace producenta v EA je prakticky totožný s certifikací ekologického zemědělství. Celý proces je v této podkapitole uveden primárně z pohledu podniku akvakultury, který se rozhodne certifikovat

podle pravidel EA. Celý proces je znázorněn v jednotlivých krocích na následujícím obrázku.

Obr. 5.2: Proces certifikace výrobce ekologické akvakultury

Zdroj: vlastní zpracování

V dalším textu jsou blíže popsány jednotlivé kroky.

1. Celý proces začíná rozhodnutím podniku akvakultury požádat o certifikaci podle pravidel EA. Tomuto prvnímu kroku by mělo předcházet jednak strategické rozhodnutí podniku, jednak vlastní posouzení, zda podnik může splnit pravidla pro EA definovaná nařízením (ES) 2018/848. Tento první krok je logicky nejdůležitější pro zvýšení podílu hospodaření v režimu EA. Jak ovšem ukazuje terénní šetření, jehož výsledky budou blíže představeny v kapitole 6, většina rybářských podniků ani nezná pravidla pro EA, ani nevidí výhody takové certifikace. Naopak se podniky obávají zvýšených nákladů a administrativy. Jako řešení se nabízí větší informovanost podniků v této oblasti a současně zavedení výhod, jako je tomu v případě ekologického zemědělství.
2. Pokud se rybářský podnik pro certifikaci rozhodne, následuje druhý krok, ve kterém musí uzavřít dohodu s jednou z certifikačních institucí, které následně provedou audit a ověření souladu hospodaření podniku s pravidly pro EA. Tyto certifikační instituce jsou v České republice aktuálně 4, z nichž však pouze tři aktivně certifikují ekologické zemědělce, tedy i podniky akvakultury (viz kapitola 5.1).

3. Po uzavření dohody s jednou z certifikačních institucí, přičemž si podnik může svobodně zvolit se kterou, podává žádost o registraci na oddělení ekologického zemědělství Ministerstva zemědělství ČR, které tento registr ekologických zemědělců vede. Aktuálně (tj. ke dni 31. 7. 2025) je dle odboru ekologického zemědělství jako ekologičtí zemědělci registrováno 13 podniků akvakultury.
4. Ve čtvrtém kroku provede vybraná certifikační instituce u žadatele audit, jehož cílem je ověřit, zda splňuje podmínky pro EA stanovené nařízením (ES) 2018/848 a navazujícími prováděcími předpisy a může mu tedy být udělen certifikát. V rámci ověření souladu jsou kontrolovány všechny podmínky provozování EA, přičemž podnik musí splňovat všechny tyto podmínky, aby mu mohla být certifikace udělena, pokud mu na některou z podmínek nebyla udělena výjimka. Ve zvláště odůvodněných případech, jako například objektivní nedostupnost ekologického krmiva na trhu, může oddělení ekologického zemědělství MZe udělit výjimku z některého z pravidel.
5. Po ověření, že podnik splňuje všechny podmínky pro udělení certifikace, vystaví certifikační instituce podniku certifikát, že splňuje podmínky EA (ekologického zemědělství). Následně tato certifikační instituce zašle informaci společně s podklady na oddělení ekologického zemědělství k zápisu.
6. Posledním krokem v celém certifikačním procesu je zápis nyní již certifikovaného rybářského podniku do databáze ekologických zemědělců. Tento zápis provede oddělení ekologického zemědělství, který tuto databázi za Českou republiku vede a spravuje.

Po zápisu podniku do databáze ekologických zemědělců provádí certifikační orgán, se kterým má podnik uzavřenou smlouvu, pravidelné roční audity a kontroly, zda jsou podmínky pro udělení ekologické certifikace stále platné. Pokud je riziko, že by mohlo dojít ke změně podmínek pro ekologické hospodaření, velmi nízké, může být oddělením ekologického zemědělství rozhodnuto o dvouletých auditních intervalech. Kromě těchto pravidelných ročních či dvouletých auditů mohou být prováděny i mimořádné kontroly jak ze strany certifikačních institucí, tak ze strany MZe.

Ačkoli je jako ekologický zemědělec certifikován celý podnik, legislativa umožňuje i situaci, kdy podmínky ekologického zemědělství (akvakultury) splňuje pouze některá část provozu, přičemž na ostatních částech hospodaří podnik konvenčním způsobem. V praxi tak může být jako podnik EA certifikován i podnik, který podmínky EA splňuje pouze na některých rybnících a na ostatních hospodaří konvenčním způsobem. Podmínkou však je, aby oba provozu, a to včetně zpracování ryb a produktů akvakultury, byly místně a časově odděleny.

6. Příležitosti a možnosti pro posílení systému certifikace v oblasti ekologické akvakultury

Tato kapitola se zabývá analýzou příležitostí a posouzením opatření, která je možné zavést pro zvýšení podílu producentů v akvakultuře hospodařících v ekologickém režimu. Systém certifikace pro ekologické hospodaření v akvakultuře je nastaven v obecném rámci dle akreditací tohoto typu hospodaření a odpovídá i stávající unijní i české legislativě. Z tohoto důvodu je v kapitole zaměřena pozornost nikoliv na posouzení možnosti zavedení nového systému certifikace, ale na posílení stávajícího systému a příslušných mechanismů tak, aby se mohla více rozvíjet EA podle možností i kapacit českého rybářského sektoru. Kapitola sestává ze dvou částí:

- Kapitola 6.1. se zaměřuje na analýzu příležitostí k certifikaci, a to zejména z pohledu producentů na základě polostrukturovaných řízených rozhovorů;
- Kapitola 6.2 potom přináší shrnutí aktuální situace na základě provedených šetření a navrhuje možná opatření k tomu, jak zvýšit zájem o ekologickou certifikaci provozu ze strany producentů.

6.1 Analýza a popis příležitostí certifikace v oblasti ekologické akvakultury

Tato kapitola se zaměřuje na to, jak certifikaci ekologické akvakultury vnímají producenti. Pro analýzu a popis příležitostí bylo realizováno empirické šetření formou polostrukturovaných řízených rozhovorů. Respondenty šetření byli představitelé firem, celkem dvaceti, které se zabývají rybářstvím a s ním spojenými činnostmi. V této souvislosti je třeba uvést, že pro 17 z těchto dvaceti firem je rybářství hlavní činností, pro tři je to jen jedna z jejich činností. Dvě firmy uvedly, že se zabývají primárně zemědělstvím, a v jednom případě se jedná o inženýrskou firmu v oblasti dopravních a hospodářských staveb.

Následující tabulky uvádějí členění firem podle velikosti, hlavní činnosti, obratu a ziskovosti:

Tabulka 6.1: Firmy dle velikosti a hlavní činnosti

Velikost	Počet firem	Hlavní činnost	Počet firem
Mikropodnik – do 9 zaměstnanců	6	Rybníkářství	15
Malý podnik – 10 až 50 zaměstnanců	6	RAS / průtočné systémy	10
Střední podnik – 50 až 250 zaměstnanců	8	Zpracovna	6
Velký podnik – nad 250 zaměstnanců	0	Korýši	1
Celkem	20		

Pozn.: Celkový součet v tabulce u hlavní činnosti neuvádíme, protože tři firmy uvedly kombinaci tří činností a sedm firem kombinaci dvou činností.

Tabulka 6.2: Firmy dle obrátu a ziskovosti

Obrat	Počet firem	Ziskovost	Počet firem
Do 1 mil. Kč	1	Dlouhodobě spíše ztráta	3
1 až 5 mil. Kč	3	0 až 5 %	6
5 až 10 mil. Kč	2	5 až 10 %	4
10 až 50 mil. Kč	4	10 až 15 %	7
50 až 100 mil. Kč	4	Nad 15 %	0
100 až 150 mil. Kč	3	celkem	20
Nad 150 mil. Kč	3		
Celkem	20		

Zastoupení firem z hlediska geografického uvádí tabulka 6.3, z níž vyplývá největší podíl zastoupených firem z Jihočeského kraje (45 %).

Tabulka 6.3: Firmy dle krajů

Kraj	počet firem
Jihočeský	9
Jihomoravský	1
Královéhradecký	2
Pardubický	1
Plzeňský	1
Praha	2
Středočeský	1
Vysočina	3
celkem	20

Vyhodnocení empirického šetření

Tato část kapitoly je členěna do následujících okruhů, podle nichž byla realizována část polostrukturovaných rozhovorů zaměřená na certifikace:

- A. Zkušenosti s certifikacemi a aktuální stav
- B. Motivace k certifikaci ekologické akvakultury
- C. Proces certifikace a náklady

Při vyhodnocování dotazníků se ukázalo, že názory respondentů jsou spíše ovlivněny jejich zkušenostmi s certifikacemi než velikostí firmy, její hlavní činností či jejich rozmístěním v rámci ČR. Proto je vyhodnocení členěno podle toho, zda firmy mají či nemají zkušenosti s certifikacemi.

A. Zkušenosti s certifikacemi

Z dvaceti firem, s nimiž byly vedeny rozhovory, má celá polovina (tj. 10) zkušenosti s určitými formami certifikací. Firmy uvádějí **zkušenosti s certifikacemi ISO 9000, HACCP a dalšími jako jsou Klasa, Regionální potravina, Delikatesa, Třeboňský**

kapr, Český výrobek, Česká chuťovka, Chutná hezky jihočesky, Produkt z jižních Čech apod., případně certifikaci připravují (ISO 9001, ISO 14001, ASC).

Mezi **firmami se zkušenostmi** s certifikací převažují střední firmy (šest firem), dále jsou zastoupeny dvě malé firmy a dva mikropodniky. Z deseti firem je sedm zaměřeno na rybníkářství, z toho dvě mají i RAS/průtočné systémy a jedna z nich má i zpracovnu. Jedna firma se zaměřuje pouze na RAS/průtočné systémy, další firma má pouze zpracovnu a hlavní činností poslední z firem jsou koryšši. Pokud jde o územní hledisko, čtyři firmy jsou z Jihočeského kraje, dvě z Královéhradeckého kraje a po jedné firmě jsou zastoupeny kraje Vysočina, Plzeňský, Jihomoravský a Praha.

Na otázku ohledně přínosů certifikace odpovídají rozporuplně – na jedné straně zmiňují certifikaci jako prostředek zkvalitnění produkce/produktů a možnost využití certifikace v marketingu. Na straně druhé přiznávají, že zákazníci sice určitou značku uznávají (zmiňují Český výrobek, Regionální potravinu apod.), ale nejsou vždy ochotni si za ni připlatit. Určitou skepsi vyjádřil jeden respondent, který na otázku, jaké jsou přínosy certifikace, odpověděl „*to bych rád věděl*“.

Další otázka byla zaměřena na motivaci získat certifikaci. Respondenti zmiňují opět marketing, lepší cenu produktu, plnění požadavků zákazníků. Nicméně, jak uvedl jeden z respondentů „*zákazníci kupují i od necertifikovaných, přestože mnozí tvrdili, že bez certifikátu od nás nebudou moci kupovat produkci*“.

Pokud jde o proces certifikace, respondenti uvádějí, že certifikaci získali od různých institucí. Podle toho, o co se konkrétně v certifikaci jednalo, tak obvykle trval proces certifikace přibližně 1 až 2 roky. Z deseti respondentů pouze dva uvedli obnovování certifikace po roce nebo po dvou letech. Pokud jde o časovou, finanční či administrativní náročnost, pouze dva respondenti zmiňují administrativní náročnost. Komentář jednoho z respondentů k této otázce je „*přiměřené náklady přináší přiměřený zisk v současné době*“. Jeden z respondentů uvedl, že postupně získali zkušenosti s certifikacemi (Regionální potravina, Česká chuťovka, Chutná hezky jihočesky apod.) a nyní to zvládají bez problémů. Certifikace a jejich využití v marketingu přispěly, podle jeho názoru, ke zviditelnění firmy a jejích výrobků.

Firmy, které uvedly, že **zkušenosti nemají**, jsou z 80 % mikropodniky a malé firmy a pouze dvě střední firmy. Jsou to firmy, jejichž hlavní činností je rybníkářství (osm firem, z nichž čtyři navíc mají RAS a/průtočné systémy a jedna i zpracovnu). Zbývající dvě firmy jsou zaměřeny na RAS/průtočné systémy, jedna z nich má i zpracovnu. Z hlediska územního se jedná o pět firem z Jihočeského kraje, dvě jsou z Kraje Vysočina a po jedné firmě jsou zastoupeny kraje Středočeský, Pardubický a Praha. O certifikaci se neucházeli a v osmi případech z deseti ani o ní neuvažovali a neuvažují. Ve zbývajících dvou případech v jedné firmě zvažovali

certifikaci „Regionální potravina“, v druhé firmě by se sice certifikaci nebránili, ale respondent vyjádřil názor, že v praxi má certifikace malý význam.

Certifikaci se zatím žádná z firem nepokusila získat a důvody, proč o certifikaci neusilovaly, jsou velmi rozmanité. Tři respondenti uvedli, že v tom nevidí žádný přínos, jeden pak, že neexistuje pro ně vhodná certifikace. Další uvádí, že jejich firma je příliš malá a jiný zase, že velká. Dva respondenti zmiňují obavy z byrokracie spojené s certifikací.

B. Posouzení motivace k certifikaci ekologické akvakultury

Tato část je vyhodnocena podle jednotlivých otázek a diskutovaných témat v rámci řízených rozhovorů.

B.1 Potenciální důvody a zájem o získání certifikace EA

Osm z deseti firem, které nemají zkušenosti s certifikacemi, odpovědělo na tuto otázku záporně, dva respondenti jako důvod uvádějí administrativu spojenou s certifikací. Pouze dvě firmy (jedná se o mikropodniky) vyjadřují ochotu o certifikaci uvažovat. Jeden z těchto dvou respondentů uvádí: *„Pokud by splňovali alespoň z 90 % už nyní, tj. bez dodatečných výrazných nákladů, tak by asi zájem měli. Rybníky jsou ale tak rozmanité, že to některé mohou splňovat, jiné ne.“* Podle druhého *„Pokud se rozhodneme, že touto cestou chceme jít na základě dalších informací, tak ano.“*

Pokud jde o firmy, které mají zkušenosti s certifikacemi, tak šest z nich (bez ohledu na velikost) zájem projevuje, nicméně jeden respondent upozorňuje na nutnost reflektovat druhovost ryb a další pak certifikaci podmiňuje získáním finančního zvýhodnění. Tři firmy (dva střední podniky a jeden malý) o certifikaci nestojí a poslední respondent uvedl, že by záleželo na podmínkách. Celkově tedy převažují firmy, které se k certifikaci staví záporně (11 z 20 respondentů).

B.2 Vnímání smyslu v certifikaci ve vazbě na „ekologický výrobek“ nebo „ekologický proces výroby“

V rámci šetření byl i zjišťován názor producentů akvakultury na to, zda by upřednostnili certifikaci provozu nebo konkrétního výrobku. Pokud jde o firmy, které zkušenosti s certifikací nemají, tři respondenti na tuto otázku nedokázali jednoznačně odpovědět. Pět respondentů vybralo proces, jeden výrobek. Poslední respondent by certifikoval obojí, protože jejich firma svou produkci i zpracovává.

Tři z firem, které mají zkušenosti s certifikací, vybraly ekologický proces výroby. Dva respondenti na tuto otázku neodpověděli, dva v tom nevidí rozdíl. Podle dalšího respondenta záleží na tom, co bude administrativně jednodušší. Další respondent by volil obě možnosti, protože firma produkuje i zpracovává.

Podle posledního respondenta „pro producenta ryb je důležitý proces výroby, ale pro zpracovnu je to spíše jako „ekologický výrobek“.“

Celkově tedy osm z 20 respondentů vybralo ekologický proces, pouze jeden jednoznačně uvedl pouze výrobek, dva zvolili obě možnosti. Ostatní na to jednoznačný názor nemají nebo v tom nevidí rozdíl. Lze tedy shrnout, že polovina respondentů vnímá správně, že má smysl certifikovat ekologický provoz/proces výroby a zpracování.

B.3 Vnímané potenciální přínosy certifikace EA

Pokud jde o firmy, které nemají zkušenosti s certifikacemi, šest z nich uvedlo, že vidí v certifikaci hlavně ekonomický přínos (zlepšení prodeje, vyšší tržby, vyšší zisk). Jeden respondent na tuto otázku neodpověděl, podle dalšího certifikace nic nepřinese. Jiný respondent nedokáže odpovědět, protože se o tuto problematiku nezajímá. Poslední uvedl, že by se musely změnit preference spotřebitelů, aby o certifikaci začali uvažovat. Nicméně jejich trh je malý a on neočekává změnu chování jejich spotřebitelů.

Čtyři z firem, které mají zkušenosti s certifikacemi, zmiňují ekonomický přínos, další uvádí odlišení jejich produkce od jiné. Šestá firma mluví o navýšení produkce a vývoji nových inovativních výrobků, sedmá zmiňuje „větší šanci na environmentální dotace z OP Rybářství“ a zástupce osmé firmy nevidí kromě prestiže žádné obchodní výhody, spíše komplikace v procesu produkce. Zbývající dvě firmy na tuto otázku neodpověděly.

Z odpovědí na tuto otázku vyplývá očekávání zejména ekonomických přínosů certifikace.

B.4 Faktory odrazující od potenciálního zájmu o certifikaci EA

Sedm z firem, které nemají zkušenosti s certifikací, uvedlo administrativu, případně v kombinaci s poplatky nebo s (častým) obnovováním. Jedna z firem jednoznačně odpověděla, že by je odradila certifikace za úplaty. Zbývající dvě firmy na tuto otázku buď neodpověděly nebo nevidí přínos certifikace, a proto se k této otázce nevyjadřují.

Podobně se velké administrativy bojí šest firem z těch, co mají zkušenosti s certifikací. Jeden z těchto šesti respondentů to vyjádřil slovy „příliš složité, kostrbaté. Nebo pokud by to za to finančně nestálo“. Naopak další respondent nevidí nic, co by je od certifikace odradilo. Nastavení podmínek pro obsádku ryb uvádí jako bariéru jiný respondent. Další pak o certifikaci jako takové vůbec neuvažuje a poslední z nich na tuto otázku neodpověděl.

Lze shrnout, že největší bariérou pro firmy (bez ohledu na jejich velikost) ve vztahu k zavedení certifikace je v první řadě očekávaná administrativní náročnost.

Respondenti se obávají administrativy, což může být důsledkem nedostatečné informovanosti, jak celý proces probíhá, co obnáší a kolik stojí. Pokud by tyto informace měli, možná by začali přemýšlet o zavedení certifikace a zda vůbec technicky mohou splňovat její podmínky.

C. Proces certifikace a náklady

Také tato část je vyhodnocena podle dílčích témat diskutovaných v řízených rozhovorech.

C.1 Vnímání vhodné instituce zajišťující proces certifikace EA

Z firem, které nemají zkušenost s certifikací, pět na tuto otázku odpovědělo, že stát. Tři respondenti uvedli soukromý subjekt. Jedna firma neodpověděla. Poslední respondent uvedl, že se tím nehodlají zabývat, takže je jim to jedno.

Firmy se zkušeností s certifikací určily v šesti případech stát nebo jím pověřenou organizaci. Jeden respondent odpověděl, že netuší. Pokud jde o zbývající tři, dva z nich jednoznačně preferují soukromý subjekt. Podle posledního respondenta *„Asi je to jedno, používáme certifikáty ISO 9000 a jsou tam akreditované firmy, které mohou certifikovat. Pokud jde ale o státní veterinární správu, tak tam podléháme dvouletým auditům, dělají stěry, vzorky vody. U státní správy to funguje precizněji. Už teď náhlé kontroly přijdou neohlášeně a ten systém funguje a není potřeba utrácet peníze dál.“*

Z výše uvedeného vyplývá mírně převažující názor (55 % respondentů bez ohledu na velikost firmy), že by měl certifikaci zajišťovat stát. Z průzkumu tedy jednoznačně nevyplývá nějaká jasná preference, kdo by měl certifikaci zajišťovat. Lze tedy přepokládat, že stávající systém, kdy certifikace provádí soukromá společnost a registr ekologických (certifikovaných) výrobců vede stát, by mohl být producenty akceptován.

Pokud respondenti bez zkušenosti s certifikací uvedli, aby certifikaci zajišťoval stát (pět respondentů), navrhuji nejčastěji MZe. Respondenti se zkušeností s certifikací (šest respondentů) uvádějí také MZe, případně SZIF. Jeden z respondentů, který ale nevybral stát pro zajištění certifikace, upřesňuje: *„Jestli to bude univerzita, nebo NNO je jedno, důležitá je transparentnost systému.“* Jeden z respondentů navrhuje provádět certifikaci v rámci OP Rybářství.

C.2 Vnímání možnosti poskytování certifikace zdarma v rámci podpory rozvoje EA

Osm z deseti respondentů, kteří nemají zkušenosti s certifikací, bez ohledu na velikost firmy potvrzuje poskytování certifikace zdarma. Zbývající dva se nevyjádřili. U respondentů, kteří mají zkušenosti s certifikací, není názor tak jednotný. Pro poskytování zdarma se vyjádřilo pět respondentů, dva neodpověděli. Zbývající tři certifikaci navrhuji zpoplatnit (dva střední podniky

a jeden malý), protože se obávají možnosti zneužívání. Z výše uvedeného vyplývá, že převažuje odpověď, že certifikace by měla být zdarma.

C.3 Vnímání maximální možné ceny pro akceptaci placené certifikace EA

V návaznosti na předchozí otázku a odpovědi osmi respondentů bez zkušenosti s certifikací uvedlo, že certifikace by měla být poskytována zdarma, většina z nich proto neuvádí max. cenu. Pouze dva upřesnili 5 000 Kč nebo max. 10 000 Kč (v obou případech se jedná o mikropodniky).

Odpovědi u skupiny respondentů se zkušeností s certifikací jsou odpovědi rozmanitější, tři z nich uvádějí 10 000 Kč (střední firma), 50 000 Kč (střední firma) či řádově desítky tisíc Kč (malá firma). Pouze jeden trvá na certifikaci zdarma. Tři respondenti na otázku vůbec neodpověděli.

V této souvislosti se někteří respondenti spíše zamýšlejí nad otázkou odvození ceny za certifikaci, jakým způsobem bude nastavena, zda to bude cena za jednotku (jeden rybník) nebo celou firmu, příp. cena za hektar obhospodařované plochy.

C.4 Míra motivace pro získání certifikace EA v případě jejího poskytování zdarma

I v odpovědích na tuto otázku navazují respondenti na své odpovědi na dvě předcházející otázky. Respondenti bez zkušeností s certifikací z logiky věci odpovídají, že jejich motivace pro získání certifikace by byla vyšší, pokud by byla certifikace poskytována zdarma (šest respondentů). Jeden neodpověděl, jeden zdůrazňuje spíše podmínky certifikace a další uvádí, že „*možná bychom uvažovali (o certifikaci), ale určitě to není motivace pro nás*“. Poslední respondent se zamýšlí nad cenou certifikace s ohledem na, podle jeho názoru, její minimální přínosy.

Ve skupině respondentů se zkušeností s certifikací pět uvedlo, že by jejich motivace získat certifikaci byla vyšší, pokud by certifikace byla zdarma. Tři respondenti na tuto otázku neodpověděli. Jeden ze dvou zbývajících respondentů se vyjádřil, že cena nehraje roli a poslední respondent odmítl certifikaci jako takovou.

Z výše uvedeného vyplývá mírně převažující názor (55 % respondentů), že motivace pro získání certifikace by byla vyšší, pokud by byla poskytována zdarma.

Dílčí závěr k vyhodnocení příležitostí certifikace v oblasti EA z pohledu podniků

Celkově lze z vyhodnocení rozhovorů se zástupci podniků shrnout, že podniky zjevně nemají dostatek informací o tom, co certifikace obnáší (administrativa, náklady, omezení produkce) a ani nejsou přesvědčeny o jejích přínosech, což ovlivňuje jejich ochotu vůbec se touto otázkou zabývat. Ty firmy, které už

nějaké zkušenosti s certifikacemi mají a dokázaly to využít v marketingu, vnímají přínosy certifikace pozitivně.

Lze předpokládat, že pokud se zvýší informovanost o významu a přínosech certifikace a přiměřených nákladech (ideálně nulových) s ní spojených, začnou o ni firmy uvažovat. Pokud budou tyto informace pro ně jasné, konkrétní a transparentní, pak přijdou na řadu technické podmínky certifikace, a tedy i jejich vlastní posouzení, zda jsou schopni je splnit alespoň na některých provozech.

6.2 Posouzení systému certifikace pro hospodaření v akvakultuře

Na základě provedeného šetření a analýzy stávající situace v oblasti certifikací podnikání v akvakultuře lze konstatovat, že zavádění nového systému certifikací není v současné době aktuální, neboť systém již v ČR existuje a je funkční. Nicméně, podniky akvakultury tento systém prakticky nevyužívají. V době zpracování této analýzy, tj. v srpnu 2025 je v ČR certifikováno 13 subjektů EA. V drtivé většině případů se však jedná o malé soukromé chovatele, biofarmy jejichž převažující činností není chov ryb, ale tento mají pouze jako doplněk či koníček. Navíc pouze 4 z těchto subjektů mají v současnosti platný certifikát ekologického chovatele ryb. Jediným certifikovaným ekologickým chovatelem ryb, kterého lze považovat za klasického producenta v akvakultuře, je jihočeská společnost Štičí líheň Esox s.r.o. Nad rámec původně plánovaných rozhovorů byl po tomto zjištění proveden i rozhovor se zástupcem této jediné certifikované produkční společnosti v oblasti akvakultury.

Společnost Štičí líheň Esox je tak v současnosti jedinou produkčně orientovanou společností akvakultury v ČR, která může svoje produkty označovat ekologickou značkou BIO. Certifikací prošla společnost v roce 2024, tedy poměrně nedávno. Předtím však musela fungovat v ekologickém režimu v rámci takzvaného přechodného období, kdy podniky žádající o certifikaci musí na příslušných vodních plochách hospodařit v ekologickém režimu a teprve po uplynutí tohoto přechodného období mohou získat certifikát. Certifikací reagovala společnost Esox na poptávku současného trhu a moderního náročného zákazníka. Pro ekologickou produkci vytypovali lokality, které jsou v lese, které mají absolutně omezený vstup vnějších vlivů z polí, a má to vliv i na nákazové situace, vstupy různých polutantů, chemických látek, i průmyslových hnojiv, což jsou záležitosti, které jsou absolutně vyloučené. Zástupci této společnosti v rozhovoru uvedli, že zásadní pro ekologickou produkci je omezení vnějších vstupů.

Z hlediska nákladů zástupce Esox uvádí, že vlastní certifikace není v zásadě nákladná a stojí řádově jednotky tisíc Kč. Každá certifikační společnost má mírně

odlišné sazby za certifikaci, např. u společnosti KEZ, která certifikovala i Štičí líheň Esox, je cena za certifikaci 3 400 Kč a dále 30 Kč za 1 hektar vodních ploch, na kterých je realizována ekoprodukce. Stejná částka je pak i za každoroční kontrolu. V případě, že podnik hospodaří jak v ekologickém, tak i konvenčním režimu, navyšuje se cena za certifikaci/kontrolu o příplatek ve výši 100 %. Platba za hektar se však uplatňuje jen na vodních plochách pro ekologickou produkci. Zástupce Esox však připouští, že příprava na certifikaci s sebou nese další náklady, které v jejich případě dosahovaly nižších desítek tisíc Kč. Kontroly ekologické akvakultury pak probíhají podle nařízení Evropského parlamentu a Rady 2017/625 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin.

Vzhledem k tomu, že v České republice již existuje dobře fungující systém certifikace EA, který však není dostatečně využíván, zaměří se další část této kapitoly na návrhy možností, jak zvýšit zájem podniků akvakultury o fungování v ekologickém režimu a příslušnou certifikaci.

Současná situace v systému certifikace EA

V samotném systému certifikace, jak již bylo uvedeno, není třeba v zásadě nic měnit či přenastavovat, protože v rámci certifikace ekologického zemědělství je tento systém zavedený a dobře funkční. Z rozhovorů vedených se zástupci podniků akvakultury pak vyplývá, že jejich nezáměr o fungování v ekologickém režimu pramení zejména z neznalosti celého systému, jeho podmínek a požadavků. Konkrétně se jedná o následující oblasti:

- Neznalost podmínek pro zavedení ekologického hospodaření. Nejde přitom jenom o fyzické podmínky, které jsou dané nařízením 2018/848, ale i o informace o výhodách, procesu certifikace a celkových podmínkách. V některých případech jde vůbec o neznalost možnosti svůj provoz certifikovat jako ekologický;
- Producenti často nevědí, že ekologický chov ryb je možný realizovat souběžně s konvenčním způsobem, pokud jsou tyto dva provozy místně a časově oddělené;
- Obavy z neúměrně zvýšených administrativních a finančních nákladů. Větší obavy přitom producenti vyjadřovali ze zvýšené administrativy a dokumentace, která je podle nich s ekologickým provozem spojená. Z rozhovoru se zástupcem certifikační společnosti KEZ vyplývá, že většinu dokumentace vyžadované při kontrolách ze strany certifikačního orgánu stejně musí producenti vést (původ krmiv, použití léků apod.).

Pravděpodobně jediný významnější dokument, který je nad rámec konvenční produkce, je plán hospodaření, který je pro ekologický provoz a jeho certifikaci vyžadován;

- Očekávání zvýšených nákladů bez adekvátních finančních kompenzací ze strany státu. Na rozdíl od ekologického zemědělství, které je finančně podporováno, v oblasti ekologické akvakultury zatím takovéto formy podpory neexistují, nebo o nich producenti nevědí;
- Obavy o neexistenci trhu pro ekologickou produkci. S ohledem na zvýšené nároky na způsob ekologického chovu ryb a regulaci množství produkce v ekologickém režimu, existují obavy z horší prodejnosti, neboť ekologická produkce bude zákonitě dražší. Zavedené rybářské podniky přitom mají většinou nastavené obchodní vztahy, kde se jim povětšinou daří prodat veškerou svoji produkci. Reálnost těchto obav potvrzuje i zástupce Štičí líhně Esox, kdy v rozhovoru uvádí, že jejich ekologická produkce je o cca 30 % dražší než konvenční produkce a rovněž museli pro ekologickou produkci nalézt nové odběratele, kterými jsou zejména luxusnější restaurace;
- Obavy o splnění technických podmínek pro ekologický provoz byly v případě dotazů na zavedení ekologické produkce u producentů paradoxně až na posledním místě.

Z provedených šetření, analýz a výše uvedeného shrnutí vyplývá, pro zvýšení objemu produkce EA a s tím souvisejícímu zvýšení počtu certifikací v oblasti EA je vhodné zvážit zavedení některých opatření, ať již v rámci OP Rybářství, nebo mimo něj, která by podpořila zájem producentů o ekologickou certifikaci.

Možné formy posílení zájmu o ekologickou produkci v akvakultuře

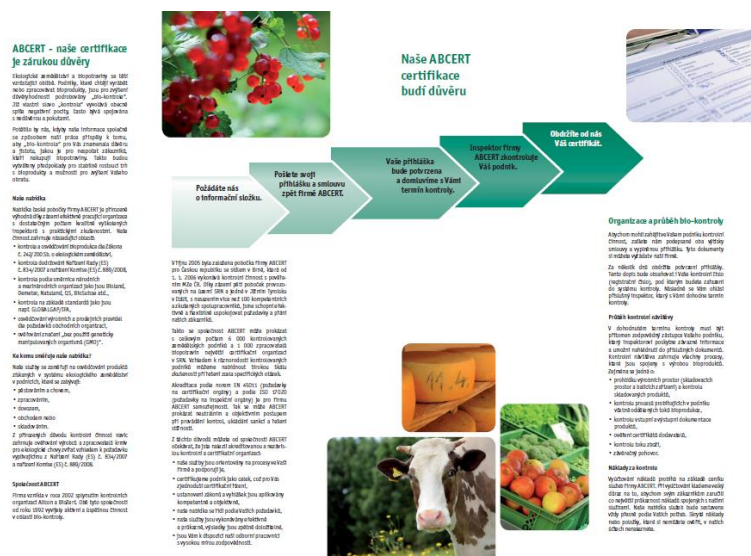
Z šetření vyplývá, že většina producentů v akvakultuře má aktuálně nastavené dodavatelsko-odběratelské vztahy a je schopna prodat prakticky veškerou svoji produkci. Ke zvýšení počtu ekologicky hospodařících certifikovaných rybářských podniků je proto vhodné zavést některá opatření, která by pomohla zvýšit jejich motivaci pro přechod na ekologický režim hospodaření. Na základě analýzy současné situace navrhuje zvážit možná opatření v následujících čtyřech oblastech:

- Zvýšení informovanosti producentů
- Posílení trhu s produkty ekologické akvakultury
- Finanční pobídky a kompenzace
- Podpora splnění technických podmínek

Posílení informovanosti producentů akvakultury se na základě provedených šetření jeví jako logický první krok v posílení informovanosti producentů o podmínkách a případných výhodách ekologického způsobu chovu a zpracování ryb. K posílení informovanosti je možné využít různých nástrojů komunikace, kterými mohou být například následující:

- Cílená informační kampaň. S ohledem na relativně nízký počet rybářských podniků v ČR je možné zvážit cílenou kampaň a oslovování rybářských podniků s informacemi o možnostech a výhodách, ale i případných negativech ekologické produkce.
- Informační místa na akcích zaměřených na producenty v akvakultuře případně na producenty v zemědělství, neboť akvakultura je často přidružená k zemědělské výrobě. Příkladem takové akce může být například již tradiční výstava Země živitelka, která každoročně probíhá v Českých Budějovicích.
- Informační materiály. Vytvoření a distribuce informačních materiálů o možnostech, výhodách a podmínkách ekologické certifikace včetně informací o jejím průběhu. Informace je vhodné uvádět stručně a přehledně, ideálně ve formě jedné stránky (one pager). Inspirací může být například takový one-pager společnosti ABCert CZ s.r.o., který přehledně informuje o postupu a výhodách ekologické certifikace.

Obr. č. 6.1: One-pager společnosti ABCert CZ zaměřený na postup a výhody ekologické certifikace

U informačních aktivit je vhodné zacílit a přímo oslovit vhodné rybářské podniky, které by potenciálně mohly ekologický provoz zavést. S ohledem na velmi malou cílovou skupinu není efektivní realizovat celostátní všeobecné kampaně např. prostřednictvím televizí, rozhlasu nebo celostátních deníků.

Posílení trhu s produkty ekologické akvakultury

Další možností, jak podpořit rybářské podniky, aby přešly alespoň částečně na ekologickou produkci, je ukázat jim, že pro tuto produkci existuje trh. Často se však bude jednat o jiný tržní segment, než na který jsou cíleny současné obchodní aktivity podniků akvakultury. Pro podniky to tedy bude znamenat nalezení nových odběratelů (např. v podobě restaurací či specializovaných prodejen bioproduktů) a navázání zcela nových obchodních vztahů. V rámci podpory trhu lze uvažovat o následujících aktivitách:

- Marketingová a obchodní podpora ekologických producentů akvakultury. V rámci této podpory mohou být podnikům ekologické akvakultury plně či částečně hrazeny marketingové studie, konzultace či další služby vedoucí k nalezení nových odběratelů pro ekologickou produkci. Stejně tak je možné i podpořit aktivity na propojení s potenciálními odběrateli prostřednictvím marketingových akcí, veletrhů apod.
- Vytvoření trhu. Legislativně lze vytvořit či posílit trh s ekologickými výrobky například navýšením limitů pro využívání ekologických produktů akvakultury ve školních jídelnách či jiných státních zařízeních.
- Stimulace poptávky. Poptávku po produktech ekologické akvakultury lze do určité míry stimulovat například osvětovými kampaněmi, ať již zacílenými na určité segmenty trhu či na veřejnost obecně. Tento způsob stimulace poptávky má však smysl až v momentě, kdy bude na trhu dostatečný počet výrobků produkovaných v ekologickém režimu, což v současné době není.

Finanční pobídky a kompenzace

Významnou motivací pro přechod na ekologický provoz by pro podniky akvakultury bylo i finanční zvýhodnění oproti konvenční produkci. Uvažovat o finančních pobídkách pro ekologické rybáře má smysl jednak z toho důvodu, že v rozhovorech respondenti uváděli finanční zvýhodnění jako případný motivátor, aby o přechodu na ekologický způsob hospodaření začali uvažovat, jednak by tím i došlo k určitému narovnání podmínek se zemědělstvím, kde ekologicky hospodařící zemědělci určité finanční výhody mají. Některé z možných finančních zvýhodnění či pobídek jsou uvedeny dále:

- Platby za hektar. Analogicky k ekologickému zemědělství by mohli ekologicky hospodařící rybářské podniky dostávat přímé platby za hektar vodní plochy, na které ekologicky hospodaří;
- Finanční zvýhodnění v rámci OPR. Na investice do ekologického rybářství lze zvážit zvýšení podílu financování, respektive snížení povinného spolufinancování projektů na nižší hodnotu;

- Bodové zvýhodnění u žádostí v rámci OPR. Bodové bonusy pro podniky, respektive opatření EA při hodnocení žádostí předložených do OPR by rovněž mohly mít pro podniky motivační efekty (větší šance úspěšnosti);
- Proplacení nákladů spojených se získáním certifikace. Přestože vlastní poplatek za ekologickou certifikaci je poměrně nízký, náklady spojené s přípravou certifikace se mohou vyšplhat na desítky tisíc korun, jak potvrdil i zástupce certifikované společnosti Štičí líheň Esox. Proplacení nákladů spojených s úspěšnou certifikací by tak mělo být pro podniky motivační při rozhodování o zavedení certifikace. Současně by pro podniky byla certifikace ve výsledku zdarma, což odpovídá preferované variantě z rozhovorů;
- Finanční kompenzace po dobu přechodného období. V případě žádosti o certifikaci musí po dobu tzv. přechodného období podnik na příslušných provozech hospodařit ekologicky, avšak stále se ještě nemůže prokazovat příslušným ekologickým certifikátem. Toto přechodné období přitom může trvat až 24 měsíců. Poskytnutí kompenzace v rámci tohoto období by mohlo mít rovněž vliv na rozhodování podniků certifikační proces podstoupit.

Podpora splnění technických podmínek

Ačkoli splnění technických požadavků na ekologický provoz nebylo v rámci rozhovorů zmiňováno jako hlavní bariéra přechodu na ekologický způsob hospodaření, lze očekávat, že právě to může být v praxi hlavním blokátořem v rozšíření ekologických provozů. Technická přizpůsobení, zejména rybníků, pro splnění podmínek, jako je např. vyčištění či dezinfekce rybníků, zajištění kvality vody na přítoku apod. mohou být finančně náročná. Na zvážení tak je zavedení opatření v rámci OPR, které by podporovalo právě technickou přípravu podmínek pro ekologický způsob hospodaření.

Všechna výše uvedená opatření jsou pouze návrhy na to, jak povzbudit zájem podniků o ekologickou certifikaci. V žádném případě však nejsou tyto návrhy vyčerpávající a mohou být doplněny dalšími opatřeními. Ekonomické, legislativní a technické požadavky a podmínky na zavedení těchto opatření jsou nad rámec této studie a před jejich případným zavedením by bylo vhodné provést určitou formu studie proveditelnosti takového opatření.

S ohledem na poměrně malou provázanost přístupů a spolupráci v oblasti EA v rámci států EU je ke zvážení posílení kooperace mezi resorty spravujícími EA. Výměna zkušeností, sjednocení přístupů či koordinace činností by mohly být posíleny například výměnnými pracovními pobyty či odbornými konferencemi na téma EA.

Závěry a doporučení

Ačkoliv se ekologická akvakultura v zemích EU aktivně řeší již více než jednu dekádu, tak s ohledem na dosavadní zkušenosti v zahraničí ji lze stále považovat za zcela nový fenomén pro sektor rybářství. **Česká republika má zavedené mechanismy certifikace pro ekologický chov ryb dle podmínek příslušných nařízení EU**, a také i evidované chovatele bioprodukce ryb. K 30. 6. 2025 působilo v ČR celkem 13 ekologických chovatelů ryb, kteří hospodařili na 3,32 ha, z nichž však pouze jeden se dlouhodobě zabývá produkčním rybářstvím. **Kromě jedné výjimky se tudíž české rybářské biofarmy zabývají primárně jinými aktivitami v rámci diverzifikace činnosti** (např. ubytovacími službami, pohostinstvím, agroturistikou), **a nelze je tudíž označit jako „producenty v ekologické akvakultuře“** tak, jak tuto tematiku vnímá EU. EA tudíž představuje tematiku, která není nijak podporována ani systematicky koordinována ať už ze strany Ministerstva zemědělství či klíčových asociací v oboru, tj. Rybářského sdružení ČR.

Důvody pro tento stav jsou však prosté a týkají se samotné podstaty fungování českého rybářského sektoru, zejména **tradičního rybníkářství, které se vyznačuje extenzivním až polointenzivním hospodařením s nezastupitelnou ekologickou a krajinnotvornou funkcí**. České rybníkářství tak představuje dlouhodobě šetrný způsob hospodaření v krajině a zároveň naplňuje parametry, které vedou k udržitelnému systému chovu. Zavedené způsoby chovu hlavního druhu kapra odrážejí historický a také geopolitický vývoj v druhé polovině 20. století. Výsledkem tohoto vývoje bylo jednak sjednocení výrobních metod, organizace práce i plánování produkce, posílení finanční stránky i odborného zázemí, a zejména došlo k určité standardizaci postupů a mechanismů v současném chovu ryb v ČR. Součástí produkčního rybářství v ČR jsou tudíž přístupy (např. hypofýza), které stabilizují produkci ryb a celkové výsledky nejsou meziročně významně rozkolísané. **V tomto kontextu jsou parametry ekologického chovu ryb dle podmínek stanovených EU vnímány ze strany rybářských podniků logicky za nepřijatelné a ekonomicky neudržitelné**, tj. problémy s plněním technických parametrů EA a navazující vnímané marketingové riziko produkce EA s konvenční produkcí. Dle hodnocených zkušeností a dosavadní dobré praxe by však **EA měla být postavena na zcela jiných základech** a orientována na **jiné segmenty trhu** v porovnání s konvenční produkcí ryb, a zejména je nutné zdůraznit, že **se netýká a ani nemůže týkat všech lokalit českého produkčního rybářství**.

Ze zkušeností z rybníků ve Waldfiertel regionu v Rakousku vyplývá zcela zásadní skutečnost, kterou **je nutné reflektovat jako klíčový faktor ovlivňující potenciální dopady EA** na produkční podniky v ČR. Jedná se o **nutnost pečlivé**

typologizace a identifikace potenciálně vhodných rybníků pro EA. Ve vazbě na EA jsou důležité typologie rybníků podle polohy a okolí, a dále podle způsobu napájení. V ČR jsou sice jen omezené zkušenosti s EA, nicméně z řízených rozhovorů vyplynulo, že zcela zásadním předpokladem pro rozvoj EA na úrovni podniku je ochota a vůle se alespoň částečně zabývat ekologickým způsobem chovu ryb a do určité míry se tak na vybraných segmentech trhu odlišit od běžné konvenční produkce. **Produkcí ryb chovaných v režimu EA nelze v tržní praxi uplatnit ve větším měřítku v běžném prodeji.** Výsledná produkce EA zpravidla směřuje jen k určitému typu spotřebitelů (např. restaurace zaměřené na BIO potraviny), což rovněž limituje i celkové množství potřebné produkce. Z rozporuplných zkušeností bioprodukce ryb v sousedních zemích vyplývá (viz Rakousko v porovnání s Maďarskem či Polskem), že standardní tržní mechanismy nemusí vždy zajistit potřebnou poptávku po bioprodukci ryb, což je zpravidla způsobeno vícero faktory. Jedná se zejména o vysokou cenu bioprodukce ryb, která na rozdíl od ekologického zemědělství nemá v současném systému finančních podpor zavedený systém kompenzačních plateb, které by částečně tlumily nárůst příslušných výdajů. Zároveň však **nejsou vytvořeny ani komplexní podmínky pro podporu investičních projektů v oblasti EA a také chybí propagace na příslušných marketingových akcích** (veletrhy, měsíce biopotravin a ekozemědělství).

Proces certifikace EA v EU probíhá v rámci jednotného právního rámce stanoveného nařízením (EU) 2018/848, ale praktická implementace a organizace kontroly se výrazně liší mezi jednotlivými členskými státy. Evropská legislativa totiž umožňuje **tři základní modely kontrolního systému**, tj. model (A) - soukromé certifikační orgány, model (B) - veřejné kontrolní autority, model (C) - kombinovaný model. **V České republice je využíván model více soukromých certifikačních firem**, které jsou akreditovány jako certifikační subjekty pro ekologické zemědělství národním akreditačním orgánem (tj. Český institut pro akreditaci, o.p.s. - ČIA). Prostřednictvím ČIA jsou v České republice akreditovány čtyři soukromé společnosti, které jsou akreditované podle normy ISO/IEC 17065 a mají smlouvy s MZe ČR pro certifikaci ekologického zemědělství včetně živočišné výroby a EA. **Systém a institucionální rámec pro certifikaci EA je v České republice připraven a výše uvedené společnosti příslušné certifikace EA mohou poskytovat.** Postup při procesu žádosti a získání certifikace producenta v EA je prakticky totožný s certifikací ekologického zemědělství. Přesto však z pohledu rybářských podniků v rámci řízených rozhovorů vyplynulo, že zjevně nemají dostatek informací o tom, co certifikace obnáší (administrativa, náklady, omezení produkce) a ani nejsou přesvědčeny o jejích přínosech, což ovlivňuje jejich ochotu vůbec se touto otázkou zabývat. Lze předpokládat, že pokud se zvýší informovanost o významu a přínosech certifikace a přiměřených nákladech

(ideálně nulových) s ní spojených, začnou o ni zástupci rybářských podniků uvažovat. Pokud budou tyto informace pro ně jasné, konkrétní a transparentní, pak přijdou na řadu technické podmínky certifikace, a tedy i jejich vlastní posouzení, zda jsou schopni je splnit alespoň na některých provozech.

V tomto smyslu je nezbytné celou tematiku EA uchopit systematičtěji a zároveň připravit nejen příslušný systém podpory bioprodukce ryb, ale také zřetelně odlišit od současného systému konvenční produkce, která plní řadu ekologických a krajinnotvorných funkcí, což je již na trhu prezentováno jako forma udržitelného chovu ryb.

Následující sada doporučení je rozčleněna do tří základních okruhů, které se týkají:

- Okruh doporučení č. 1: Příprava a nastartování systému podpory EA v ČR
- Okruh doporučení č. 2: Poskytování systematické podpory EA v ČR
- Okruh doporučení č. 3: Řešení možností a limitů podmínek pro EA

Design možného nastavení podpory EA v ČR by měl reflektovat dvě odlišné fáze potenciální implementace ekologických chovů ryb, tj.:

- **Fáze iniciace / stimulace rozvoje EA** – zejména infrastrukturní investice pro fungování EA, které zajistí plnění stanovených podmínek pro EA dle Nařízení EU 2018/848 (viz doporučení 1.2);
- **Fáze provozu EA – zajištění kompenzačních plateb** za nižší rentabilitu ekologického chovu ryb, které by měly být dostatečně motivační pro zahájení ekologického chovu ryb na vybraných vhodných lokalitách (viz doporučení 2.1).

Při postupném plnění nastavených doporučení v této zprávě bude možné strategicky plánovat a odhadovat možný vývoj produkce EA v ČR v následujících letech. Při reflexi zkušeností s postupným náběhem produkce EA a její dosaženou úrovní ve většině států EU bez největších producentů EA vychází průměrný podíl celkové roční produkce EA v relevantních zemích přibližně na 1 %. Tento poznatek je zcela zásadní pro formulování reálných cílů rozvoje EA i v rámci ČR, která se v této tematice nachází teprve v prvopočátku jejího možného rozvoje. V ČR bude nezbytné zmapovat produkční potenciál EA (viz doporučení 1.1), nicméně **podle názoru zhotovitele je vhodné při dalších diskusích nejen se zástupci českého rybářského sektoru, ale i s pracovníky Evropské komise, zvažovat úroveň přibližně 0,2 až 0,5 % podílu produkce EA (cca 37 až 94 tun) v horizontu roku 2030 za předpokladu, že se intenzivně zahájí systematická podpora této tematiky** částečně ještě v současném programovém období 2021–2027, a zejména pak v příštím programovém období 2028–2034. Výše uvedený podíl 0,5 % se může jevit nízký, nicméně **stále existuje řada bariér v této tematice** (viz kap. 4.2), které bude nutné dále řešit. Následující **období do roku 2030**

by tudíž mělo být označováno jako startovací pro rozvoj EA v ČR, protože nejde jen o kapacitu a potenciál produkce EA, ale zároveň o nastavení obchodních modelů pro vybrané segmenty trhu. Pokud by se v letech 2026 až 2029 podařilo EA nastartovat úspěšně, tak by bylo možné stanovovat po roce 2030 výrazně ambicióznější cíle.

Okruh doporučení č. 1: Příprava a nastartování systému podpory EA v ČR

Doporučení 1.1	Zmapovat situaci produkčních rybníků, identifikovat vhodné lokality pro rozvoj EA		
Vysvětlení	Pro stanovení reálného cíle možné produkce EA v ČR bude nezbytné nejdříve zmapovat situaci produkčních rybníků a dále identifikovat vhodné lokality pro rozvoj EA. Studie poskytne nejen detailnější pohled na produkční potenciál, ale usnadní i diskusi se zástupci rybářských podniků pro rozvoj tematiky EA, kterou je možné provozovat pouze na vybraných rybnících. Nejde však jen o samotné rybníky vhodné pro režim EA, ale také možnosti následného odděleného sádkování ryb, což může být u řady rybářských podniků problematické zajistit. Dalším nutným faktorem rozvoje EA je také ochota rybářských podniků zvážit možnosti rozšíření spektra své produkce o bioprodukci a zejména si část svého obchodního modelu přeorientovat na vybrané segmenty trhu. Identifikovaný produkční potenciál EA v ČR a míra ochoty příslušných rybářských podniků pro EA budou vstupovat do finálního stanovení reálných cílů rozvoje EA pro časový horizont 2030 a dále. Empiricky je však takové šetření časově velmi náročné a doba realizace takového projektu může být 10 až 12 měsíců.		
Zodpovědnost	Ministerstvo zemědělství ¹¹	Časový rámec – komentář	Toto doporučení je vhodné realizovat jako první aktivitu k potenciálnímu rozvoji EA v ČR s ohledem na to, že je nezbytné mít základní přehled o vhodných lokalitách EA.

Doporučení 1.2	Zahájit přípravy systému kapitálové podpory EA v ČR v rámci OP Rybářství 2021-2027 a zejména v rámci OP Rybářství 2028-2034		
Vysvětlení	Systém kapitálové podpory se týká fáze iniciace / stimulace rozvoje EA – pro tuto fázi bude nezbytné schválit samostatné opatření pro investice týkající se EA. V tomto smyslu je vhodné zařadit jako způsobilé výdaje týkající se investic do EA či zvýhodnit již registrované chovatele EA již v současném OPR 2021-2027, a určitě zařadit samostatné opatření v OPR 2028-2034. Mělo by se jednat zejména o investice pro plnění podmínek EA, tj. např. budování oddělených sádek (oddělení ekologické a konvenční produkční jednotky), investice do RAS v případě líhní a odchovných zařízení a zařízení pro produkci druhů organismů používaných v ekologických chovech jako krmivo, zajištění úpravy obvodu chovných jednotek u průtočných systémů o přirozenou vegetaci, dobudování u rybníků další potřebné infrastruktury, tj. přirozené filtrační lože a usazovací nádrže.		

¹¹ Příslušný zodpovědný útvar Ministerstva zemědělství je stanoven na základě Organizačního řádu nebo dle dohody vedení Ministerstva zemědělství

Doporučení 1.2	Zahájit přípravy systému kapitálové podpory EA v ČR v rámci OP Rybářství 2021-2027 a zejména v rámci OP Rybářství 2028-2034		
	• Forma: jednorázová dotace projektů, příp. lze také zvážit finanční nástroje (zvýhodněný úvěr doplněný dotační složkou). V rámci OP Rybářství 2028+ je vhodné zařadit zcela nový dotační titul pro ekologickou akvakulturu; • V případě dotace lze zvážit nastavení vyššího procenta financování v porovnání s ostatními investicemi do akvakultury; • Cílení: modernizace hrází, sedimentační nádrže (lokální nebo sdílené), zásobní / manipulační technika, hygienické zázemí pro certifikaci, investice do monitoringu vody; • Doplnkově lze také zvážit, zda poskytovat: ○ Příspěvek na certifikaci (např. úhrada 50 % nákladů); ○ Dotace projektové dokumentace (dotace na přípravu projektů).		
Zodpovědnost	Ministerstvo zemědělství	Časový rámec - komentář	Toto opatření lze částečně řešit průběžně v rámci jednání Monitorovacího výboru současného OPR. Zejména však bude důležité toto opatření zahrnout do aktivit v době přípravy nového programového období 2028+.

Doporučení 1.3	Podpora vzdělávání a osvěty producentů		
Vysvětlení	V rámci komunity rybářských podniků je v současné době spíše jen omezená a částečně i zkreslená představa o problematice EA. Dle analyzovaných zkušeností ze zahraničí i detailní analýzy podmínek pro fungování EA je evidentní, že ji nelze provozovat na jakémkoliv rybníku či jiném typu provozu, a navíc výsledná produkce nemůže být paralelně poskytována s konvenční produkcí akvakultury. Toto je nejzásadnější mýtus, který je nezbytné formou vzdělávání a osvěty postupně vysvětlovat. Jinými slovy, EA není hrozbou pro české rybářství, ale může být jejím zajímavým doplňkem, který cílí na specifickou klientelu formou specifických obchodních modelů. Podpora vzdělávání a osvěty producentů může zahrnovat zejména školení formou seminářů pro zástupce rybářských podniků o standardech ekologické produkce, welfare ryb a ekologickém managementu. Taková školení je vhodné připravit společně se zástupci odborné sféry, např. ve spolupráci s Jihočeskou univerzitou, Rybářským sdružením ČR, zástupci certifikačních institucí, zástupci evaluační sféry. Osvětu lze připravit např. na výstavách Země živitelka nebo Natura Viva (mezinárodní veletrh myslivosti, rybářství, včelařství a pobytu v přírodě). Rovněž je vhodné vytvořit a distribuovat také informační materiály o možnostech, výhodách a podmínkách ekologické certifikace včetně informací o jejím průběhu. Informace je vhodné uvádět stručně a přehledně, ideálně ve formě jedné stránky (one pager).		
Zodpovědnost	Ministerstvo zemědělství Rybářské sdružení	Časový rámec - komentář	Toto opatření má průběžný charakter, tj. je vhodné jej zahrnout do vzdělávacích i komunikačních aktivit ŘO již v současné době, např. v rámci výročních konferencí OPR zahrnout tematické prezentace k EA.

Okruh doporučení č. 2: Poskytování systematické podpory EA v ČR

Doporučení 2.1		Provozní fáze — platby na ha (roční kompenzace + veřejné statky)	
Vysvětlení	Fáze provozu EA se týká zajištění kompenzačních plateb za nižší rentabilitu ekologického chovu ryb – v případě rybníků by měly být poskytovány platby za hektar, které by měly být podmíněny certifikací BIO a dodržováním povinných opatření a monitoringu. Takovou kompenzací lze vyplácet obdobným způsobem, jako je již v současném OP Rybářství nastaveno pro kompenzace, které se poskytují jako náhrada za ušlý příjem nebo dodatečné náklady spojené se zajišťováním důležitých environmentálních služeb nebo náhrada za škody způsobené vnějšími událostmi. V případě EA by však šlo o výrazně odlišnější model fungování rybářského podniku, tudíž i úroveň kompenzací by měla být výrazně vyšší, zejména pak v prvních letech nastartování tohoto systému, aby dostatečně motivovala rybářské podniky pro přechod na režim EA u vhodných vybraných rybníků. V této zprávě je v kapitole 4.3 proveden modelový výpočet ekonomického odhadu pro fázi provozu EA, tj. možnosti poskytování kompenzačních plateb EA v ČR. Obdobný systém kompenzací je již v současném OPR nastaven pro finanční podporu mimoprodukčních funkcí rybníků, což umožňuje kompenzovat ekonomické ztráty podniků akvakultury, které vznikly na základě plnění celospolečenských služeb a cílů v oblasti klimatu a životního prostředí. Dle konzultace se zadavatelem je však výše jednotkových nákladů u těchto kompenzací výsledkem výpočtu na větším vzorku rybníků, a také posouzení Auditním orgánem Ministerstva financí v rámci ex-ante hodnocení zjednodušených metod vykazování . Níže uvedené varianty podpory EA formou kompenzačních plateb jsou tudíž modelové a bude nezbytné je posílit v následujících letech o další lokality rybníků, které se budou zapojovat do EA, příp. provést pro srovnání i doplňující výpočty na vybraných lokalitách v zahraničí (např. Polsko, Maďarsko, Rakousko). Tímto by byl zajištěn dostatečný vzorek pro výpočet kompenzačních plateb a akceptaci ze strany Auditního orgánu Ministerstva financí v rámci ex-ante hodnocení zjednodušených metod vykazování. V rámci sestavených výpočtů byly stanoveny tři možné varianty podpory kompenzací EA, tj. nízká podpora (cca 5 až 15 tis. Kč/ha/rok), střední podpora (cca 10 000 až 30 000 Kč/ha/rok) a silná podpora (tj. 15 000 až 45 000 Kč/ha/rok). Zhotovitel doručuje vzít v úvahu nutnou dostatečnou motivaci pro rybářské podniky ke zvýšení zájmu o možnosti EA, což by v praxi znamenalo využít horní hranici varianty střední podpory, tj. 30 000 Kč/ha/rok. Výpočty jsou však modelové a s omezenými zkušenostmi v této oblasti, a proto bude nezbytné doplnit modelové propočty o další lokality vhodné k EA (v ČR, příp. i v zahraničí).		
Zodpovědnost	Ministerstvo zemědělství	Časový rámec - komentář	S ohledem na komplexnost systému kompenzačních plateb a jeho nutnou akceptaci Auditním orgánem Ministerstva financí lze předpokládat reálné spuštění tohoto nástroje až v příštím programovém období 2028+.

Doporučení 2.2 Podpora osvěty spotřebitelů			
Vysvětlení	Bariérou pro rozvoj EA produkce je i možnost zmatení zákazníků ohledně různých stávajících certifikací v sektoru rybářství, které se mohou plést a tím nepřinášet potřebný efekt, viz bioprodukce vs. certifikace „Udržitelného chovu ryb“. V současné době (tj. k září 2025) propaguje Ministerstvo zemědělství ČR bioprodukcí (např. v rámci měsíce biopotravín a ekozemědělství), nicméně vizuálně není bioprodukce z ryb zahrnuta (ani vizuálně), ačkoliv v ČR již je možné zakoupit i produkci z certifikovaných ekologických chovů. Informační kampaně by však měly být marketingově dobře vysvětleny tak, aby ve výsledku nebyla konvenční produkce kapra chápána jako neekologická, tj. více zdůrazňovat původ, lokality ekologické produkce (viz např. Waldfiertelský kapr) a celkově přínos pro životní prostředí. Konkrétní parametry osvěty spotřebitelů by měly být připraveny a nastaveny ve spolupráci jednak se zástupci rybářských podniků, které mají nebo se aktivně připravují na certifikaci ekologického chovu, a také se zástupci odborné sféry (akademické i marketingové). Rovněž je vhodné diskutovat parametry osvěty i se zástupci legislativní sféry s ohledem na významnou roli zákona o ochraně spotřebitele, který má za cíl chránit spotřebitele před klamavým označováním a zajistit pravdivé a srozumitelné informace o výrobcích (tj. označování výrobků jako „bio“ nebo také „ekologické“, „organické“).		
	Zodpovědnost	Časový rámec	
	Ministerstvo zemědělství Odborné a profesní organizace (např. Rybářské sdružení ČR, PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců) V určité formě spolupráce také i on-line platformy (Scuk.cz, Rohlik.cz)		06/2026 a dále

Okruh doporučení č. 3: Řešení možností a limitů podmínek pro EA

Doporučení 3.1		Cíleně podpořit inovace a rozvoj výzkumu v tématice EA	
Vysvětlení	V rámci OP Rybářství je vhodné explicitně podporovat v rámci aktivity „Inovace“ také výzkum a spolupráci mezi univerzitami, výzkumnými ústavy a praxí při hledání inovativních ekologických krmných směsí, šetrných technologií a metod zlepšování kvality vody. Podpořené pilotní projekty by měly demonstrovat přínosy ekologické akvakultury v praxi. Rovněž je vhodné podpořit v těchto aktivitách také mezinárodní spolupráci, ve které budou nejen navázána a budována partnerství s dalšími zahraničními subjekty v odvětví rybářství, ale zejména budou identifikovány i zcela nové možnosti pro fungování ekologického chovu ryb. Může se jednat například o výzkumné projekty na ekologická krmiva (hmyz, řasy, lokální suroviny), zkušenosti s využíváním chytrých technologií pro monitoring vody a welfare ryb, zřízení demonstračních farem EA.		
Zodpovědnost	Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s akademickou sférou v ČR	Časový rámec	Střednědobé opatření (3–5 let)

Doporučení 3.2		Mezinárodní harmonizace a spolupráce v tematicke EA	
Vysvětlení	Mezinárodní harmonizace a spolupráce v tematicke EA souvisí s její celkovou úrovní implementace v zemích EU, která je až na několik výjimek spíše slabá až zcela minimální dle provedených analýz v této studii. V tomto smyslu je nezbytné, aby ŘO OP Rybářství se aktivně podílel na evropské diskusi o standardech a podmínkách stanovených pro EA a zároveň sdílel i zkušenosti s ostatními zeměmi. K tomu mohou sloužit zejména: • aktivní účast MZe v evropských pracovních skupinách pro ekologickou akvakulturu a cílená komunikace s Evropskou komisí ohledně nastavených podmínek pro EA; • spolupráce se sousedními zeměmi formou sdílení zkušeností v rámci workshopů, seminářů, konferencí k EA (zejména s Rakouskem, Německem, Polskem a Maďarskem), přičemž je vhodné vždy přizvat i zástupce Evropské komise; • podporovat společné projekty s okolními státy (Interreg, Horizon Europe) pro sdílení know-how a propagaci bio ryb. Z provedených analýz vyplynulo, že odborná komunita i zástupci politické sféry mají dlouhodobě řadu připomínek k nastaveným podmínkám pro EA, jejíž původně nastavený rámec v příloze II, část III nařízení 2018/848 stále platí bez změn. Evropská komise je stále otevřená tomu, aby nové techniky produkce byly uznány ve prospěch EA, pokud budou adekvátně vysvětleny. V takových případech si vyžádá odborné stanovisko od EGTOP ohledně nových technik produkce, jestli mohou být v souladu s cíli a zásadami ekologické produkce. V tomto smyslu se jeví v případě České republiky jako mimořádně vhodné a důležité prosazení Biofloc technologie mezi uznatelné pro ekologický chov ryb a korýšů (např. krevety), jejichž produkce je v ČR velmi		

Doporučení 3.2 Mezinárodní harmonizace a spolupráce v tematice EA			
	perspektivní a může dosahovat i několik tun ročně v horizontu několika let. Recirkulační akvakulturní systémy (RAS) s vysokou pravděpodobností nebudou uznány pro zařazení do režimu ekologického zemědělství (EA). Mohou však být posuzovány jako forma udržitelného chovu ryb. Velmi perspektivní mohou být pro režim EA také akvaponie, pro které vyplynuly konkrétní argumenty pro jejich uznání pro režim EA (viz Fruscella et al., 2021). Ačkoliv není v ČR tato forma produkce zatím významně rozvinuta, tak se může stát v následujících letech perspektivní i v řádu stovek tun produkce ročně. Proto je vhodné využít při diskusích s Evropskou komisí i podněty akademické sféry pro její zařazení do režimu EA za určitých podmínek.		
Zodpovědnost	Ministerstvo zemědělství	Časový rámec	2026 a dále

Seznam použitých zdrojů

Albert (2025). V ALBERTU MÁME RYBY OD RYBÁŘŮ, KTERÝM ZÁLEŽÍ NA BUDOUCNOSTI MOŘÍ – Kapr od českých rybářů. Dostupné on-line: <https://www.albert.cz/ryby/sladkovodni-ryby>

Bergleiter, S., Berner, N., Censkowsky, U. & Julià-Camprodon, G. (2009). Organic aquaculture 2009 – production and markets. Munich, Organic Services GmbH and Graefelfing, Naturland e.V. 120 pp.

Čechová, M. (2015). Ekologický chov ryb. Dostupné on-line: <https://www.chovzvirat.cz/clanek/699-ekologicky-chov-ryb/>

EUMOFA (2022). ORGANIC AQUACULTURE IN THE EU. CURRENT SITUATION, DRIVERS, BARRIERS, POTENTIAL FOR GROWTH. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2022, ISBN 978-92-76-47622-1 doi:10.2771/327564

Eurostat (2024) . Dataset: Organic production of aquaculture products [org_aqtspec_custom_16010616], Last updated: 11/12/2024 23:00. Dostupné on-line: https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fec.europa.eu%2Feurostat%2Fstatistics-explained%2Fimages%2F7%2F76%2FSE_QBOP_2024Q4_Tables_Graphs.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK

Eurostat (2025). Dataset: Production from aquaculture excluding hatcheries and nurseries (from 2008 onwards) [fish_aq2a_custom_16010423]. Dostupné on-line: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/20a83665-5ab2-4263-a5e1-191510865da1?lang=en>

Evropská komise (2019). Zelená dohoda pro Evropu. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů. V Bruselu dne 11.12.2019, COM(2019) 640 final

Evropská komise (2020a). Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 Navrácení přírody do našeho života. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů. V Bruselu dne 20.5.2020, COM(2020) 380 final.

Evropská komise (2020b). Farm to Fork Strategy: For a fair, healthy and environmentally-friendly food system (Strategie od zemědělce ke spotřebiteli). European Union, 2020. Dostupné on-line: https://food.ec.europa.eu/system/files/2020-05/f2f_action-plan_2020_strategy-info_en.pdf

Evropská komise (2021a). Akční plán pro podporu ekologické produkce. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů. V Bruselu dne 25.3.2021, COM(2021) 141 final

Evropská komise (2021b). Strategické zásady pro udržitelnější a konkurenceschopnější akvakulturu EU na období 2021 až 2030. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů. V Bruselu dne 12.5.2021, COM/2021/236 final.

Evropská komise (2023). Working Document "Issues impacting the development of EU organic aquaculture". August 2023. EUROPEAN COMMISSION - DIRECTORATE-GENERAL FOR AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT; DIRECTORATE-GENERAL FOR MARITIME AFFAIRS AND FISHERIES. Ref. Ares (2023)5385201 – 03-08-2023. Dostupné on-line: https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/e5b9c6fe-23ac-408c-9670-b938a5dad326_en?filename=wd-issues-on-organic-aquaculture-082023_en.pdf

Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025a). Rakousko – základní informace o sektoru akvakultury. Staženo dne 20.5.2025. Dostupné on-line: <https://aquaculture.ec.europa.eu/cs/country-information/rakousko>

Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025b). Německo – základní informace o sektoru akvakultury. Staženo dne 20.5.2025. Dostupné on-line: <https://aquaculture.ec.europa.eu/cs/country-information/nemecko>

Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025c). Polsko – základní informace o sektoru akvakultury. Staženo dne 20.5.2025. Dostupné on-line: <https://aquaculture.ec.europa.eu/cs/country-information/polsko>

Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025d). Slovensko – základní informace o sektoru akvakultury. Staženo dne 20.5.2025. Dostupné on-line: <https://aquaculture.ec.europa.eu/country-information/slovakia>

Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025e). Maďarsko – základní informace o sektoru akvakultury. Staženo dne 20.5.2025. Dostupné on-line: <https://aquaculture.ec.europa.eu/cs/country-information/maďarsko>

Evropská komise – Mechanismus pomoci EU pro akvakulturu (2025f). Česká republika – základní informace o sektoru akvakultury. Staženo dne 20.5.2025. Dostupné on-line: <https://aquaculture.ec.europa.eu/cs/country-information/cesko>

Evropská komise (2025g). Co je biofloc Technology (BFT) a jaké je její použití v akvakultuře?. Volně dostupné na: <https://aquaculture.ec.europa.eu/cs/faq/23-co-je-biofloc-technology-bft-jake-je-jeji-pouziti-v-akvakulture>

EU Aquaculture Assistance Mechanism (2025). Co je biofloc Technology (BFT) a jaké je její použití v akvakultuře? Evropská komise. Dostupné on-line: <https://aquaculture.ec.europa.eu/cs/faq/23-co-je-biofloc-technology-bft-jake-je-její-pouziti-v-akvakulture>

FAO (2025a). Fishery and Aquaculture Country Profiles. Austria, 2023. Country Profile Fact Sheets. In: Fisheries and Aquaculture. Updated Mar 23, 2023. Dostupné on-line: <https://www.fao.org/fishery/en/facp/aut>

FAO (2025b). Fishery and Aquaculture Country Profiles. Germany, 2023. Country Profile Fact Sheets. In: Fisheries and Aquaculture. Updated June, 2024. Dostupné on-line: <https://www.fao.org/fishery/en/facp/DEU?lang=en>

FAO (2025c). Fishery and Aquaculture Country Profiles. Poland, 2023. Country Profile Fact Sheets. In: Fisheries and Aquaculture. Updated June, 2024. Dostupné on-line: <https://www.fao.org/fishery/en/facp/DEU?lang=en>

FAO (2025d). Fishery and Aquaculture Country Profiles. Slovakia, 2023. Country Profile Fact Sheets. In: Fisheries and Aquaculture. March, 2024. Dostupné on-line: <https://www.fao.org/fishery/en/facp/SVK?lang=en>

FAO (2025e). Fishery and Aquaculture Country Profiles. Hungary, 2023. Country Profile Fact Sheets. In: Fisheries and Aquaculture. July, 2024. Dostupné on-line: <https://www.fao.org/fishery/en/facp/HUN?lang=en>

FAO/NACA (2012). Farming the Waters for People and Food. R.P. Subasinghe, J.R. Arthur, D.M. Bartley, S.S. De Silva, M. Halwart, N. Hishamunda, C.V. Mohan & P. Sorgeloos, (Eds.) Proceedings of the Global Conference on Aquaculture 2010, Phuket, Thailand. 22–25 September 2010. FAO, Rome and NACA, Bangkok. 896 pp.

FiBL (2025). Background – Organic Aquaculture. The Research Institute of Organic Agriculture FiBL. Dostupné on-line: <https://www.fibl.org/en/themes/aquaculture-info/aquaculture-background>

Foodnet (2022). Nové právní předpisy účinné od 1. 10. 2022 (ekologické zemědělství, veterinární zákon...). Foodnet – Informační systém PK ČR. 6. září 2022. Dostupné on-line: <https://www.foodnet.cz/cs/aktuality/4684-nove-pravni-predpisy-ucinne-od-1-10-2022-ekologicke-zemedelstvi-veterinari-zakon>

FROV (2023). Inovace technologie chovu kapra obecného pro maximální využití genetického potenciálu ryb. M. Kocour, M. Prchal, H. Kocour Kroupová. Fakulta rybářství a ochrany vod, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. ISBN 978-80-7514-196-5. Dostupné on-line: https://www.frov.jcu.cz/images/FROV/veda-a-vyzkum/metodiky/M204_final.pdf

Fruscella, L., Kotzen, B., & Milliken, S. (2021). Organic aquaponics in the European Union: towards sustainable farming practices in the framework of the new EU regulation. Review of Aquaculture, 13(2), 1661–1673.

Hartvich, P., Vácha F. (1996). Metodika chovu ryb v ekologickém zemědělství. Praha: Agrospoj. Ekologické zemědělství, 21 stran.

i-rozhovory.cz (2025). Kapr z Tábora: Tradice, kvalita a nové chutě. Od redakce publikováno dne 26. 6. 2025. Dostupné on-line: <https://www.i-rozhovory.cz/kapr-z-tabora-tradice-kvalita-a-nove-chute/>

ISAP (2018). Obwieszczenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 25 września 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie połowu ryb oraz warunków chovu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie. ISAP – Internetowy System Aktów Prawnych. Dostupné on-line: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180002003>

Jeníkovská (2016). Rodinné farmy v Rakousku? Specializace a zpracování. Asociace Soukromého zemědělství ČR. Dostupné on-line: <https://www.asz.cz/clanek/3350/rodinne-farmy-v-rakousku-specializace-a-zpracovani/>

Křivánek, J., Němec, J., Kopp, J. (2012). Rybníky v České republice. Pro Ministerstvo zemědělství ČR vydal: © Jan Němec – Consult, 2012, ISBN 978-80-903482-9-5

KVG (2025). Qualitätsregelungen. Kommunikationsplattform VerbraucherInnenengesundheit. Publikováno 3.4.2025. Dostupné on-line: <https://www.verbrauchergesundheit.gv.at/Lebensmittel/qualitaetsregelungen/Qualitaetsregelungen.html>

Mahlerová, J. (2025). Eko, bio a nejlépe s příběhem. Jak se daří českým farmářům?. Forbes portál, 1.8.2025. Dostupné online: <https://forbes.cz/eko-bio-a-nejlepe-s-pribehem-jak-se-dari-ceskym-farmarum/>

MZe (2021). Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030. Ministerstvo zemědělství ČR. Verze: červenec 2021. Schváleno usnesením vlády České republiky ze dne 13. září 2021 č. 799

MZe (2024). Situační a výhledová zpráva – Ryby 2024. Odbor státní správy myslivosti a rybářství Ministerstva zemědělství ČR. ISBN 978-80-7434-783-2. Dostupné on-line: <https://mze.gov.cz/public/portal/mze/-a65584--Mkc8D8V1/svz-ryby-2024>

MZe (2025). Registr ekologických podnikatelů. Dostupné online: <https://mze.gov.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/>

NASTAQ (2020). Der Nationale Strategieplan Aquakultur für Deutschland 2021 – 2030. Redaktionsschluss: 04. November 2020. Dostupné on-line: https://www.portal-fischerei.de/fileadmin/SITE_MASTER/content/Dokumente/Bund/Aquakultur/NASTAQ_2021-2030.pdf

Naturland (2025a). Our history – We're constantly on the move. Dostupné on-line: <https://www.naturland.de/en/naturland/who-we-are/history.html>

Naturland (2025b). AT NATURLAND, ORGANIC APPLIES TO AQUATIC SPECIES TOO. Dostupné on-line: <https://www.naturland.de/en/naturland/what-we-stand-for/fish-seafood.html>

Naturland (2025c). ORGANIC AQUACULTURE – THE WAY FORWARD. Dostupné on-line: <https://www.naturland.de/en/naturland/what-we-stand-for/fish-seafood/organic-aquaculture.html>

Naturland (2025d). Naturland Standards Organic Aquaculture. Version 05/2025. Dostupné on-line: https://www.naturland.de/images/01_naturland/en/Standards/Naturland-Standards_Aquaculture.pdf

Organic Export Info (2025a). Poland - The EU Organic Regulation. Staženo on-line 15.6.2025. <https://www.organicexport.info/poland.html>

Organic Export Info (2025b). Hungary - The EU Organic Regulation. Staženo on-line 15.6.2025. <https://www.organicexport.info/hungary.html>

Organic Export Info (2025c). Czech Republic - The EU Organic Regulation. Staženo on-line 15.6.2025. <https://www.organicexport.info/czech-republic.html>

PCB (2025). Organic farming - Certification of organic farming – our competence. Polish Centre for Testing and Certification. Dostupné on-line: https://www.pcbc.gov.pl/en/services/_product-certification/organic-farming

Rada EU (2022). Rada schválila závěry o nových strategických pokynech pro udržitelnější, odolnější a konkurenceschopnější odvětví akvakultury. Tisková zpráva, 680/22, 18. 7. 2022. Dostupné on-line: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/18/council-approves-conclusions-on-the-new-aquaculture-strategic-guidelines-for-a-more-sustainable-resilient-and-competitive-aquaculture-sector/pdf/>

Regenda, J. (2021). Rakouský Biofisch a ekologický chov ryb. Rybářství: časopis Českého rybářského svazu. Svazek periodika 125, Číslo periodika v rámci uvedeného svazku 5, ISSN: 0373-675X, str. 84-89.

Rybářství Třeboň (2025). Rybářství Třeboň a.s. je prvním certifikovaným chovatelem ryb v ČR. Dostupné on-line: <https://www.trebon.rybarstvi.cz/rybarstvi-trebon-as-je-prvni-certifikovany-chovatel-ryb-v-ceske-republice>

Rybářské sdružení ČR (2025a). Představuje se Vám Rybářské sdružení ČR. Volně dostupné na: <https://www.cz-ryby.cz/sdruzeni/o-nas>

Rybářské sdružení ČR (2025b). Historický vývoj. Volně dostupné na: <https://cz-ryby.cz/produkce-ryb/historicky-vyvoj>

Rybářské sdružení ČR (2025c). Produkce a trh ryb. Statistika Rybářského sdružení České republiky. Volně dostupné: <https://www.cz-ryby.cz/produkce-ryb/produkce-a-trh-ryb>

Soil Association (2025). Organic aquaculture. Dostupné on-line: <https://www.soilassociation.org/certification/aquaculture/>

Sommer, E., Reinthaler, R., Höbaus, E. (2024). Waldviertler Karpfen. Niederösterreichischer Teichwirteverband Melanie Haslauer LKÖ (2024). Dostupné on-line: https://www.bmluk.gv.at/themen/lebensmittel/trad-lebensmittel/fisch/waldviertler_karpfen.html

Šrámková, P., Bayerová, I. (2022). Rakouské zemědělství: v kurzu jsou biopotraviny i high-tech. Velvyslanectví České republiky ve Vídni. Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku. Dostupné on-line: https://mzv.gov.cz/vienna/cz/obchod_a_ekonomika/akce/biopotraviny_jsou_v_rakousku_stale_vice.html

Teichwirteverband (2022). Landwirtschaftliches Produktionssystem "Karpfenteich" im Waldviertel. Rakouská Asociace rybářských podniků. Dostupné on-line: <https://www.teichwirteverband-noe.at/aktuell/detail/landwirtschaftliches-produktionssystem-karpfenteich-im-waldviertel>

UCHR (2025). Certifikace Udržitelného chovu ryb. Rybářské sdružení České republiky. Dostupné on-line: <https://uchr.cz/>

Umweltberatung (2020). Fisch – Nachhaltig Aufgetischt. Hintergrundinfos zu umweltverträglichem Fischgenuss (Česky: Ryby – Udržitelně podávané. Základní informace o ekologicky šetrné konzumaci ryb). DIE UMWELTBERATUNG. Impressum: Juni 2020, Wien, Dostupné on-line: <https://www.umweltberatung.at/download/?id=Fisch-1156-umweltberatung.pdf>

Vavrečka, A. (2018). Numerická a funkční analýza sektoru akvakultury. Doktorská disertační práce. ČZU v Praze, Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, Katedra zoologie a rybářství. Dostupné on-line: https://theses.cz/id/hcahk7/zaverena_prace.pdf

Willer, H., Lampkin, N., & Reinecke, S. (2024). Austria Organic Sector Factsheet – Production/Market trends & Policies. OrganicTargets4EU. Dostupné on-line: <https://orgprints.org/id/eprint/55419/1/Austria-Digital-country-Factsheet.pdf>

Legislativa:

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2018/848 ze dne 30. května 2018 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2020/464 ze dne 26. března 2020, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848, pokud jde o doklady potřebné ke zpětnému uznání období pro účely přechodu, produkci ekologických produktů a informace, jež mají členské státy poskytovat

Příloha č. 1: Typologie rybníků

Zdroj: volně převzato ze zdroje Křivánek, Němec a Kopp (2012, str. 24-29)

Rybníky jsou uměle vytvořená vodohospodářská díla s přirozeným nebo převážně přirozeným dnem a s technickým vybavením určeným k regulování stavu vody, včetně úplného vypouštění vody při výlovu rybí obsádky. Nedílnou součástí rybníčního ekosystému jsou i přiléhající nezatopené plochy. Není podstatné, zda je nádrž označena jako rybník aktuálně využívána pro chov ryb nebo zda chov ryb je hlavním způsobem využití. Příkladem mohou být stabilizační rybníky, kde po určité období pro příliš velkou zátěž organickými látkami chov ryb není možný nebo rybníky dočasně vypuštěné. Rovněž v případě rybníků v rezervacích není chov ryb prioritou, ale jen základní podmínkou udržení požadovaného stavu ekosystému. Na druhé straně i nádrže původně určené k jinému účelu (typicky požární a zavlažovací) mohou sloužit při vhodné konstrukci jako rybník a chov ryb se může stát jejich hlavní funkcí (dnes časté u původně závlahových nádrží).

Rozdělení rybníků

Rybníky lze rozdělit podle celé řady kritérií. Nejzákladnějšími kritérii rozdělení jsou: podle polohy, podle okolí, podle způsobu napájení, podle vedlejších úkolů, podle druhu chovaných ryb

Podle polohy rozdělujeme rybníky následovně:

- rybníky nížinné – je jich většina, suma teplot za rok je vyšší, dochází zde k lepšímu prohřívání, je zde pravděpodobnost vyšší eutrofizace a kolísání obsahu kyslíku ve vodě (Polabí, jižní Morava, jižní Čechy)
- rybníky vrchovinné – vyznačují se nižší sumou teplot za rok, nižšími výnosy, pozdějším oteplováním vody, je v nich menší rozvoj fytoplanktonu i zooplanktonu (Žďárská vysočina aj.)
- rybníky ve vysoké nadmořské výšce – zahrnujeme sem rybníky položené v nadmořské výšce větší než 600 m, např. rybník Sykovec na Českomoravské vrchovině (740 m n.m.), Křišťanovický rybník nedaleko Libínského Sedla (785 m n.m.), Padrťské rybníky v Brdech (630 m n.m.), rybník na Výsluní (Krušné hory – 750 m n.m.), jsou méně vhodné k chovu ryb, vzhledem k poloze často nižší pH vody.
- rybníky polní – jsou obklopeny poli, je zde větší předpoklad smyvu sedimentů a hnojiv, prolínání spodní vody, nebezpečí kontaminace spodních vod a tím i vody rybníka. Přednosti – není nutno tak hnojit, často vyšší eutrofizace, rozkolísání plynného režimu.

- rybníky luční – nádrž obklopena loukami, často mírně kyselé až neutrální pH vody, nižší alkalita, dobrá kyslíková bilance, méně biogenních prvků, průměrné až mírně zvýšené výnosy (bez intenzifikace).
- rybníky lesní – specifické nádrže vhodné spíše pro odchov pstruhovitých ryb, nutno častěji vápnit, počítat s nízkou výnosností. Podle charakteru dna uvažovat i o jiné skladbě obsádky (např. dravé ryby).
- rybníky návesní – specifické nádrže, často silně zabahnělé, semeniště nejružnějšího komunálního odpadu, chov ryb často není prvořadý. Jinak výnosy mohou být vysoké (zaústění splaškových vod, tím vysoká produktivita).
- rybníky v zástavbě – rybníky navazují přímo na obytnou zástavbu, projevují se na nich všechny civilizační vlivy, (např. pražské rybníky), chov ryb často není prvořadý.

Podle způsobu napájení vodou:

- rybníky nebeské – nemají žádný přítok, vodou jsou dotovány pouze z dešťových nebo sněhových srážek. Tomu je také nutno přizpůsobit i způsob hospodaření. Jedná se většinou malé rybníky využívané jako výtažníky 1. či 2. řádu.
- rybníky pramenité – zdrojem vody je jeden nebo více pramenů nacházejících se na dně nádrže nebo v nejbližším okolí. Výhodou je stabilní zdroj vody, která není znečištěna a má stálou teplotu. Často slouží jako komorové rybníky.
- rybníky průtočné – většina rybníků je takto vybudována. Mají přítok a odtok, často jsou situovány na nějaké vodoteči. Mají celou řadu nevýhod (vyplavování živin, přísun škodlivých látek, špatná regulace vody v období zvýšených srážek), proto se u nich v rámci možností budují tzv. obtokové stoky.
- rybníky náhonové – rybníky napájené pomocí „náhonu“ z nějaké blízké vodoteče. Je to jakási vylepšená obdoba průtočných rybníků. Jejich výhodou oproti klasickým průtočným rybníkům je lepší možnost regulace přítokové vody. Velmi známé jsou jihočeské rybníky napájené Zlatou stokou, nebo též rybníky v okolí Bohdanče u Pardubic, které jsou napájeny Opatovickým kanálem.

Podle druhu chovaných ryb:

- rybníky kaprové – hlavní chovanou rybou je kapr, většina rybníků středních a nižších poloh. Doplnkový je zpravidla lín, štika, candát apod.

- rybníky pstruhové – hlavní rybou je pstruh duhový, siven americký nebo marény (sív maréna, síh peled). Rybníky vyšších poloh a lesní rybníky. Jako potravní komponenty je možno přisazovat drobné ryby (hrouzek, střevle, mřenka aj.).

Podle vedlejších úkolů:

- rybníky závlahové – hlavním účelem nádrže je funkce zavlažovací. S tím souvisí pokles hladiny vody (zmenšení produkční plochy) v průběhu vegetační doby, tomu je nutno přizpůsobit rybí obsádku (strukturu i početnost).
- rybníky biologické (dočišťovací) – slouží často k akumulaci odpadních vod různého charakteru (cukrovary, škrobárny, komunální odpad aj.). Nelze zde chovat choulostivé druhy ryb, často je nutno přizpůsobit i dobu nasazování obsádky. Významné je intenzivní vápnění, používání okysličovacích zařízení v průběhu vegetační sezóny (kesenery), časté sledování chemizmu vody. Jinak jsou to vysoce produktivní vody.
- rybníky požární – hlavním úkolem je retence vody pro potřeby v případě požárů. S tím souvisí úprava vypouštění a napouštění vody. Nemožnost zimování či letnění rybníka, úprava obsádky, nelze očekávat mimořádné výnosy, časté je i omezení intenzifikačních zákroků.
- rybníky rekreační – tyto rybníky mají často zvláštní statut. Nelze zde hnojit, často ani vápnit. Podobně je limitováno např. vysekávání porostů, krmení ryb atd. Jedná se o nádrže sledované též z hygienického hlediska. Kvalita vody musí odpovídat hygienickým parametrům stanoveným pro rekreační koupání. Nutno počítat s nižšími výnosy.
- rybníky zámecké a parkové – upřednostněny jsou společenské funkce. Rybníky mají velký estetický a krajinný význam.
- rybníky usazovací – specifické nádrže, které nebývají vhodné k intenzivnímu chovu ryb. Slouží např. k shromažďování kalů z dolů, galvanoven, uranového průmyslu, prvnímu záchytu vody z čistíren komunálního odpadu, chemického průmyslu apod. Výjimečně jsou zde chovány ryby spíše jako signální živočichové nebo pro účely zarybňování volných vod tekoucích. Záleží na stupni znečišťování.
- rybníky vodárenské – slouží jako zdroje pitné vody, jsou sledované též z hygienického hlediska. Kvalita vody musí odpovídat stanoveným hygienickým parametrům, zákaz rekreačního využívání a intenzivního chovu ryb. Nutno počítat s nižšími výnosy (např. Velký Pařezitý rybník slouží od 16. století jako zdroj vody pro Telč).

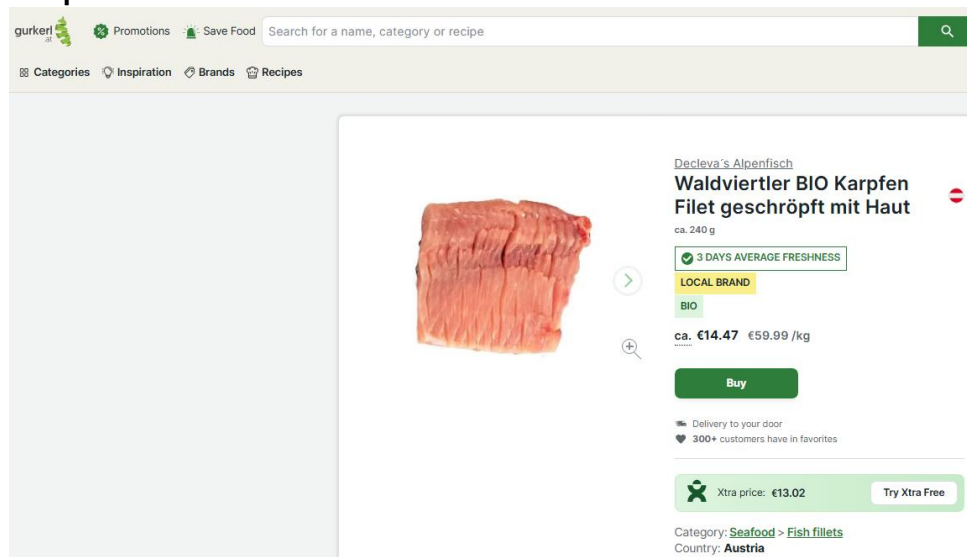

Spolufinancováno
Evropskou unií

Příloha č. 2: Cenové nabídky Bio produkce a konvenční produkce ryb v Rakousku a v Česku (srpen 2025)

Obr. č. P-2.1: Cenová nabídka filetu z bio kapra pocházejícího z regionu Waldviertel 5. 8. 2025 od společnosti Gurkerl.at GmbH

Zdroj: Gurkerl.at GmbH (5.8.2025). On-line: <https://www.gurkerl.at/en-AT/22479-waldviertler-bio-karpfen-filet-geschroepft-mit-haut>

Obr. č. P-2.2: Cenová nabídka filetu z běžného kapra v Rakousku

WALDLAND ONLINESHOP

Karpfenfilet frisch

€ 11,74

Inkl. MwSt. zzgl. [Versandkosten](#). Lieferung erfolgt einmal pro Woche. Wir liefern nur innerhalb Österreich.

Menge: [IN DEN EINKAUFSWAGEN LEGEN](#)

[AUF MEINE WUNSCHLISTE](#)

[TEILEN](#) [TWITTERN](#) [PINNEN](#)

Der Karpfen ist ein besonders schmackhafter Fisch, der mittlerweile das ganze Jahr über Saison hat. Sehr beliebt ist das Filet, das durch das sogenannte Schräpfen nahezu grätenfrei ist.

Das WALDLAND Karpfenfilet lässt sich vielfältig zubereiten und ist eine hochwertige Bereicherung für jeden Speiseplan.

Zum VERSAND:
Unsere Waldland Frischeprodukte müssen in bester Qualität bei Ihnen zuhause ankommen. Hendl, Fisch und andere Lebensmittel die gekühlt geliefert werden müssen, versenden wir daher via Gol Express & Logistics.

Ihre Bestellung wird in optimal gekühlten Einwegkühlkartons zugestellt.

Zutaten	Waldland Karpfenfilet (Cyprinus carpio)
Menge	350g (Preis/kg: € 33,55) Fisch ist ein Naturprodukt und daher unterscheiden sich die einzelnen Fische in Größe und Gewicht. Sie erhalten von uns immer mindestens die bestellte Menge. Bei Abweichungen berechnen wir Ihnen keinen Aufpreis.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Zdroj: Waldland on-lineshop (5.8.2025). Dostupné on-line:

https://waldlandshop.at/products/kopie-von-karpfenfilet-frisch?srltid=AfmBOopuAsKJub7q1NLIphiT-j-BOHj08q4odO66qEiX2gb3A0EdhG4_

Obr. č. P-2.3: Cenová nabídka vánočního Bio kapra živé váhy

Schätze aus Österreich.at
seit 2005

Feinkost Geflügel Fisch Fleisch Mangalitza Schinken Wurst Butter Käse Pralinen Schokolade Essen Trinken

Kategorien durchsuchen Suche: Alles Suche nach Produkten, Artikelnummer, ...

Startseite » Weihnachten » Weihnachtsbraten » Weihnachtskarpfen BIO ca. 2,0 kg

Weihnatskarpfen BIO ca. 2,0 kg

unsere Artikel-Nummer: SAO2768
Gewicht: 2000g

Weihnatskarpfen aus österreichischer Fischwirtschaft

Cyprinus carpio - Karpfen aus natürlicher Teichhaltung - köstlich und gut verträglich
Unsere Karpfen haben durch die natürliche Teichhaltung und die extensive Fütterung einen niedrigen Fettgehalt von 3 – 6% Fett.

Durch den niedrigen Fett und Cholesteringehalt und durch viele lebenswichtige Vitamine, Aminosäuren und Mineralstoffe ist der Karpfen ein besonders leichtes und hochwertiges Nahrungsmittel.

Langsames Wachstum in artgerechten Lebensraum und eine starke Begrenzung der Karpfenzahl im Teich machen das genussvolle kernige Fleisch unser Karpfen aus.

Weihnatskarpfen Bio - küchenfertig vorbereitet - Vakuumverpackt

Bio Weihnachtskarpfen für 2024 bereits ausverkauft.

39,83 €
Preis inkl. MwSt., zzgl. VSK
19,91 EUR pro kg

derzeit nicht lieferbar

Anzahl: 1

in den Warenkorb

Zdroj: Schätze aus Österreich (5.8.2025). Dostupné on-line:

<https://schaetzeausoesterreich.at/weihnachten/weihnachtsbraten/weihnatskarpfen bio ca 2000g-SA02768.html?srltid=AfmBOorWyZtZrql7yVFA3y2nJJeAOp1O9RS8b0XY33UWddJWH9fbZCk>

Obr. č. P-2.4: Cenová nabídka běžného kapra živé váhy v Rakousku

AquaHof

Home über uns Shop B2B Kontakt

Startseite / Bestseller / Karpfen Ausgenommen Zurück zum Laden

Karpfen Ausgenommen

€ 11,49 Gewicht: 1 kg

Inkl. 10% MwSt.

In den Warenkorb

Beschreibung

Karpfen ausgeschossen

Preis: 9,16 € inkl. 10% MwSt.
Gewicht: 1 kg

Zdroj: AquaHof (5.8.2025). Dostupné on-line: <https://www.aquahof.at/produkt/karpfen-ausgenommen/>

Obr. č. P-2.5: Cenová nabídka společnosti Štičí líheň Esox

Ceník chlazených ryb	
Kapr s hlavou (Cyprinus carpio) CZ	162,00 Kč
Kapr 1/2 bez kůže (Cyprinus carpio) CZ	245,00 Kč
Kapr 1/2 (Cyprinus carpio) CZ	210,00 Kč
Kapr filet (Cyprinus carpio) CZ	309,00 Kč
Amur 1/2 (Catanopharyngodon idella) CZ	225,00 Kč
Pstruh duhový kuchaňho (Oncorhynchus mykiss)	285,00 Kč
Lín obecný kuchaň (Tinca tinca) CZ	192,00 Kč
Losos filet (Salmo salar) Norsko	550,00 Kč
Štika obecná kuchaň (Esox lucius) CZ	285,00 Kč
Štika obecná filet (Esox lucius) CZ	355,00 Kč
Candát obecný kuchaň (Sander lucioperca) CZ	420,00 Kč
Candát obecný filet (Sander lucioperca) CZ	540,00 Kč
Rybí vnitřnosti (jikry, mlíči) CZ	320,00 Kč
skelety – kostry ryb	25,00 Kč
Hlavy	25,00 Kč
Makrela chlazená 1,2 Kg (Scomber scombrus)	170,00 Kč
Makrela gril 1,2, Kg (Scomber scombrus)	185,00 Kč
BIO Kapr s hlavou (Cyprinus carpio) CZ	198,00 Kč
BIO Kapr 1/2 (Cyprinus carpio) CZ	276,00 Kč
BIO Kapr filet (Cyprinus carpio) CZ	399,00 Kč
Spotřeba uvedena na obalu a etiketě.	
Ceny za 1 kg vč. DPH	

Zdroj: ESIX (5.8.2025). Dostupné on-line: <https://esoxfish.cz/cenik/>

Příloha č. 3: Cenové nabídky konvenčního kapra v ČR (2025)

Obr. č. P-3.1: Cenová nabídka Rybářství Chlumeck nad Cidlinou, a.s. pro rok 2025

Rybářství Chlumeck nad Cidlinou, a.s.

Boženy Němcové 7II/IV. 503 51 CHLUMEC NAD CIDLINOU
tel. 495 703 050-60 e-mail: rybychlumec@rybychlumec.cz
<http://www.rybychlumec.cz>

Ceník živých ryb

platný od 1. 3. 2025

DRUH ryby	cena velkoodběratel	prodej SÁDKY	prodej na hrázi
KAPR výběr	78,- Kč + 12% DPH (87,36)	98,- Kč	90,-
Kapr tržní I.tř.	75,- Kč + 12% DPH (84,-)	98,- Kč	90,-
Tolstolobik tržní	45,- Kč + 12% DPH (50,40)	60,- Kč	50,-
Amur tržní	76,- Kč + 12% DPH (85,12)	98,- Kč	90,-
Štika tržní	220,- Kč+12%DPH (246,40)	260,- Kč	260,-
Lín tržní	110,- Kč+12%DPH (123,20)	150,- Kč	120,-
Sumec tržní	210,- Kč+12%DPH (235,20)	230,- Kč	220,-
Candát tržní	400,- Kč+12%DPH (448,-)	450,- Kč	450,-
Úhoř říční tržní	500,- Kč+12%DPH (560,-)	500,- Kč	500,-
Karas	50,- Kč + 12%DPH (56,-)	70,- Kč	70,-
Plotice,Perlín,Cejn	50,- Kč + 12% DPH (56,-)	50,- Kč	50,-
Okoun říční	160,- Kč+12%DPH (179,20)	180,- Kč	180,-
Pstruh duhový tržní	140,- Kč+12%DPH (156,80)	180,- Kč	180,-
Jeseter (různé druhy)	300,- Kč+12%DPH (336,-)	300,- Kč	300,-

Zdroj: Rybářství Chlumeck nad Cidlinou, a. s. (2.9.2025). On-line: <https://www.rybychlumec.cz/media/cache/file/d0/Cenik-zivych-ryb-od-1.-3.-2025.pdf>

Pozn.: Odhadované náklady v Kč/kg tak mohou být přibližně ve výši 63 Kč/kg, tj. s maximální možnou ziskovostí 15 %, tj. 85 % z ceny Kapra tržního I.tř. (tj. ze 75 Kč/kg)

Spolufinancováno
Evropskou unií

Obr. č. P-3.2: Cenová nabídka Blatenská ryba pro rok 2025 a výpočet pro velkoobchodce

Prodej živých ryb na sádkách

V období od března do září 2025

sádky Blatná - prodej zpracovna
od pondělí do pátku od 8:00 do 13:30

sádky Rojice
po telefonické domluvě p. Šípek 737883811

bašta Šarlák
pátek od 12:00 do 14:00
jinak po telefonické domluvě p. Košťatka 777632188

Kapr výběr 108,- Kč/kg
Kapr l.tř. 108,- Kč/kg
Ostatní druhy do vyprodání zásob.

Přejeme všem našim zákazníkům dobrou chuť s Blatenskou rybou.

VELKOODBĚŘ

CENÍK

- Ceny pro velkoobchodce se tvoří z běžného ceníku formou slev. Základní velkoobchodní sleva je ve výši 3% (z cen bez DPH). Při odběru zboží v objemu nad 1 milion Kč za rok bude přiznána zpětně celková sleva 5% (z cen bez DPH). Na slevu není nárok v případě porušení dojednaných obchodních podmínek ze strany odběratele. Ceník je měsíčně aktualizován.
- Ceny nabízeného zboží se podle konkrétních podmínek - doprava, požadavky na balení, způsob platby atd. mohou po dohodě měnit.

Zdroj: Blatenská ryba (2.9.2025). On-line: <https://www.blatskaryba.cz/slu%C5%BEby/prodej-ryb-na-s%C3%A1dk%C3%A1ch>

Pozn.: Odhadované náklady v Kč/kg tak mohou být přibližně ve výši 77,90 Kč/kg, tj. z ceny bez 12% DPH (96,40 Kč/kg), sleva 5% (tj. 91,60 Kč/kg), s maximální možnou ziskovostí 15 %, tj. 85 % z ceny Kapra tržního l.tř. (tj. z 91,60 Kč/kg)

Spolufinancováno
Evropskou unií

Obr. č. P-3.3: Výpočet pro velkoodběratele v případě Rybářství Pohořelice

VRKOČ 2025 ÚVOD O NÁS ▾ NABÍDKA PRODUKTŮ ▾ PRODEJNA SPORTOVNÍ RYBOLOV ▾ RECEPTY AKTUALITY ZAMĚSTNÁNÍ GDPR ▾ KONTAKTY

Na požádání Vám rádi vytvoříme cenovou nabídku.

Ing. Pavel Míšek – obchodní náměstek
TEL. : 602 505 271
misek@rybnikarstvi-pohorelice.cz

Ing. Martin Fodor – obchodní referent
TEL. : 722 375 030
fodor@rybnikarstvi-pohorelice.cz

Slevy na ceně

Naše společnost nabízí poskytnutí slev z ceny nakupovaných ryb. Množstevní slevy jsou poskytovány z odebraného množství / platí pro kapra / v rozsahu od 2 do 12%, případně dohodou. Podmínky pro poskytování množstevních slev Vám rádi obratem na požádání zašleme. Informace o slevách také na tel. číslo 602/505271.

Dále je poskytována sleva na vlastní odběr vozidlem odběratele 5,- Kč na kg z ceny zboží včetně DPH, platí pro všechny druhy prodáváných ryb.

RYBNÍKÁŘSTVÍ POHOŘELICE, A.S.

VRKOČ 2025 ÚVOD O NÁS ▾ NABÍDKA PRODUKTŮ ▾ PRODEJNA SPORTOVNÍ RYBOLOV ▾ RECEPTY AKTUALITY ZAMĚSTNÁNÍ GDPR ▾ KONTAKTY

CENÍK ŽIVÝCH SLADKOVODNÍCH RYB

*Platný pro maloobchodní prodej – od 1.2.2024
(Prodejna Velký Dvůr a sádky Jaroslavice)*

	skl. č.	Cena bez DPH (Kč/kg)	Cena s DPH (Kč/kg)
Kapr výběr 2,5 – 4,5 kg/ks	421100	107,15	120,00
Kapr l.tř 1,6 – 2,5 kg/ks	421111	98,22	110,00

Zdroj: Rybářství Pohořelice (2.9.2025). On-line: <https://www.rybnikarstvipohorelice.cz/zive-ryby-obchodni-sit/>

Pozn.: Odhadované náklady v Kč/kg tak mohou být přibližně ve výši 73,50 Kč/kg, tj. sleva 12 % (tj. 86,40 Kč/kg), s maximální možnou ziskovostí 15 %, tj. 85 % z ceny Kapra tržního l.tř. (tj. z 86,40 Kč/kg)